

मन्त्रव्य

हामी सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताले नेपाली इतिहासमा पहिलो पटकजारी गरेको संविधान र संविधानले निर्दिष्ट गरेको सामाजिक न्यायको अनुभुति हुने गरी प्रत्येक नागरिकको मर्यादा, अवसर, नेतृत्व र सहभागितालाई ख्याल गर्दै नेपालले प्रकट गरेको दिगो विकास लक्ष्यहासिल गर्ने दिशामा राष्ट्रिय प्रतिवद्धता अनुरुप कठहरी गाउँपालिकाले गर्नु पर्ने र गर्नसक्ने समग्र विकास प्रयासलाई नीतिगत मार्ग दर्शन हुने गरी वार्षिक योजनाको आधार तयार गरिएको छ । बहुआयमिक गरिवी, बेरोजगारी, कुपोषण र पुर्वाधार निर्माण जस्ता मानव विकासका तगारालाई गाउँवासीको चेतनासित एकाकार गरी समाधान गर्न सकिन्छ भन्ने हाम्रो ठम्याई रहेकोछ ।

हामी आफैले गर्न सक्ने कृषि व्यवसायलाई जीवीकोपार्जनवाट व्यवसायी बनाउने, प्रांगरीक मल र जैविक किटनाशकको प्रवन्ध गर्ने, पर्याप्यटन र सांस्कृतिक भ्रमणको नयाँ आयम स्थापित गर्न, साना योजनाका सम्पुण गाउँवासी, मझौला योजनाका लागि प्रदेश सरकार र ठुला योजनाका लागि संघीय सरकारसंग समन्वय र सहकार्य गरी सम्पन्न गराउने ।

प्रभावकारी कार्यान्वयन मार्फत यस वार्षिक योजनाको उद्देश्य हासिल गर्न आमनागरिक, उपभोक्ता, कर्मचारी र जनप्रतिनिधि सबैको महत्वपूर्ण भुमिका रहनेछ । अन्त्यमा यो वार्षिक योजना तर्जुमामा योगदान पुर्याउनु हुने आमगाउँवासी, सचेत नागरिक समाज, राजनितिक दलका कार्यकर्ता तथा नेताहरु, विषयगत शाखाका साथीहरु र सम्पुण कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

रामकुमार कामत
अध्यक्ष

मन्त्रव्यः

सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताको प्रतिनिधि संस्था संविधान सभाबाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान २०७२ आश्विन ३ गते जारी भएपछि नेपालको संविधान बमोजिम संविधानको कार्यान्वयनको प्रकृया अधिबढिरहेको छ । यसै कममा संविधान घोषणा भई लागु भएपछि २०७४ आषाढ १४ गते स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भई कटहरी गाउँपालिकाको गठन भएको छ । गठन भए पश्चात आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ सालको पाँचौ गाँउ सभाबाट पारित बजेट यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउदा हर्ष तथा गैरवको अनुभूति गरेकी छु ।

नेपालको संविधान बमोजिम संघीयताले पुर्णता पाईसकेको छ । हामी राजनितिक अधिकारलाई संस्थागत गर्न सफल भएका छौ । यसले सबै प्रकारका विभेद र असमानतालाई अन्त्य गरेको छ । सबैलाई समान अधिकार, समान अवसर र समान मर्यादा प्रदान गरेको छ । हामी संविधानले परिकल्पना गरे अनुरुप सामाजिक न्याय र समाजवादको लक्ष्यमा पुग्न आर्थिक समृद्धिमा केन्द्रित हुनु पर्ने चरणमा छौ । अब हाम्रो लडाई सामाजिक न्यायसहितको समृद्धि आर्जन गर्नका लागि गरिबी र पछौटेपनको विरुद्ध केन्द्रित हुनु पर्दछ ।

मैले आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को वार्षिक बजेट निर्णय गरिरहदा स्वाधिन समुन्नत समृद्ध र समतामुलक कटहरीबासी नागरिकको तस्वीरलाई सामुन्नेमा राखेर आर्थिक नीति कार्यक्रम र आयोजनाहरू तय गरेकी छु । संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबाट उपलब्ध श्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरि उच्च दरको समन्वयिक आर्थिक वृद्धि गर्ने विकासको प्रतिफल सबै कटहरी बासी नागरिकले प्राप्त गर्ने गरि साधन श्रोत र अवसरको न्यायोचित वितरण गर्ने, दिगो विकासका लागि पुर्वाधार निर्माण प्रत्येक वडाको सन्तुलन र विकासलाई सघाउ पुऱ्याउने आम नागरिकको अपनत्व र स्वामित्व हुने विकास आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्ने दिशामा बजेट केन्द्रित छ ।

मैले आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को बजेट तयार गर्दा नेपालको संविधानमा उल्लेख भएका नागरिकका मौलिक हकहरू, राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरू, आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को नीति तथा कार्यक्रम माथि गाउँपालिका सदस्यज्यूहरुवाट प्राप्त भएका अमुल्य सुभाव, गतवर्ष बजेट कार्यान्वयनका कममा पाइएका अनुभवहरू, राजनीतिक दल, सामाजिक संघ संस्था, आमनागरिक तथा बुद्धिजीविहरुवाट प्राप्त सुभावलाई आत्मसाथ गर्दै मार्ग दर्शनको रूपमा लिएकी छु ।

आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को कटहरी गाउँपालिकाको आमदानी तथा खर्चको विवरण निम्न अनुसार छ ।

सि.न.	आमदानी	रकम रु हजारमा	शिर्षकको रकम	सि.न.	खर्च शिर्षक	रुकम रुहजारमा
१	अ.ल्या	५०००	२५०००	१	आर्थिक विकास	९६४५
२	आन्तरिक आमदानी	२००००		२	सामाजिक विकास क्षेत्र	१२२९६२
३	संघीय सरकार अनुदान	१२८८००	१३६२५१	३	पुर्वाधार विकास	१२४४९३
४	प्रदेश सरकार	७४५१		४	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	६४००
५	संघीय सरकार राजश्व बाँडफाड	८४४००	९०३६४	५	संस्थागत विकास	८३००
६	प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाड	५९६४		६	वित्तीय व्यवस्थापन	२००००
७	संघीय सरकार सर्वानुदान	९४९००	९४९००	७	प्रशासनिक खर्च	५५५१५
कुल बजेट रकम रु हजारमा		३४६५१५	३४६५१५		जम्मा रु हजारमा	३४६५१५

मन्जिताकुमारी सरदार
उपाध्यक्ष
कटहरी गाउँपालिका

विषयसूची

खण्ड १ - परिचय	१
१.१ स्थानीयतहको संक्षिप्तपरिचय	१
१.२ विद्यमान अवस्थाको समिक्षा	४
१.२.१ सबलपक्ष	४
१.२.२ कमजोर पक्ष	४
१.२.३ अवसर	५
१.२.४ चूनौती	५
खण्ड २ - चालु आ.व.२०७६/७६ को समिक्षा	७
२.१ गतसालको सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा	७
२.२ विषयगत शाखाहरुबाट सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा	७
२.३ गैह सरकारी संघ संस्थाहरुबाट सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा	७
खण्ड ३- आगामी आ.व.२०७६/७७ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम	८
३.१ सौंच	८
३.२ लक्ष्य	८
३.३ उद्देश्य	८
३.४ वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु	९
३.५ क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरु:	१२
(क) आर्थिक क्षेत्र	१२
(ख) सामाजिक क्षेत्र	१३
(ग) पूर्वाधार क्षेत्र	१५
(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१६
(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१७
खण्ड ४- अनुसूचिहरू	१७
आन्तरीक आमदानी	१८
अनुसूचि १ - आय व्ययको विवरण	१८
अनुसूचि २- प्रशासनिक खर्च	१९
अनुसूचि ३ - आर्थिक विकास	२०
अनुसूचि ४- सामाजिक विकास	२३
अनुसूचि ५- पुर्वाधार विकास	२५
अनुसूचि ६- वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	३३
अनुसूचि ७ - संस्थागत विकास	३४
अनुसूचि ८ - आयोजना व्यवस्थापन खर्च	३५
अनुसूचि ९- सर्वोत्तम अनुदानका कार्यक्रमहरु	३७
३.६ पाचौं गाउँसभाबाट पास भएका निर्णयहरु	४८
अनुसूचि १० आर्थिक ऐन	५६
३.७ बाल मैत्री स्थानीय शासन रणनिती तथा कार्यविधि २०६८	८५

परिचय

१.१ कटहरी गाउँपालिकाको परिचय:

मोरडजिल्लामा अवस्थित कटहरी गाउँपालिकाको विराटनगर महानगरपालिकासँग सिमाना जोडिएको छ । विराटनगर महानगरपालिका र यस गाउँपालिका सिमाना सिंगिया खोलाले छुट्टिएको छ । तसर्थ कटहरी र विराटनगर महानगरपालिकाको बीचमा खासै अन्तर रहेको छैन । कटहरीमा थुप्रै उद्योगधन्दा छन्, जसले विराटनगर महानगरपालिकामा भएको ख्याति पाएका छन् । रेलवोय स्टेशन पनि कटहरीमा नै निर्माणाधिन छ । विभिन्न उद्योगधन्दाको अवस्थितिका कारण कटहरी विगतमा र वर्तमानमा पनि प्रख्यात स्थल हो । अघि वि.सं. १९७१ सालभन्दा अगाडि रंगेली मोरड जिल्लाको सदरमुकाम थियो । त्यस बेला पनि कटहरी भेगमा मानिसको सामान्य वस्ती थियो । यसैगरी यही गाउँपालिकाबाट हुलाकी बाटो पनि गएको देखिन्छ । पछि वि.सं. १९७१ सालमा मोरडको सदरमुकाम विराटनगर महानगरपालिकामा सारिएको हो । त्यसपछि कटहरी विराटनगर महानगरपालिकाको पूर्वतिरको महत्वपूर्ण गाउँका रूपमा परिचित रह्यो ।

अघि कटहरी गाउँपालिका क्षेत्रको ठूलो भूभागलाई घना जंगलले ढाकेको देखिन्छ । यहाँका नदी किनारी भागमा केही जातजातिका मानिसहरूका ससाना वस्तीहरू थिए । घना जंगलका कारण मानिसले खोला या नदीको किनारी भागमा तथा पहाडको फेदीमा बस्न आवश्यक थियो । कटहरी गाउँपालिका भेगमा बेलाबेलामा पाइने पुराना बसोबासका अवशेषहरूले यसै कुराको संकेत गरेका छन् । थलाहा, भौंडाहा र कटहरी आसपासमा यस्ता पुराना थुप्रै प्रकारका अवशेषहरू पाइएका छन् । तिनीहरू कतिपय नासिएका छन् भने कतिपय अझसम्म पनि उजागर हुन सकेका छैनन् । अघि राणा कालमा हुलाकी मार्ग बनाउने कममा सिंगिया खोला छेउमा कटहरीमा नै ऐउटा ठूलो ताल्चा पाइएको र त्यसैको आधारमा विराट राजाको दरबार क्षेत्रका रूपमा विराटनगर महानगरपालिकाको नामकरण भएको मान्यता छ । यस आधारमा कटहरीको सम्बन्ध विराटनगर महानगरपालिकासँगै गाँसिएको छ, र यसको प्राचीनता विराटनगर महानगरपालिका जत्तिकै पुरानो मानिन्छ ।

ऐतिहासिक रूपमा मोरडको कटहरी लगायत विराटनगर महानगरपालिका भेग विभिन्न राज्यको अधिनमा पर्ने र यदाकदा स्थानीय रजौटाहरूले शासन गर्ने स्थान थियो । कुनै बेला मत्स्यदेश भित्र पर्ने कटहरी लगायतको वरपरको ठूलो स्थानमा धेरै पहिलेदेखि नै मानिसको बसोबास भएको अनुमान छ । मोरडको भेडीयारी, कसेनीको धनपालगढी, हरैचा र राजघाट सरहनै धनपालथान क्षेत्रमा पनि मानिसहरूको बसोबास थियो । सम्भवत मध्यकालमा कुनै बेला कटहरी भेग पनि राजा धनपालको अधिनमा थियो भन्ने देखिन्छ । कटहरीमा पनि हालसम्म धनपालथान नामको ऐउटा थान रहेको तथा त्यसमा पूजाआजा गर्ने परम्परा रहेको हुनाले यस भेगमा पनि धनपालथान को प्रभाव रहेको बुझ्न सकिन्छ । विजयपुर भेग विभिन्न राजा र रजौटाका अधीनमा पर्ने र तिनबाट छुट्कारा पाउने कममा नै यस भेगमा विजयनारायण पछि पाल्पाली सेनराजा लोहांगसेनले कब्जा गरे ।

पाल्पाली सेनको अधीनमा परेको कटहरी लगायतको मोरड राज्य मकवानपुरको अधिनमा राखिएको थियो । यस भेगको राजा भने लोहांगसेन थिए, जो मकवानपुरमा बसेर शासन गर्दथे । अझ पछि, भने मकवानपुरे सेन राजा हरिहरसेनका नाती विधाता इन्द्रसेनले मकवानपुरबाट विजयपुरलाई अलग राज्य बनाएको हुँदा कटहरी लगायतको स्थान विजयपुरको अभिन्न अंग बन्न पुग्यो । सेन कालभन्दा अधिनै कसेनीको धनपालथान गढीलाई किल्ला बनाएर एकजना स्थानीय रजौटाले शासन चलाएका थिए । तिनको राजधानी र दरबारका अवशेषहरू अहिले पनि कसेनीमा रहेको छ । यसलाई

स्थानीय मानिसहरूले संरक्षण गरेर राखेका छन्, जसलाई धनपालथान गढीका नामले जान्ने गरिन्छ । सम्भवत धनपालथान को दक्षिणी गढी या सिमाना भने धनपालथान थिए । यता कटहरीमा पनि धनपालथान छ । यसबाट कुनै बेला कटहरी भेग पनि धनपालथान को अधिनमा रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ । सम्भवतः राजा धनपालथान को पश्चिमी किल्ला सिंगिया खोला थियो ।

वि.सं. १७६० तिर कटहरी नजिकैको जंगलमा बनसखण्डीबाबा आएका थिए । तिनले कटहरी नजिकै जंगलमा एकदिन धुनी जगाएर बसेको कुरा इतिहासमा वर्णित छ । तसर्थ कटहरी नजिकै पर्ने विराटनगर महानगरपालिकाको अस्पताल क्षेत्रभित्र बनसखण्डीबाबाको मन्दिर निर्माण गरिएको छ । यसै कममा वि.सं. १८३१ सालमा विजयपुर बृहत्तर नेपालमा गाभिएपछि भने कटहरी लगायतको विजयपुर भेग पनि बृहत्तर नेपालभित्र पर्न पुग्यो । त्यसपछि केही समयसम्म साँगुरीगढीबाट यस भेगको शासन चल्यो । पछि मोरडको शासन रंगेली सदरमुकामबाट चलाउन लागियो । यता वि.सं. १९७१ साल पछि भने मोरडको राजधानी विराटनगर महानगरपालिकामा सच्चो र कटहरी विराटनगर महानगरपालिकाको सिमावर्ती गाउँका रूपमा रह्यो । यहाँ उत्पादित सागसब्जी लगायतका अन्नपात र फलफूल आदि वस्तु विराटनगर महानगरपालिकाको बजारमा खपत हुने गर्दथ्यो । अहिलेसम्म पनि विराटनगर महानगरपालिकालाई आवश्यक धेरै प्रकारका उत्पादनहरू कटहरीले धानेको छ । तर आज आएर भने विराटनगर महानगरपालिकामा खोलिएका भनिएका धेरै उद्योगहरू कटहरीमा रहेका छन्, जसले गर्दा कटहरीको उर्वर जमिन उद्योगधन्द्याले भरिन लागेको छ ।

नामकरण

कटहरीको नामकरणका बारेमा अनेक प्रकारका तर्कहरू पाइन्छन् । हालको कटहरी गाउँपालिका साविकको कटहरी गा.वि.स.का नामबाट बनेको हो । कटहरीको नामकरणका बारेमा स्थानीय जनमानसमा प्रचलित एक किंवदन्तीअनुसार अघि यस भेगमा एक देवीको थान थियो । त्यस थानमा भाकल तथा पूजाआजा गरेको खण्डमा मानिसका सबै प्रकारका दुख तथा कष्टहरू हट्ने मान्यतामा यसलाई कटहरी भनिएको हो । यसैगरी कटहर प्रशस्तै पाइने स्थानका रूपमा पनि यसलाई कटहरी भनिएको बताइन्छ ।

अवस्थिति (सिमाना)

मोरडको दक्षिण पश्चिमी भागमा पर्ने कटहरी गाउँपालिका नक्सामा हेर्दा पूर्वतिर कोलिटएको ठाडो आकारमा रहेको देखिन्छ । यो गाउँपालिका कटहरी, भौंडाहा र थलाहा गा.वि.स.लाई मिलाएर वि.सं. २०७३ सालमा पुनर्सरचना गरिएको हो । कटहरी गाउँपालिका निर्माणका कममा साविकको कटहरी गा.वि.स.का विभिन्न वडाहरूलाई यसको वडा नं १, २, ३ र ४ गरी जम्मा चारवटा वडामा विभाजन गरिएको छ । साविकको कटहरी गा.वि.स.का २ र ३ नं वडालाई हाल गाउँपालिकाको वडा नं. १, १ र ५ लाई २, ४ र ६ लाई ३ तथा ७, ८ र ९ नं. वडालाई हालको गाउँपालिकाको वडा नं. ४ कायम गरिएको छ । यसैगरी भौंडाहा गा.वि.स.का वडा नं. १, २, ३, ४ र ९ नं. वडालाई हाल यस गाउँपालिकाको वडा नं. ५ तथा भौंडाहाका वडा नं. ५, ६, ७ र ८ तथा थहाला गा.वि.स.का वडा नं ५, ६, ८ र ९ लाई कटहरी गाउँपालिकाको वडा नं. ६ कायम गरिएको छ । यता थलाहाका बाँकी रहेका वडाहरू १, २, ३, ४ र ७ लाई कटहरी गाउँपालिकाको वडा नं. ७ कायम गरिएको छ । यसरी दक्षिणी पश्चिम मोरडका यी तीनवटा गा.वि.स.लाई मिलाएर कटहरी गाउँपालिका बनाईएको हो । यस गाउँपालिकामा जम्मा ७ वटा वडाहरू छन् । यस गाउँपालिकाको नाम भने साविकको कटहरी गा.वि.स.को नाममा राखिएको हो ।

क्षेत्रफल

कटहरी गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा रंगेली नगरपालिका तथा धनपालथान र जहदा गाउँपालिकासँग जोडिएको छ। यसको दक्षिणमा जहदा गाउँपालिका पर्दछ भने पश्चिममा चाहिं विराटनगर महानगरपालिका पर्दछ। यसको उत्तर तथा उत्तरपश्चिममा भने ग्रामथान गाउँपालिका पर्दछ। समुद्र सतहबाट करिव ७३ मिटर उचाईमा रहेको छ। यस गाउँपालिकाको भू-उपयोगको अवस्थामा अधिकांश भुभाग कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ। यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ५१.५९ व.कि.मी. रहेको छ।

भौगोलिक स्वरूप

कटहरी गाउँपालिका मोरडको दक्षिण पश्चिमी गाउँपालिका हो। विराटनगर महानगरपालिकासँग टाँसएको तथा विराटनगर रंगेली, भद्रपुर राजमार्गको उत्तरातिर अत्यधिकजसो क्षेत्र रहेको कटहरी गाउँपालिकाको सबै जमिन समधर छ। यसको ढाल दक्षिणतिर फर्किएको हुनाले यहाँका खोलानाला दक्षिणतिर बग्ने गर्दछन्। यो गाउँपालिकामा बनजंगल रहेको छैन।

जनसङ्ख्याको विवरण

मोरडको कटहरी गाउँपालिकाको कूल जनसङ्ख्या वि.सं. २०६८ सालको जनगणना अनुसार ३९७७५ जना रहेको छ, जसमा महिला १९५७६ जना र पुरुष २०१९९ जना छन्। वि.सं. २०५८ सालको जनगणना अनुसार यहाँको जनसङ्ख्या ३२५३९ थियो, जसमा महिला १५६५२ जना र पुरुष १६८८७ जना थिए। सङ्ख्यागत रूपमा विगत १० वर्षको अन्तरालमा यस गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या ३२३६ जनाले बढोत्तरी भई वि.सं. २०६८ सालमा जम्मा जनसङ्ख्या ३९७७५ जना पुगेको छ। वि.सं. २०६८ सालपछि पनि यस गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या निकै बढ्दि भएको छ। तर यहाँको जनसङ्ख्याको बढ्दि ज्यादा मात्रामा गाउँपालिकाको हुलाकी राजमार्गको छेउछाउमा भएको देखिन्छ। यसको उत्तरी र दक्षिणी भागमा भने जनसङ्ख्याज्यादा बढेको पाइदैन। वि.सं. २०७३ सालमा यहाँको जनसङ्ख्या ४२५१९ पुगेको अनुमान जनसङ्ख्या प्रक्षेपणबाट गरिएको छ। यस सालसम्ममा यस गाउँपालिकाको पुरुषको सङ्ख्या २१५९२ जना र महिलाको जनसङ्ख्या भने २०९२६ जना पुगेको छ। तलको तालिकामा यस गाउँपालिकाको वि.सं. २०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणनाअनुसारको तथा वि.सं. २०७३ सालको प्रक्षेपण सङ्ख्यासमेत दिइएको छ।

तालिका नं. १

वडा अनुसार तथा लिङ्गअनुसार जनसङ्ख्याको विवरण तथा जनसङ्ख्या बृद्धिदर

वडा नं.	२०६८			२०७३			वार्षिक जनसङ्ख्या बृद्धिदर (प्रतिशत)
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
१	२५९१	२६०९	५२००	२७४१	२७६०	५५०२	१.१३
२	३५७५	३२९२	६८६७	३९८३	३६६८	७६५२	२.१७
३	२५९०	२४१६	५००६	२६९७	२५१५	५२१३	०.८१
४	३७५०	३५७२	७३२२	३८५४	३६७१	७५२६	०.५५
५	१९३६	१८७९	३८१५	१९८८	१९२९	३९१८	०.५४
६	३५०२	३४५८	६९६०	४२५८	४२०४	८४६३	३.९१
७	२२५५	२३५०	४६०५	२२९१	२३८८	४६८०	०.३२
जम्मा	२०१९९	१९५७६	३९७७५	२१५९२	२०९२६	४२५१९	१.३३

श्रोत: जनगणना २०६८ को प्रतिवेदन।

माथिको तालिकामा देखाइएअनुसार कटहरी गाउँपालिकाको कूल जनसङ्ख्या४२५१९ जना पुरोको छ। यहाँ पुरुषको सङ्ख्या२१५९२ जना र महिलाको सङ्ख्या भने यस भन्दा केही कम २०९२६ जना छ। कटहरीको जनसङ्ख्या वृद्धिर भने १.३३ रहेको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं. २ र ६ मा जनसङ्ख्या ज्यादा मात्रामा वृद्धि भएको छ। अन्य वडाको जनसङ्ख्या भने खासै वृद्धि भएको देखिएन।

कटहरी गाउँपालिकाको जनसङ्ख्याको विवरण हेर्दा यहाँ महिलाको तुलनामा पुरुषहरूको घरमुली सङ्ख्या ज्यादा रहेको देखिन्छ। यस गाउँपालिकामा जम्मा ८००९ घरपरिवार मध्ये ७०४९ जना घरमुली पुरुषहरू नै रहेका छन् भने महिला घरमुली सङ्ख्याचाहिँ निकै न्युन मात्रमा ९६० जनामात्र रहेको छ। तलको तालिकामा लिङ्गअनुसारको घरमुलीको सङ्ख्या देखाइएको छ।

तालिका नं. २

लिङ्गअनुसार परिवार मुली, परिवार सङ्ख्या र औसत परिवार सङ्ख्या

वडा नं.	परिवार मूलीको सङ्ख्या			घरपरिवार सङ्ख्या	औषत परिवार सङ्ख्या
	पुरुष	महिला	जम्मा		
१	९६४	१३३	१०९७	१०९७	४.७
२	१२७२	१९३	१४६५	१४६५	४.७
३	८८३	६७	९५०	९५०	५.३
४	१२७५	१०८	१३८३	१३८३	५.३
५	५६८	२०३	७७१	७७१	४.९
६	१२५३	१२७	१३८०	१३८०	५.०
७	८३४	१२९	९६३	९६३	४.८
जम्मा	७०४९	९६०	८००९	८००९	५.०

श्रोत: जनगणना २०६६ को प्रतिवेदन।

माथिको तालिकामा दिइएको लिङ्गअनुसारको घरमुलीको विवरणमा सबैभन्दा ज्यादा महिला घरमुली भएको वडा वडा नं. ५ हो, जहाँ जम्मा २०३ जना महिलाहरू घरमुली रहेका देखिन्छन्। सामान्यतया आदिवासी जनजातिको वसोबास भएका वडाहरूमा महिला घरमुलीको सङ्ख्या ज्यादा रहने गरेको देखिन्छ।

१.२ विद्यमान अवस्थाको समिक्षा

१.२.१ सबल पक्ष :

मोरड जिल्लाको औद्योगिक नगरी विराटनगर महानगरपालिकाको पूर्वीतर रहेको कटहरी गाउँपालिका प्रचुरमात्रमा कृषि उत्पादन हुन्छ। यो औद्योगिक गाउँपालिका पनि हो। मजदुरको खानी यही गाउँपालिकामा छ। तरकारी खेती, माछा, मासुमा आत्मा निर्भर हुदै आएको छ। रिक्षा, अटो, बस र रेल सेवाले गर्दा रोजगारी, उद्योग र व्यापारमा वृद्धि हुदै गएको छ।

१.२.२ कमजोर पक्ष :

हाम्रो गाउँपालिकामा भएको मानविय स्रोत साधनको सही सदुपयोग गर्न नसक्नु। जल,जमिन, जनशक्तीको सहिठाउँमा सही तरीकाले सदुपयोग नगरीनु। आफनो सस्कृती, भाषा, भेषभुषा र भोजनलाई अनुकरण नर्गनु। हामीसंग रहेका विभिन्न भाषा सस्कृति भेषभुसा रहनसहन जस्ता मानविय पुँजी, सामाजीक पुँजी, भौतिकपुँजीलाई दुनियाको अगाडि चिनाउन नसक्नु। पुर्वाधारको विकास

नहुनु, “हामीले, हाम्रो लागि ,हामिले नै गर्नु पर्छ” भन्ने भावनाको कमि नै यस गाउँपा,लिकाको कम्जोर पक्ष हो ।

१.२.३ अवसर

- मानव पूँजी, भौलिक पूँजी र सामाजीक पूँजीलाई समयसापेक्ष दक्ष बनाउदै आय आर्जनको लागि उपयूक्त बतावरण बनाउने ।
- उद्योग व्यापारलाई समयसापेक्ष सुधार गर्दै पूर्ण अर्गानिक र प्रदुषण मुक्त वातावरण श्रृङ्जना गर्ने ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा धार्मिक, सामुदायिक र निजीवनहरु लगाउन प्रोत्साहन गरी अनुकुल वातावरणको श्रृङ्जना गर्ने ।
- गाउँपालिकामा स्थल यातायातको विकास गरी रोजगारी श्रृङ्जना गर्ने साथै उद्योग व्यापारको विस्तार गर्ने ।
- कृषिलाई जीवीकोपार्जनको सट्टा व्यवसायीक बनाउने ।
- यस गाउँपालिकामा रहेको माछाजोनलाई अधिकतम उपयोग गरी माछामा आत्मानिर्भर बनाउने ।
- बसीखाने जनशक्तिलाई सिपमुलक जनशक्तिमा परिवर्तन गरी थपआय आर्जन गर्ने ।
- विनासको रूपमा बुझिएका सिंघिया, जुडी र लोहान्द्रा खोलालाई व्यवस्थीत गरी आयमूलक बनाउने ।
- गाउँपालिकालाई मासु र दुधमा आत्मानिर्भर गराउने ।

१.२.४ चुनौति :

- स्थानीय समुदाय, सरकारी स्थानीय तथा जिल्ला स्तरीय विषयगत निकाय तथा गैर सरकारी संस्थाहरुको विच समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्वको कमि हुनु ।
- गाउँपालीका क्षेत्रमा प्राविधिक मानवीय जनशक्तिको उपलब्धतामा कमी हुनु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको र उत्पादित बौद्धिक मानविय जनशक्ति वाहिरिनु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा उपयूक्त स्टोरको अभाव भएकोले उत्पादित कृषिउपजको वजारीकरण गर्न नसक्नु ।
- विधमान निर्माधिन तथा निर्माण भएका सडकहरुका चौडाई कमभएका कारणले भविष्यमा उद्योग, व्यापार र यातायातमा संकट आइपर्नु ।
- लोप हुन लागेका स्थानिय भाषा, संस्कृति, भेषभुषा संरक्षणका लागि सास्कृतिक संग्राहालय निर्माण सहित संरक्षण गर्न नसक्नु ।
- परम्परागत रूपले गरिने खेति बालि प्रणालिमा आधुनिकिकरणको विकास र प्रविधि प्रयोग गरी छिटो र धेरै आम्दानि गर्ने खालका खेतिबालि गर्ने परिपाटिको विकास गर्न नसक्नु ।
- गाउँपालिका अधिकांस युवाहरु कुलतमा लागेकोले क्षमता वृद्धि गरी आय आर्जन गर्न नसक्नु ।
- बालविवाह र दाइजो प्रथालाई अन्त्य गर्न नसक्नु ।
- जलवायू परिवर्तनको असरले कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा परेको असर न्यूनिकरणकालागि पहल कदमी नहुनु ।
- किटनासक औषधीको प्रयोगले पर्यावरणमा प्रतिकूल प्रभाव परेको छ, यसको प्रयोग न्यूनिकरण गरी अर्गानिक खेति प्रणाली सम्बन्धि क्रियाकलापहरु संचालन गर्न नसक्नु ।

- फोरमैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ साइडको अभाव रहेको छ भने सरसफाई सम्बन्धी योजना निर्माण हुन नसक्नु ।
- सार्वजनिक शौचालयको निर्माण साथै सरसफाईका लागि आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न नसक्नु ।

पश्चिमा संस्कृतिको प्रभावका कारण मानिसहरुको परम्परादेखि खादै आएका खाद्यबस्तुहरु र परम्परागत पोषाकहरु विस्थापित हुने अवस्थामा छन यिनिहरुको संरक्षणकालागी मानिसहरुको बानि परिवर्तन गर्ने खालका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न नसक्नु ।

आ.व. २०७५/७६ आयोजना तथा कार्यक्रमको समिक्षा :

२.१ यस कटहरीले आ.व. २०७५/७६मा तेश्रो र चौथो गाउँसभाले स्वीकृत गरेका निम्नानुसारका विषयगत कार्यक्रमहरु उपभोक्ताहरूले उपभोक्ताका लागि र ठेकदारले उपभोक्ताको लागि गरिने भएको हुनाले देख्न, छुन, अनुभुति गर्न सकिने गरी सम्पन्न गरीएको छ ।

सि.न.	क्षेत्रगत विकास कार्यक्रम	प्रगती	खर्च रकम रु
१	आर्थिक विकास	७७.४	६०८०३१४
२	सामाजिक विकास	७२.४७	१०८२७२३८४
३	पूर्वाधार विकास	८३.१७	१३७०३७७०९
४	संस्थागत विकास	६४.३	४८०८५७०
५	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	८९.४९	१५९९५६४५
६	आन्तरीक तथा प्रशासनिक खर्च	८२.८४	५००८९६६०

२.२ विषयगत निकायहरूबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा :

संघिय सरकारवाट प्राप्त तराई मधेश कार्यक्रममा रु ११५०००००। बातर र गनगाई समुदायको सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको, संघिय सांसदक्षेत्रविकास कार्यक्रममा रु ७८०००००। प्रदेशसांसद क्षेत्रविकास कोषमा रु ८६०००००। सडक बोर्डवाट रु १००००००। प्राप्त गरी तोकीएका योजनाहरु सम्पन्न गरिएकोछ ।

२.३ गैहसरकारी संघसंस्थाहरूबाट सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा :

WORLD VISION को लगानीमा नारी विकास संघले बाल अधिकार सम्बन्धी रु २०५८६७७ लागतको कार्यक्रम सम्पन्न भएकोछ । यूनिसेफले बालसंरक्षण सम्बन्धी रु ३००००० को कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको समिक्षा गरियो ।

बार्थिक नीति , बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको लागि अवलम्बन गरिएको पद्धति :

स्थानीय तह गठन संगै २०७४साल असार १४ गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनवाट निर्वाचित वर्तमान पदाधिकारीहरूले पदभार ग्रहण पश्चात आफ्नो कार्यपालिका बैठक तथा गाउँसभावाट “साथ तपाईंको, नेतृत्व हाम्रो, हाम्रो ठाउँ औद्योगिक गाउँ” भन्ने नाराका साथ दलित तथा विपन्न महिलाकालागि आय आर्जन कार्यक्रम, हिंसा पिडित महिलाका लागि हेल्प डेस्क संचालन, हाम्रो लागि राम्रो कार्यक्रम, अपांगता प्रतिभा प्रस्फुटन कार्यक्रम, पर्यावरणीय बाल पार्क निर्माण, खेलमैदानको विकास तथा विस्तार गर्ने, सडक यातायात गुरुयोजना, भवन निर्माण कानून, एकिकृतविकास योजना निर्माण गर्ने कार्यक्रम सार्वजनिक गर्दै “कृषि, उद्योग र पूर्वाधार, समृद्ध कटहरीको मूल आधार” भन्ने उद्घोषका साथ कटहरी गाउँपालिका अगाडी बढेको छ ।

आगामी आ.व. २०७६/०७७ का लागि कटहरी गाउँकार्यपालिकाद्वारा गाउँसभामा स्वीकृतीका लागि पेश गरेको नीति बजेट योजना तथा कार्यक्रम निर्मानानुसार रहेका छन् ।

३.१ सोंचः

स्वच्छ, स्वस्थ, औद्योगिक गाउँ

आर्थिक, सामाजिक, सास्कृतिक रूपमा, कटहरीलाई समृन्नत बनाओ।

३.२ लक्ष्यः

कटहरीलाई आर्थिक रूपले सम्पन्न, भौतिक रूपले योजनावद्व सुविधायुक्त, लैगिक रूपमा महिला मैत्री, सामाजिक रूपले समावेशी/सहभागितात्मक, वातावरणीय रूपले स्वच्छ, सफा तथा व्यवस्थापकीय रूपले सुव्यवस्थित शैक्षिक, प्रशासनिक र औद्योगिक गाउँको रूपमा विकास निर्माण गर्दै यस प्रदेशको औद्योगिक गाउँको रूपमा विकास गर्ने ।

३.३ उद्देश्यः

१. पूर्वाधारहरूको विकास तथा विस्तारबाट सेवा, सुविधा र बजारमा पहुँच र उपयोग वृद्धि भई जीवनयापन सहजता तर्फ उन्मुख भएको हुनेछ ।
२. स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईमा सहज पहुँचमा वृद्धि हुनेछ ।
३. कृषि तथा पशुपालन पेशा व्यवसायिक रोजगारमूलक तर्फ उन्मुख भएको हुनेछ ।
४. पर्यटकीय पूर्वाधारको लगत तयार एवं पूर्वाधारमा स्तरवृद्धि भएको हुनेछ ।
५. उद्योग तथा व्यवसायको सिर्जना, वृद्धि र विस्तार भएको हुनेछ ।
६. शिक्षा तथा खेलकुद सर्वसुलभ, गुणस्तरीय, व्यवसायिक र समावेशी गराउन योजनावद्व विकासको शुरुवात हुने छ ।
७. स्थानीय लोक, कलासंस्कृति र साहित्यको संरक्षण र सम्वर्द्धनका लागि योजना भएको हुनेछ ।

८. स्वास्थ्य सेवावाट प्राप्त हुने आधारभूत सेवाको गुणस्तरमा स्तरवृद्धि र सुलभता भएको हुनेछ ।
९. विधुतीय शुसासनको प्रारम्भ भएको हुनेछ ।
१०. विपद जन्य जोखिम न्यूनिकणका लागि योजना र कोष निर्माण भएको हुनेछ ।
११. उद्यम व्यवसाय विकासमा महिलाहरुको अर्थपूर्ण सहभागितामा वृद्धिभई आय आर्जनमा क्रियाशिल भएको हुनेछ ।
१२. फोहर व्यवस्थापनमा वैज्ञानिक व्यवस्थापनको शुरुवात गरिनेछ ।

३.४ बारिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु :

३.४.१ भौतिक पूर्वाधार विकास नीति :

स-साना सडकहरुमा रकम लगानी गर्दा रकम छरिन गई अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त हुन नसक्ने भएको छ । त्यसैले यस आ.ब.०७६/७७ देखि महत्वपूर्ण मानिएका र प्राथमिकतामा परेका सडकहरुलाई रकम विनियोजन गर्ने नीति लिइएको छ । ग्रामीण सडक संचाल निर्माण तथा सिंचाई आयोजनाहरु छनौट गर्दा कृषि पकेट क्षेत्रलाई आधार लिइनेछ । मर्मत संभार कोषको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ । एकिकृत विकास योजना ,गाउँयातायात गुरुयोजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३.४.२ खानेपानी तथा सरसफाई :

- राष्ट्रिय कार्यक्रम खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र (ODF) घोषणा गरिएकोछ । २२ जेष्ठ २०७६ मा गाउँपालिकालाई खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषण गरीएकोमा अब पोष्ट ओ.डि.एफ.को कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गरिने छ । उक्त लक्ष्यलाई मूर्तरूप दिन सरकारी,गैर सरकारी,निजी क्षेत्र,नागरिक समाज,संचारकर्मी समेतको सहयोग र सहकार्यमा अभियानको रूपमा अगाडि बढाउने नीति लिइनेछ ।
- खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्दा खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजनले निर्धारण गरेको स्वस्थता तथा सरसफाई रणनीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- सरसफाईको वानी व्यवहार परिवर्तनगर्न हाम्रो अगुवाईमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३.४.३ विपत् व्यवस्थापन तथा भू-संरक्षण :

प्रकोपबाट गाउँबासीको सुरक्षाको लागि समयमा प्रकोप सूचना प्रवाह तथा प्रकोप क्षेत्रमा समयमै उद्धार तथा राहत कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । बाढी,दुवान,कटान तथा भू-क्षय नियन्त्रणकोलागि कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

३.४.४ विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा :

गाउँलाई उज्यालो गाउँ बनाउन वैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोग गर्ने नीतिलाई गैर सरकारी संस्थाको सहयोग, प्रदेश र संघको सहयोगमा विद्युतको केन्द्रिय प्रसारण लाइनको जडान गराउने, विभिन्न संस्था कार्यालयको सहयोगमा सौर्य वैकल्पिक ऊर्जालाई पनि उपयोग गर्दै

लैजाने साथै गाउँपालिका कार्यालयबाट विनियोजन भएको रकम वढी आवश्यकताको आधारमा प्रयोग गर्दै लिगिने नीति लिइने छ ।

३.४.५ शिक्षा तथा खेलकुद:

- राष्ट्रिय साक्षरता अभियानलाई उपलब्धमूलक बनाउन विभिन्न निकायमा पहल गरिनेछ ।
- सामूदायिक विद्यालयहरूमा भौतिक पूर्वाधार विकास तथा स्तरोन्ततिको लागि विकास साफेदारीहरूसँग समन्वय गरी आवश्यक श्रोत साधन जुटाउन सम्बन्धीत निकायमा पहल गरिनेछ ।
- गाउँमा संचालित मा.वि. को भौतिक पूर्वाधार विकास तथा स्तरोन्तति लजिस्टीक सामान आपूर्ति गर्न सम्बन्धित पक्षहरूसँग आवश्यक पहल निरन्तर गरिने छ ।
- प्रत्येक वडामा एक खेलमैदान निर्माण तथा विस्तार गरी बालबालिका र युवाको भावना अनुसार खेलको विकास गर्ने ।
- संघ र स्थानीय तहको संयुक्त लगानीमा गाउँपालिका भित्र एक सुविधायूक्त खेलमैदान निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
- शैक्षिक सुधार कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र वैज्ञानिक बनाई समयसापेक्ष सुधार गर्दै लिगिनेछ ।

३.४.६ स्वास्थ्य :

- यस गाउँपालिका भित्र संचालित प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा निरन्तर उपचारको लागि आवश्यक साधन श्रोतको व्यवस्था तथा कर्मचारी परिचालन गरी सर्वसुलभ स्वास्थ्य सुविधा उपलब्ध गराइनेछ ।
- खोप कार्यक्रम : गाउँमा भएका स्वयंसेविकाहरूलाई परिचालन गरी बालबालिकालाई आवश्यक पर्ने सबै किसिमका खोपहरूसमयमा नै लगाइने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीको विकासको लागि सहयोग पुऱ्याईनेछ ।
- आवश्यकता अनुसार वर्थङ्ग सेन्टरको व्यवस्थापन गरिदै लिगिनेछ ।
- एक घर एक बाथरुमको नीतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र पर्ने सबै विद्यालयहरू र स्वास्थ्य चौकीहरूमा स्थानेटरी प्याडको व्यवस्थागरिनेछ ।

३.४.७ वन, बातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

- निर्माण भएको सडकको छेउमा वृक्षारोपण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- जलवायु परिवर्तनबाट गाउँमा परेको प्रभाव न्यूनिकरण गर्न विभिन्न निकायमा पहल तथा सहकार्य गरी स्थानीय जलवायु परिवर्तन रोकथाम गर्न कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- हरित गाउँको अवधारणा अनुरूप पार्क निर्माण, विकास र प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- एक घर दुई फलफूलका बोट लगाउन गाउँवासीहरूलाई अनुरोध गरिनेछ ।
- एक उद्योगमा कम्तीमा पनि दश विरुद्ध लगाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३.४.८ कृषि तथा पशु

- निर्वाहमुखी खेती प्रणालीलाई व्यवसायिक कृषि प्रणाली तर्फ उन्मुख गर्ने नीति लिइनेछ ।
- उन्नत खालका पशुपालनमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।

- कृषि पकेट क्षेत्रलाई आधार लिई एकीकृत रूपमा सुविधा विस्तार गरी गाउँको उत्पादन र उत्पादकत्व बढिए गर्न सिंचाईको कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- माछापालन गर्ने किसानलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- अर्गानीक उत्पादनलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

३.४.९ सहकारी,गरिबी न्यूनीकरण तथा उद्यमशीलता विकास कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

- विपन्न लक्षित समूहका लागि आयमूलक तथा शीपमूलक कार्यक्रम गैर सरकारी संस्था समेतको समन्वय र साझेदारीमा संचालन गरिनेछ ।
- लघु उद्यमको विकासको माध्यमबाट गरिबी निवारण गर्न लघु उद्यम कार्यक्रम र उद्योग वाणिज्य संघ मार्फत दर्ता तथा संचालनमा जोड दिइनेछ ।

३.४.१० व्यवस्थित वस्ती विकास :

- समूदायको सक्रियतामा वस्ती विकास तथा भवन निर्माण मापदण्ड २०७२को संशोधनको आधारमा गाउँपालिकामा निर्माण भई सकेको सबै किसिमका भवनहरुको अभिलेखिकरण गर्ने नयाँ बन्ने घरको हकमा भवन निर्माण मापदण्ड २०७२को संसोधन अनुसार निर्माण गर्न गराउने नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३.४.११ पर्यटन :

- पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि कठहरी गाउँपालिकामा रहेका मठ, मन्दिर, मस्जिद, गुम्बालाई अध्यावधिक रेकड बनाई प्रचार प्रसार गरिनेछ, साथै जातिय भेषभूषा र संस्कृतिको सरक्षण गरिने छ ।

३.४.१२ सुशासन तथा संस्थागत विकास :

- सरकारी निकायहरुबाट जनतालाई उपलब्ध गराईने सेवा सुविधाको विस्तृत विवरण समावेश भएको तत् निकायको गाउँ नागरिक बडापत्र, डिजिटल नागरिक बडापत्र, डिजिटल प्रोफायल तयार गरी सोही आधारमा जनतालाई मुस्कान सहितको सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- गाउँमा संचालित विकास निर्माण लगायत सबै कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, प्रगति समिक्षा, समन्वय वैठक, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण आदि मार्फत जनतालाई सुसुचित गराइने छ ।
- मेलमिलाप कार्यक्रमलाई नियमित गर्न मेलमिलाप कर्तालाई तालिमको व्यवस्था गरि स्थानीय तहको भैझगडा स्थानीय तहमै मिलाउने व्यवस्थालाई जोड दिइनेछ ।

३.४.१३ लक्षितवर्ग तथा समावेशीकरण :

- यस तरफ निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा सामाजिक परिचालनको माध्यमद्वारा लक्षित समूहलाई सशक्तिकरण गरी माँगमा आधारित कार्यक्रम अभ्य प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ । साथै स्थानीय तहमा बन्ने सबै समितिहरुमा ५० प्रतिशत महिला सहभागितालाई विषेश जोड दिइनेछ ।
- बालश्रम उन्मूलन, बाल बचाउ, बाल विकास, बाल सहभागिता तथा बाल संरक्षणसंग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्ने कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता कोहि नछुटुन तथा नदोहोरिउन भन्ने मनसायले बैक मार्फत खाता खोली वितरण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइदै लिगिनेछ ।

३.४.१४ मानव संशाधन विकास :

गाउँमा संचालन हुने कार्यक्रमहरूमा प्रभावकारिता ल्याउन भएका कर्मचारीहरूलाई सुदृढीकरण गरी प्रभावकारी बनाउने कार्य गरिनेछ । जनतामा प्रवाह गरिने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन सो कार्यमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ साथै जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी सरल र सहज रूपमा जनतालाई सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

३.४.१५ राजश्व तथा वितिय व्यवस्था नीति : जनताका आवश्यकता दिन प्रतिदिन वढी रहेको सो आवश्यकता पूरा गर्न साधन र श्रोतको पनि त्यतिकै आवश्यकता पर्ने हुनाले जनताको सेवा सुविधामा जोडी कर, दस्तुर, शुल्क लिने र सो रकमले पुनः छिटो, छरितो, व्यवस्थित र वैज्ञानिक सेवा सुविधा उपलब्ध गराइने छ ।

३.५ क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरू :

उपरोक्त गाउँपालिकाको सोच, लक्ष्य, उद्देश्यलाई आत्मसात गर्दै कटहरीको दिघकालिन सोचको यथार्थ धरातलमा पुग्नको लागि निम्नानुसारका क्षेत्रगत नीतिहरूलाई अवलम्बन गरिएको छ ।

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरू:

(क) आर्थिक क्षेत्र

- आगामी आ.व.०७६ / ७७ का लागि स्वीकृत अधिकांश कर दस्तुरलाई परिमार्जन तथा निरन्तरता दिई करदाता र करको दायरा विस्तारको नीति लिइएको छ ।
- वडा समितिले रसिद काटी असुल गरेको आन्तरिक आय गाउँको सचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने छ ।
- गाउँका प्रत्येक वडाको संभावना विश्लेषण गरी वडागत आर्थिक विकासका पकेट ऐरिया तोकी सोको पूर्वाधार विकास गर्दै लगिने छ ।
- पर्यटन, कृषि, पशुपालन, जडीबुटी र स्थानीय कच्चा पदार्थसँग सम्बन्धित उद्यमलाई आर्थिक विकासको मूल आधार मान्दै यस्ता प्रकारका उद्यम गरी १५ जना भन्दा वढीलाई रोजगार दिने फर्महरूलाई उद्यम प्रवर्द्धन अनुदान नीतिको अवलम्बन गरिने छ ।
- नेपालको संविधान अन्तरगत स्थानीय तहको अधिकार सूचि भित्र पर्ने सम्पत्तीकर, भूमिकर, वहालकर, व्यापार व्यवसाय कर, जडिबुटि, कवाडी तथा जीवजन्तु कर, सवारी साधन कर, विज्ञापन कर, मनोरंजन शुल्क, वहाल विटौरी शुल्क, पार्किङ शुल्क, विभिन्न सेवा शुल्क दस्तुर क्षेत्रलाई फराकिलो पार्दै कर एवं शुल्क तिरेको अनुभुति हुने गरी असूली गरिने छ ।
- यस गाउँपालिकामा कर लगाउन आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी सम्पती कर लगाइने छ ।
- महिला, दलित तथा अपांगद्वारा संचालित र स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित व्यापार एवं व्यवसाय र उद्यमको करमा १०प्रतिशत छुटिदिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

- मदिरा एवं सुर्ति जन्य व्यवसायको अनुमति एवं स्थापनाका लागि गरिने सिफारिश शुल्कमा अन्य व्यवसायका तुलनामा २५ प्रतिशत थप शुल्क लगाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- महिलाका नाममा सम्पत्ति प्राप्त हुने गरी गरिने सिफारिश एवं प्रमाणीत शुल्क, दस्तुरमा १० प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- अपांगमैत्री भवन निर्माणको नक्शा पास दस्तुरमा १५ प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- सबैभन्दा धेरै तथा नियमित रूपमा समयमा कर तिर्ने प्रत्येक बडावाट एक एक जना करदाताहरूलाई गाउँपालीकाले सम्मान गर्ने छ ।
- गाउँ भित्रका सहकारीहरूको प्रोफाइल तयार गर्दै सहकारीहरूको क्षमता एवं विशेषज्ञता हेरी विभिन्न बडा समितिको आर्थिक विकासका साभेदारका रूपमा जिम्मेवारी दिइने छ ।
- गाउँपालिकाले प्रत्येक बडा समितिको सिफारिसका आधारमा विभिन्न निकायसँग समन्वय गर्दै बडाको पहिचानको रूपमा एक बडा एक पहिचान मार्फत प्रत्येक बडाको विकास गरिनेछ ।
- यस गाउँको प्रमुख आयआर्जनको सम्भावना रहेको उद्योग, व्यापार, कृषि, पशुपालन तथा जडिवुटीमा देखिएको परम्परा र निर्वाहमुखी प्रणालीमा परिवर्तन गरी आधुनिकीकरण, विविधिकरण, बजारीकरण र प्रागारीकरणमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- जलवायु अनुकूलनका प्रविधिबाट गरिने खेतीलाई जोड दिइने, खाधान्न, तरकारी र फलफूल उत्पादनका क्षेत्रहरूमा एकिकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन कार्यकमहरूका लागि कृषक पाठशाला संचालन गरी पर्यावरण संरक्षण गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको भौगोलिक सम्भाव्यताको आधारमा विभिन्न मौसमी, बेमौसमी तरकारी खेती, नगदेबाली र प्रतियोगिताको कार्यक्रम मार्फत उत्कृष्ट कृषकहरूलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउने नीति लिइनेछ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि शहिद पार्क निर्माण, भ्यू टावर निर्माण गर्न सरोकारवाला निकाय संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाको संभावित ठाउँहरूमा होटेल, पार्क, मनोरन्जन स्थलको स्थापना गर्नका लागि उत्प्रेरित गर्दै सो लागि व्यक्ती, सहकारी र गैससहरूलाई समेत परिचालन गरिनेछ ।

(ख) सामाजिक क्षेत्र

- बालमैत्री गाउँ घोषणाका लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी सयुक्त कार्य योजना निर्माण गरी गतिविधि अगाडी बढाइनेछ ।
- बालश्रममुक्त गाउँका रूपमा विकास गर्न प्रकृया अगाडी बढाइने छ ।
- गाउँकार्यपालिकाको कार्य योजनामा रहेका सुरक्षित आमा कार्यक्रम, आमा बा भेटघाट कार्यक्रम, दलित तथा विपन्न महिलाका लागि आय आर्जन कार्यक्रम, हिंसा पिडित महिलाका लागि हेल्प डेस्क संचालन, अपांगता भएकाहरूको प्रतिभा प्रस्फुटन कार्यक्रम, पर्यावरणीय वाल पार्क निर्माण जस्ता कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगवाट संचालन एवं व्यवस्थापनको संयन्त्र निर्माण गरी अगाडी बढाइनेछ ।
- सामाजिक सूरक्षा भत्तालाई बैंक मार्फत भुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- गाउँपालिकाभित्रका आयूर्वेद औषधालय, स्वास्थ्य चौकीको भौतिक सुधार एवं सेवाको स्तर वृद्धिमा जोड दिइने छ ।
- गाउँपालिकाद्वारा टोल विकास संस्था प्रत्येक टोलमा गठन गरी, टोल विकास संस्थाहरुलाई समुदाय परिचालनको सशक्त माध्यम मान्दै सम्पूर्ण घरलाई टोल विकास संस्थामा आवद्धता गराउदै लगिनेछ ।
- युवाहरुलाई स्वरोजगार गराउनका लागि उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- वडा तहका विकास निर्माण, सरसफाई, सडक वर्ती एवं विभिन्न सामाजिक गतिविधीहरुमा अधिक मात्रामा टोल विकास संस्थाहरुलाई सरिक गराई टोल विकास संस्थाहरुलाई उत्तरदायी एवं लागत सहकार्य गर्ने सहयोगी नागरिक समाजको संगठनको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- मदिरा तथा सुर्तिजन्य पदार्थको सर्व सुलभ उपलब्धतालाई निरुत्साहित गर्दै नियन्त्रित विक्रि वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिकाको साफेदारी विकास कोष संचालन विनियमावलीबनाई सही ढंगबाट लक्षित वर्गसम्म पुरनेगरी परिचालन गरिनेछ । साथै कोषको वृद्धि गर्दै विपन्न गाउँवासीहरुलाई समेत यसबाट लाभ पुऱ्याउन आवश्यक प्रकृया अगाडी बढाइने छ ।
- गाउँपालिकाका स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गराउन आवश्यक तालिमको व्यवस्थाका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।
- रंगमञ्च, कला, संस्कृति, साहित्य, खेलकूद, पत्रकारिता र उद्यम प्रवर्द्धनका लागि श्रष्टा सम्मान लगायतका विशेष कार्यक्रम गर्ने नीति लिइनेछ । गाउँमा रहेका संचारकर्मीहरुको क्षमता विकास गर्ने नीति लिइनेछ । महिलाहरुको आर्थिक, शैक्षिक, सामाजिक विकास लगायत समग्र सशक्तिकरणको पक्षलाई अगाडी बढाउन योजना सहित विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- एक घर एक महिला रोजगार नीतिलाई कार्यान्वयनका लागि अवलम्बन गर्दै महिलालाई उत्पादनका क्षेत्रमा जोड्न योजनावदू रूपमा व्यसायिक सिप विकास तथा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- स्वयंसेविकाहरुको आयआर्जन र स्वास्थ्य उपचारको कार्यमा टेवा पुऱ्याउन स्वयंसेविका कोषको स्थापना गरिनेछ ।
- अपाङ्ग/असहायहरुको लगत अद्यावधिक गरी क्षमता अनुसारको उद्यमशिलता विकासका लागि उचित अवसरको श्रृजना गर्ने । साथै अपांगता बालबालिकाहरुको प्रतिभा प्रस्फुटन गराउन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- रंगमञ्च, कला, संस्कृति, साहित्य, खेलकूद, पत्रकारिता र उद्यम प्रवर्द्धनका लागि श्रष्टा सम्मान कार्यक्रम गरिनेछ ।
- दुर्व्यसन विरुद्धको समाज निर्माण अभियान संचालन गरिनेछ ।
- कटहरी गाउँपालिकामा बाल सुधार गृह निर्माणका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।
- जातिय छुवाछ्हुत तथा भेदभावमुक्त गाउँघोषणा गर्न सरोकारवाला संघ संस्थाहरुसँग समन्वय गरी कार्य योजना निर्माण गरी गतिविधि अगाडी बढाईनेछ ।
- सार्वजनिक विद्यालयहरुको पूर्वाधार निर्माण गर्दा अपांगमैत्री, लैगिंकमैत्री एवं बालमैत्री अवधारणालाई विशेष जोड दिएर संरचना निर्माण गरिनेछ ।
- गैर सरकारी संघ संस्थाहरुसँग समन्वय गर्न एवं यी संस्थाहरुको नियमन गर्न गैसस समन्वय डेस्क स्थापना गरिनेछ ।

- लोक कला भाषा संस्कृतिको संरक्षणका लागि संग्राहलय स्थापना तथा संचालन गरिनेछ ।
- सुरक्षित बर्थिङ्ग सेन्टर र खोप केन्द्र निर्माण एवं व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- सम्पूर्ण गाउँपालिकालाई नै स्वच्छ, स्वस्थ तथा समृद्ध बनाउनका लागि योग, प्राणयाम, आयुर्वेद, आहार व्यवहार लगायतमा विशेष जोड दिनका लागि कम्तीमा एक टोल एक सचेत व्यक्ति बनाउने अभियान थाल्नी गरिनेछ ।
- पुस्तकालय तथा वाचनालय निर्माणमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- मठ मन्दिर, गुम्बा, चैत्य, चर्च आदिको संरक्षण एंव प्रवर्द्धन गर्दै धार्मिक पर्यटनको विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।

(ग) पूर्वाधारक्षेत्र

- बनाइएका पूर्वाधारलाई दिगोपना दिनकालागि प्रत्येक वडामा गरिने पूर्वाधार विकासको ३ प्रतिशत रकम कटौ गरी मर्मत कोष स्थापना गरिनेछ, सोही कोषवाट वडा समिति मार्फत नियमित मर्मत संभारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- वजेटलाई छर्ने भन्दा पनि देखिने पूर्वाधार निर्माणमा विशेष जोड दिई गाउँगौरव आयोजना संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घर निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा भुकम्प प्रतिरोधक घर निर्माण गर्न भवन निर्माण संहितालाई कार्यान्वयनमा ल्याउने र सोको बारेमा जनचेतनाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ, तालिम प्राप्त मिस्त्रीबाट मात्र घर निर्माण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- सरकारी तथा सार्वजनिक संस्थानका कार्यालयहरूलाई समेत नक्शापासको व्यवस्था अनिवार्य गर्न आवश्यक कदम चालिनेछ ।
- पुर्वाधार निर्माणको लागि आवधिक एकिकृत विकास योजनाका आधारमा कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ल्याण्डफिल साइटको जग्गा गाउँपालिकाले भोगाधिर लिई फोहर मैलाको उचित व्यवस्थापनका लागि व्यवस्थित ल्याण्डफिल साइट निर्माणको गुरुयोजना निर्माण गरी लागू गरिनेछ ।
- जग्गाको हालसाविक कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित निकायसंग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।
- घर निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र दिंदा छतको पानीको उचित व्यवस्थापन भए नभएको हेरेर मात्र दिइनेछ, छतको पानी खुल्ला रूपमा सडक एंव फुटपाथमा यात्रुलाई असर पर्ने गरी निस्कासनलाई पूर्णरूपमा निषेध गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारबाट भुकम्प प्रतिरोधक घर निर्माण सम्बन्धि निर्देशिका जारी हुनु पूर्व निर्माण भएका घरहरूलाई रेकर्ड राखी अवस्था खुलाई सूचिकृत प्रमाण पत्र दिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रको समृद्ध विकासका लागि निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्दै PPP मोडेलबाट विकास निर्माणका कार्यहरु संचालन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाद्वारा गरिने भौतिक पूर्वाधारका कामहरु ठेक्कापट्टा र उपभोक्ता समितिबाट गर्दै आएको नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ ।

(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

- गाउँपालिका भित्रका ठुला पूर्वाधार विकासका आयोजनाको ५ प्रतिशत रकम वातावरण संरक्षणमा योगदान पुर्ने कार्य अनिवार्य गराउने गरी आयोजनाको डिजाइन स्टमेट गर्ने ।
- वन संरक्षणमा विशेष योगदान दिई आयमूलक वन वनाउन प्रत्येक घर परिवारहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- सडक छेउ विरुवा रोपण गर्दा जडिवुटी जन्य एवं आयमूलक विरुवा रोपणलाई विशेष प्राथमिकता दिईने छ ।
- प्लाष्टिक नियन्त्रणका लागि विभिन्न अभियान संचालन गर्नका साथै प्लाष्टिक मुक्त गाउँका रूपमा विकास गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै प्लाष्टिक भोला प्रतिस्थापनकालागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरिनेछ र प्लाष्टिक न्यूनीकरणका लागि वैकल्पिक भोला उत्पादकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- सरसफाई र वातावरण संरक्षणमा सहयोग गर्ने संघ, संस्था, व्यक्ति फर्मलाई सम्मान गरिनेछ भने सडक छेउका सतह ढलहरूमा फोहर एवं निर्माण सामग्री फाल्नेलाई कारबाहीको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कुखुरा, खसी, बंगुर र रांगाको लागि समेत बधशाला निर्माण एवं संचालनमा नीजि क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- गाउँपालिमा POST ODF का कार्यक्रमलाई वातावरणमैत्री शासनसँग जोडेर विभिन्न सरकारी एवं गैर सरकारी संघ संस्थाको सहयोगमा अगाडी बढाइने छ ।
- फोहर व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रको संलग्नता वृद्धि गर्न सःशुल्क बजार सफाई कार्यक्रम निरन्तरता दिई बजार क्षेत्र बाहेकका अन्य शहरी क्षेत्रमा समेत यसै शैलीमा फोहर व्यवस्थापनको प्रकृया अगाडी बढाइनेछ ।
- गाउँको फोहर व्यवस्थापनमा सेग्रिकेशन अनिवार्य गर्दै ल्याण्डफिल साइटमै अनिवार्य फोहर व्यवस्थापनको प्रवन्ध गरिनेछ ।
- ल्याण्डफिल साइट प्रभावित क्षेत्रको वातावरण संरक्षण, आर्थिक, पूर्वाधार र सामाजिक विकासमा अनुदान नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- पानीको मुहान संरक्षण गर्नका लागि कुवा, धारा, पोखरीलाई संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्था जन्य फोहोरलाई व्यवस्थित गर्नका लागि निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी अगाडी बढिनेछ ।
- फोहोर सेग्रीगेसन र प्लास्टीक न्यूनीकरणका अभियान संचालन गर्ने टोल विकास र सामाजिक संघ संस्थालाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- छाडा चौपाया नियन्त्रणका लागि गौशाला निर्माण एंव संचालनका लागि सरोकारवाला संघ संस्थासँग समन्वय गरिनेछ ।
- सौर्य ऊर्जा र वायो ग्याँस विस्तारमा विशेष जोड दिईनेछ ।

(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

- प्रत्येक वडामा आवश्यक पर्ने कर्मचारी सहितको वडा कार्यालय स्थापनागर्ने र वडा समितिले गर्ने सम्पूर्ण कार्य वडाबाटै सम्पादन हुने प्रबन्ध मिलाउन इन्टरेटको पहुँच सहितको कम्प्युटरको व्यवस्था गरी कर्मचारीको क्षमता विकास गरिनेछ।
- करदाता तथा सेवाग्राहीहरूलाई ससम्मान सहज रूपमा कर एवं राजस्व वुभूने वुभाउने र सेवा लिने वातावरण मिलाइनेछ।
- प्रत्येक वडा कार्यालयमा नागरिक वडा पत्र (**Citizen Charter**) र उजुरी पेटीका राख्दै नागरिक वडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ। यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न विभिन्न पिछडिएका वस्तीहरूमा पुगी अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- स्थानीय तहका वडा तथा मातहतका शाखा, कार्यालयहरूको सेवा प्रवाहको अनुगमनका लागि संयन्त्रको विकास गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको Websiteलाई अध्यावधिकगरी गाउँपालिकाका विभिन्नसूचनाहरू प्रकाशन गरिनेछ।
- गाउँपालिकाका कर्मचारी एवं पदाधिकारी, उपभोक्ता समिति र ठोल विकास संस्थाहरूको पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- गाउँपालिकाले वर्षमा कम्तीमा ३ पटक गाउँपालिकाका गतिविधिका बारेमा फरक फरक वडा कार्यालयमा सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गर्नेछ।
- सेवा प्रदायक संस्था वा नीजि क्षेत्रबाट हुन सक्ने कार्य वा सेवा करारमा लिंदा प्रभावकारी हुने कार्य सेवा करारबाट लिइने छ।
- कर्मचारीहरूको वडागत शाखागत सरुवा तथा जिम्मेवारी बाँडफाँडलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- नेपालको संविधान र कानूनले गाउँपालिकाले गर्ने भनि तोकेका कामहरू समय अनुसार व्यवस्थित गरिनेछ।

खण्ड ४

आम्दानी खर्च तथा कार्यक्रमहरू निम्नानुसारका टेबलमा उल्लेख गरिएका छन्।

अनुमानित आन्तरीक आम्दानी

सि न	राजश्व सकेत	शिर्षक	आ.व २०७६/७७को अनुमानित आय	आन्तरीक राजश्व
१	११३१४	भुमिकर /मालपोत	१०००००००	१०००००००
२	११३२१	घरवहाल कर	३०००००	३०००००
३	११३२२	बहाल विटौरी कर	१५००००	१५००००
४	११४५१	सवारी साधन कर	८०००००	८०००००
५	११४७२	विज्ञापन कर	१०००००	१०००००
६	११६१३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	४००००००	४००००००

७	११६९१	अन्य कर	१३०००००	१३०००००
८	१४१५१	सरकारी सम्पति वहालवाट प्राप्त आय	०	०
९	१४२४२	नक्शा पास दस्तुर	२५०००००	२५०००००
१०	१४२४३	सिफारीस दस्तुर	६०००००	६०००००
११	१४२४४	व्यतिगत घटना दर्ता दस्तुर	०	०
१२	१४२४९	अन्य दस्तुर	१५००००	१५००००
१३	१४७२९	अन्य राजश्व	१०००००	१०००००
		०	०	२०००००००

अनुसूची १

आ.व. २०७६/७७को आमदानी तर्फ

सि.न.	आमदानीको श्रेत	बजेट		
१	अ.ल्या. आमदानी	५००००००		
२	आन्तरीक आमदानी	२०००००००		
३	सघ वित्तियसमानिकरण अनुदान	१२८८००००		
४	प्रदेश समानिकरण अनुदान	७४५१०००		
५	सघ राजश्व बॉडफाँड अनुदान	८४४०००००		
६	प्रदेश राजश्व बॉडफाँड अनुदान	५९६४०००		
	जम्मा	२७१६१५०००		
७	सघ सर्त अनुदान	९४९०००००		
८	प्रदेश सर्त अनुदान	०		
	कुल जम्मा	३४६५१५०००		

आ.व. २०७६/७७को खर्च तर्फ

सि.न.	विनियोजीत क्षेत्रहरू	बजेट		
१	आर्थिक विकास	८००००००	३.२	शर्सत अनुदान वाहेको बॉडफाँड
२	सामाजिक विकास	३००२९०००	११.९३	
३	पुर्वाधार विकास	१२३३७१०००	४९.०३	
४	बातावर तथा विपद् व्यवस्थापन	६४०००००	२.५४	
५	स्थानीय विकास तथा सेवा प्रवाह	२८३०००००	११.२४	
६	कार्यालय सञ्चालन खर्च	५५५१५०००	२२.०६	
	जम्मा	२७१६१५०००	१००.	

७	सघ सर्वत अनुदान	९४९०००००		
	कुल जम्मा	३४६५१५००		
अनुसूची २				
प्रशासनिक खर्च तर्फको बिनियोजन				
खर्च सङ्केत नं.	खर्च बित्तीय शिर्षक	आ.व. २०७६/०७७ को प्रस्तावित बजेट(अनुमाणित)		
२११११	तलब	१७५०००००१००		
२११४२	जनप्रतिनिधि सुविधा	६००००००१००		
२११२१	पोशाक	७०००००१००		
२११३२	महंगी भत्ता	१६८०००१००		
२११३४	बैठक भत्ता	१००००००१००		
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता	१५०००००१००		
२११३९	अन्य भत्ता	५००००१००		
२१२१२	कर्मचारी कल्याण कोष	३००००००१००		
२२१११	पानी तथा विजुली	७०००००१००		
२२११२	संचार महशुल (गा.पा.)	९०००००१००		
	बडा कार्यालयमा	१०००००१००		
२२२१२	ईन्धन(कार्यालय प्रयोजन)गा.पा.	११०००००१००		
	बडा कार्यालय	१०००००१००		
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	६०००००१००		
	बडा कार्यालय	२१००००१००		
२२२१४	विमा तथा नवीकरण खर्च	३५०००१००		
२२२२१	मेसनरी औजार मर्मत सभ्मार खर्च	७०००००१००		
	बडा कार्यालयमा	२१००००१००		
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खर्च	३००००००१००		
	बडा कार्यालयमा	१००८०००१००		
२२३१४	ईन्धन अन्य प्रयोजन	१०००००१००		
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	५०००००१००		
२२४१३	करार सेवा शुल्क	९००००००१००		
	बडा कार्यालय(सरसफाई)	१२६०००१००		
२२६११	अनुगमन,मुल्यांकन खर्च	६०००००१००		
२२६१२	सर्ववा भ्रमण खर्च	२०००००१००		
२२७११	विविध खर्च(गा.पा.)	९१५०००१००		

	बडा कार्यालयमा	₹ ४००००१००
२२७२१	सभा संचालन खर्च	₹ २६०००१००
२५३१५	गरिव, असाहाय सहायता	₹ ६०००००१००
२८१४२	घर भाडा	₹ ४०००००१००
२८१४३	सवारी साधन तथा मेसिनरी औजार भाडा	₹ ५०००००१००
२८१११	भैपरि आउने तथा चालु खर्च	₹ २०००००१००
२८१४१	जग्गाको भाडा	₹ ५०००००१००
	जम्मा	₹ ५५५१५०००१००

अनुसूची ३

आ.ब. ०७६/०७७ को प्रस्तावीत कार्यक्रम बजेट आर्थिक विकास समिति

क्र.सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	बजेट
१	कृषि विकास शाखाबाट सालबसाली गरिने कार्यक्रमहरु	०
(क)	बाली विकास कार्यक्रम	०
	मकै हाइब्रिड जातको (५० प्रतिशत अनुदानमा)	२०००००
	गाहुँ बालीको वित्र वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशतकमा)	१५००००
	धान बालीको वित्र वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशतकमा)	३०००००
	क्रप कटिङ्ग खाधन्न बाली	५००००
	घुम्ती स्थलगत तालीम कार्यक्रम (६ वटा)	१४७०००
	से.के.स्तरीय कृषक गोष्ठी	४००००
	माटो शिविर तथा व्यवस्थापन	१२५०००
	३ दिवसीय अगुवा कृषक तालिम कार्यक्रम	१२५०००
	मसुरो सिडकिट वित्र वितरण कार्यक्रम	५००००
	कार्यक्रम कार्यान्वयन अनुगमन खर्च	५००००
	जम्मा	०
(ख)	कृषि प्रसार कार्यक्रम	०
	च्याउ वित्र/स्पान वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदानमा)	१०००००
	च्याउ प्रदेशन	३५०००

	बाली उपचार शिविर सञ्चालन (७ वटा)	७७५००
	क्रप कट्रिङ्ग खाधन्न बाली	५००००
	माटो शिविर	१२५०००
	से.के.स्तरीय कृषक गोष्ठी	४००००
	कृषक औजार अनुदान (५० प्रतिशत अनुदानमा)	१५००००
	आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा	५००००
	ईन्धन तथा मर्मत खर्च	७००००
	कार्यालय सञ्चालन	२०००००
	जम्मा	०
(ग)	आलु तरकारी तथा मसला खेती कार्यक्रम	०
	३ दिवसीय अगुवा कृषक तालीम	१०००००
	क्रप कट्रिङ्ग खाधन्न बाली	५००००
	माटो शिविर	७५०००
	से.के.स्तरीय कृषक गोष्ठी	४००००
	जैविक मल उत्पादन कार्यक्रम	३०००००
	तरकारी कम्पोजिट सिडकिट वितरण कार्यक्रम (हिउदे)	३०००००
	फलफुल विरुवा वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदानमा)	१५००००
	जैविक विषादी उत्पादन कार्यक्रम	१५००००
	फेरोमेन्ट ट्रयाप कार्यक्रम	१००५००
	प्रधानमन्त्री कृषि कार्यक्रम तरकारी खेती लजिस्टीक सामान उपलब्ध गराउने	१००००००
	सहकारी महत्व, विकास, संरक्षण व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम	५०००००
	कुल जम्मा	४९०००००
आ.ब. २०७६/०७७को प्रस्तावित कार्यक्रम पशुपत्ती शाखाको		
सि.नं.	कार्यक्रम	बजेट
१.	पशुपत्ति विकाश शाखाबाट सालबसालीगरिने कार्यक्रमहरु	०
क.	पूँजिगत खर्च अन्तर्गतिका कार्यक्रमहरु	०

	ए.आई. कन्टेनर ३० लिटरको १ वटा	९८०००
	बाईनाकुलर माईक्रोस्कोप	९००००
	मल्टिमिडिया	१०००००
ख.	चालु खर्च अन्तरगत	०
	व्यवसायिकपशु फर्महरुमा दैवीप्रकोप, हानीनोक्सानीभएको अवस्थामातत्काल राहात स्वरूप सेवा टेवा	१०००००
	पशु रोग निरोधक खोप कार्यक्रम	७५०००
	५ वटा बडामा बोयर जातका बोका वितरण	५०००००
	बोका ढुवानी	५००००
ग.	पशु आहारा विकास कार्यक्रम	०
	हिउँदे घाँस, जै, बर्षिम वितरण	१०००००
	टिओसेन्टिघाँस वितरण	२५०००
	बहु बर्षे डाले घाँसको वितु वेर्ना तथा सेट्स् खरिद तथावितरण	१२५०००
	घाँस ढुवानी	४००००
	कार्यक्रमकार्यन्वयनअनुगमन (दै.भ्र.भ.) खर्च	५००००
घ.	पशु स्वास्थ्यप्रवर्धन	०
	पशुहरुमा परजिवी नियन्त्रण कार्यक्रम	३५००००
	विभिन्न संकामकपशु रोगहरुको सर्भिलेन्स तथा रिपोर्टिङ	१०००००
ङ.	पशु स्वास्थ्य शिविर	३०००००
च.	पशु स्वास्थ्यउपचार कार्यक्रम	२०००००
छ.	प्रयोगशाला सेवाकार्यक्रम	२००००
ज.	क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	०
	व्यवसायिक गाई भैंसि पालन तालिम	८४०००
	व्यवसायिक बाखापालन तालिम	८४०००
	व्यवसायिक कुखुरा पालन तालिम	८४०००
	व्यवसायिक बंगुर पालन तालिम	८४०००
झ.	कृषक अन्तरकिया गोष्ठि	१०१०००
ञ.	भैंपरी आउने खर्च	४८०००
ट.	संचार	१२०००
ठ.	कार्यक्रमका लागि स्टेशनरी खर्च	१०००००

ड.	मर्मत तथा ईन्धनखर्च	९०००००
ड.	पशु स्वास्थ्यनियमनकार्यक्रम	०
	पशु औषधि तथा जैविकपदार्थको विक्रि वितरण भण्डारण सम्बन्धितवस्थाको अनुगमन निरीक्षण	५००००
	मासु पसलतथा बध स्थलको अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयार	३००००
	कुल जम्मा	३१०००००
	आर्थिक विकास	८०००००

अनुसूची ४ सामाजिक विकास

२०७६/७७ मा स्वास्थ्यको लागि

सि.न.	बिबरण	रकम
१	महिला स्वास्थ्य स्वमं सेविका मासिक भात्ता २७जनाको २०००का दरल	७०२०००
२	कर्मचारी मासिक बैठक भाता [मासिक, अर्धबार्षिक र बार्षिक समिक्षा]	३५०००
३	गर्भवती महिलालाई पोषण खर्च र झुल बितरण	३०००००
४	टि.बि. र कुष्ठरोग कार्यक्रमको लागि	६००००
५	थलाहमा बथिड सेन्टर स्थापना गर्ने	३९००००
६	भिटामिन ए कार्यक्रम २ चरणको लागि	९००००
७	नेत्र ज्योति संग बिमा गर्ने	२०००००
८	शिबिर नसर्ने रोग सम्बन्धि [सुगर, प्रेसर]	३०००००
९	औषधि उपकरण खरिद	२००००००
१०	अनुगमन	६००००
११	आमा समुह प्रत्येक म.स्वा.स्वमं.सेविका प्रत्येक महिना संचालन गर्ने	१६२०००
१२	शाखाको अपझ्ट कामको लागि [कार्यालय संचालन]	१०००००
	जम्मा	४३७९०००

शैक्षिक सुधार कार्यक्रम आ.व. २०७६ /०७७

प्रस्तावित वजेट वाँडफाड विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम	संख्या / दर	अनुमानित वजेट
१	विद्यार्थीहरुका लागि सामग्री		०
	क) पोसाक /सर्ट पेन्ट	२००० × ११००	२२०००००
	ख) व्याग	२००० × ४००	८०००००
	ग) कपि	४५००० × २०	९०००००
	घ) पेन्सिल	२२५०० × १०	२२५०००

	ड) इरेजर	११२५० ×५	५६२५०	
	च) अंग्रेजी माध्यम पा.प.	२००० ×४४०	८८००००	
	छ) कार्पेट, मेट्रेस	आवश्यकलाई मात्र	२५००००	
	ज) खेल / शैक्षिक सामग्री (मावि निमा र प्रावि)	(१लाख+७५+५०हजार)	१२५००००	
२	प्रोत्साहन भत्ता		०	
	क) वालविकास स.का.	४४ ×२००० ×१२	१०५६०००	
	ख) विद्यालय कर्मचारी	२२ ×२००० ×१२	५२८०००	
	जम्मा		०	
३	अभिभावक भेला/भर्ना अभियान		१९	२३००००
४	पोसाक व्यवस्थापन	संख्या		
	क) वालविकास स.का.	४४ ×१००००	४४००००	
	ख) विद्यालय कर्मचारी	२२ ×१००००	२२००००	
५	थप शिक्षक व्यवस्थापन पोशाक भत्ता समेत	१३×१३ ×१३५००	२१८४०००	
६	मद्रासा सुधार कार्यक्रम	१ पटक	२०००००	
७	अतिरिक्त कृयाकलाप	सबै तह	१६००००	
८	क्यालेण्डर निर्माण	१	५००००	
९	अनुगमन निरीक्षण	निरन्तर	१७५०००	
१०	कार्यक्रम सञ्चालन व्यवस्थापन	निरन्तर	७५०००	
११	तथ्याङ्क व्यवस्थापन IMIES	१	५००००	
१२	तालिम / क्षमता विकास		०	
	क) अंग्रेजी माध्यम शिक्षण सिकाई सम्बन्धी (४ दिने)	३३ जना (१९ +१४)	२०००००	
	ख) वि.व्य.स / शि.अ.संघ क्षमता विकास (३ दिन)	३८ जना	१५००००	
	ग) वालविकास स.का. क्षमता विकास (५ दिन)	४४ जना	२२५०००	
१३	नियमित मासिक प्र.अ. वैठक (न्युनतम १२ पटक)		६००००	
१४	शिक्षक अन्तर्रक्रिया	कठहरीका सबै शिक्षक	२५००००	
१५	ल्यापटप , प्रिन्टर र डेक्सटप	शिक्षा शाखाको लागि	१८५७५०	
	कुल जम्मा रु		१३००००००	
	बालबालिका सम्बन्धी कार्यक्रम			
१	मातृ स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम		२०००००	
२	बाल स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम		१०००००	
३	बाल विवाह सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम		२०००००	
४	किशर किशोरीहरुको लागि, लागु औषध सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम		२०००००	
५	फोहोर चलाएपछी हातसफा गर्ने कार्यक्रम		१०००००	
६	बालबालिका सम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रम		२०००००	

७	शिक्षक बालबालिका सम्मवन्धी अन्तरकिर्या कार्यक्रम	२०००००	
८	शिक्षक अविभावक संघ विच अन्तरक्रिया	२०००००	
९	गाउँबाल कल्व क्षमता विकास कार्यक्रम	२०००००	
१०	सामाजिक हिंसा ,दुर्व्यहार तथा श्रम शोषणवाट संरक्षण	२०००००	
११	बाल नेतृत्व विकास	१०००००	
१२	गाउँपालिकामा बालमैत्री इकाइको व्यवस्था	५००००	
१३	बालबचाउ,बाल विकास र बाल सहभागिता कार्यविधि बनाउने	५०००००	
	जम्मा	२४५००००	
	महिला		
१	दाइजोप्रर्थी न्यूनिकरण सम्वन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम	१०००००	
२	किशोरीहरुको लागि जीवनउपयोगी शिप विकास कार्यक्रम	२०००००	
३	महिला सहकारी सदस्यहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम	२०००००	
४	महिला नेतृत्व विकास कार्यक्रम	२०००००	
५	स्यानीटरी प्याड वितरण कार्यक्रम	३०००००	
६	आमा उज्यालो कार्यक्रम सोलार टुकी वितरण	५०००००	
७	महिलाको पाठेघर खस्ने सम्बन्धी कार्यक्रम	३०००००	
८	३ दिने समविकास तालिम	१५००००	
९	नारी दिवस	५००००	
	जम्मा	२००००००	
१	फरक क्षमता, क्षमता विकास कार्यक्रम	२०००००	
२	फरक क्षमताका व्यतीहरुलाई, लजिस्टीक सामान उपलब्ध गराउने	२०००००	
३	आदिवासी बर्ग क्षमता विकास कार्यक्रम	२०००००	
४	मुस्लीम क्षमता विकास कार्यक्रम	२०००००	
५	पिछडा र दलित बर्ग क्षमता विकास कार्यक्रम	२०००००	
६	मधेशी क्षमता विकास कार्यक्रम	३०००००	
७	जेष्ठ नागिरक कार्यक्रम	६०००००	
८	संस्कृति प्रबर्द्धन मठ, मन्दिर,मस्तिज, गुम्बा	२५०००००	
९	वातावरण प्रदूषण अद्ययन अनुसन्धान र रोकथाम	१००००००	
१०	जनप्रतिनिधि क्षमता विकास कार्यक्रम	५०००००	
११	आद्ययन अवलोकन	६०००००	
१२	गा.पा.को भुसूचना प्रणाली तयार गर्ने	१५०००००	
	जम्मा	८२०००००	
		१७०२९०००	१३००००००
	सामाजिक विकासको कुल जम्मा		३००२९०००

पुर्वाधार विकास			
सि.नं.	कार्यक्रम तथा योजनाको नाम	प्रस्तावित रकम	कैफियत
	गाउँपालिकाका समग्र पुर्वाधार सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रमहरू		
१	वडा कार्यालय निर्माण वडा नं ४ र ७	६००००००	
२	विधुत पोल व्यवस्थापन	१००००००	
३	हयुम पाइप खरिद	१५०००००	
४	विभिन्न योजनाहरूको डि पि आर तयार गर्ने	३३७१०००	
५	सामुदायिक भवन निर्माण गर्ने वडा नं १	१००००००	
६	ट्याक निर्माण तथा ग्राम्भेल गर्ने वडा नं १	५०००००	
७	लक्ष्मी मन्दिरवाट उत्तर जानेवाटो वडा नं १	५०००००	
८	रंगेली रोड, बुधहाट हुदै माझी चौक जानेवाटो कालोपत्रे गर्ने वडा नं. १	३००००००	
९	राजन श्रेष्ठको घर जाने बाटो वडा नं २	१००००००	
१०	मृत्यून्जयको घर जाने बाटो वडा नं २	५०००००	
११	मिनी सितभण्डार वडा नं २	५०००००	
१२	रंगेली रोड देखि दक्षिण भातिगंज जाने बाटोमा नाला निर्माण गर्ने वडा नं. २	३००००००	
१३	लिलाको घरजाने वाटो वडा नं३	५०००००	
१४	जनप्रिय मा.वि.मा माटो पुर्ने वडा नं ३	५०००००	
१५	प्रेट्रोल पम्म पुर्व रंगेली रोड देखि कालोपत्रे गर्ने वडा नं.३	४००००००	
१६	फुलटोल जाने बाटो कालोपत्रे गर्ने वडा नं.४	५००००००	
१७	सुरेश साहको घर देखि उत्तर झोराहाट जानेवाटो कालोपत्रे गर्ने वडा नं.५	७५०००००	
१८	नयाँबजार बनसखण्डी कालोपत्रे गर्ने वडा नं.६	५००००००	
१९	नयाँबजार बनसखण्डी कालोपत्रे गर्ने वडा नं.७	५००००००	
२०	विश्वको घर पश्चिमजाने वाटोकोनाला निर्माण वडा नं.२	२००००००	
२१	साना सिंचाइ योजना	२००००००	

	जम्मा	५३३७१०००	
	वडा नं.१ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू		
१	नारी विकास दक्षिण सिधिया तटबन्धन जमठोकी	५०००००	
२	धनावत सिधिया खोलापुर्व देखि निर्मल सरवरीयाको घर सम्म नाला सहित कालोपत्रे	२००००००	
३	चौधरी चौकदेखि मकै चौकसम्म सडक कालोपत्रे गर्ने	१६०००००	
४	बुधहाटदेखि राम पंडितको घरसम्म पक्कीनाला निर्माण गर्ने	१५०००००	
५	अन्जलीको घरदेखि पूर्व विश्वकर्माको घरसम्म सडक ग्रामेल	१०००००	
६	लक्ष्मी मन्दिरदेखि परोपकार घाटसम्म सडक ग्रामेल गर्ने	५०००००	
७	लक्ष्मी मन्दिर व्यवस्थापन	३०००००	
८	वडा कार्यालय उत्तर विरानगर १९ को सिमासम्म सडक २० फुट बनाइ ग्रामेल गर्ने	३०००००	
९	आँपगाछीदेखि रधुनन्दनको घरसम्म सडक पुरी ग्रामेल	१०००००	
१०	१ नं. वडा मा सडक सोलार बत्ती	५०००००	
११	शान्तिठोलमा सडक पुरी ग्रामेल गर्ने	२०००००	
१२	विश्वनाथ माझीकोदेखि पुर्वजाने सडक ग्रामेल	५००००	
१३	घुरनको घरदेखि बैजनाथ ठाकुरको घरसम्म सडक ग्रामेल	१०००००	
१४	रमाको घरदेखि बजरडबली पुलसम्म माटो पुरी सडक पुरी ग्रामेल	२०००००	
१५	सुमनको घरदेखि पुर्व थानसम्म सडकमा माटोपुरी ग्रामेल गर्ने	१०००००	
१६	हरिपुरमा कल्भट निर्माण	५०००००	
१७	मुडियारी टोलमा टियूशन कक्षा सञ्चालन	१०००००	
१८	पुरनको घरदेखि पंडितजीको घरसम्म ग्रामेल	२०००००	
१९	हिमाली मार्ग अगाडि मुखमा माटो पुरी ग्रामेल गर्ने	२०००००	
२०	खोरिया चौकदेखि दक्षिण कविरदासको जग्गा सम्म २०फुटको सडक बनाइ ग्रामेल गर्ने	३०००००	

२१	साना योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न	६५००००	
	जम्मा	१०००००००	
	वडा नं.२ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरु		
१	विजेन्द्र सिंहको घरदेखि ४ नं वडाको सिमानासम्म सडक विस्तार	७५००००	
२	सरस्वती शिशु प्रा. वि. वाट रेल्वेसम्म सडक ग्रामेल	१०००००	
३	जवार राजवंशीको घरबाट राम कुमार राजवंशीको घरसम्म सडक ग्रामेल	२०००००	
४	गणेश मुखियाको घरबाट भक्त दाहालको घरसम्म जाने सडक ग्रामेल	७५००००	
५	मुश्लीम टोलदेखी कृषि सडक हुँदै उत्तर पश्चिम रमानन्द यादवको घरदेखी मुन्नी साहको घरसम्म सडक पि. सी. सी.	१००००००	
६	शुरेश रामको घरबाट उत्तर चन्दन शर्माको घरसम्म ग्रामेल र नाला समेत	५०००००	
७	रामुलाल नारायण राजवंशीको घरदेखि पुर्व कच्ची वाटो संजय सरदारको घर सम्म सडक ग्रामेल तथा नाला निर्माण	२०००००	
८	होलाइ मार्ग अमित श्रेष्ठको घरदेखि आसोको आमाको घरसम्म जाने वाटो ग्रामेल	२०००००	
९	विजुलीको पोल व्यवस्थापन	५०००००	
१०	शारदा थापाको घरदेखी पुर्व हुँदै लाखो राजवंशीको घरदेखि दक्षिण घुग्लु राजवंशीको घर सम्म र लाखो राजवंशीको घरदेखि उत्तर शंकर साहको घर सम्म माटो तथा ग्रामेल र भुवन मण्डलको घर जाने वाटो ग्रामेल	५०००००	
११	सिचाईको लागी छत्तर लालको स्मारक भएको स्थानमा वोडिङ्को व्यवस्था गर्ने	१०००००	
१२	कृषि रोडदेखी फडिन्द्र पौडेलको घर हुँदै जाने वाटो ग्रामेल	२०००००	
१३	हल्दीवारी मुसरी सडक निर्माण	२०००००	
१४	मर्मत सम्भार	४०००००	
१५	ओम शान्ति	१०००००	
१६	लोहन्दादेखि गंगा धाम मार्ग ग्रामेल	३०००००	
१७	गेलभेडा सस खुर्सानी ससको तालिम संचालन	२५००००	
१८	झाइभिङ्ग तालिम	२५००००	

१९	बारक्रापालन तालिमको व्यवस्थापन	२५००००	
२०	आदिवासी जनजाती तथा अन्य जातिलाई उनीहरुको लोपञ्चमुख परम्परा जोगाउन प्रविधी जगेन्ना गर्न जनचेतना कार्य गर्न	२०००००	
२१	एकल महिलालाई सम्मान कार्य गर्ने कार्यका लागी र न्यानो कपडा वितरण समेत गर्ने	३०००००	
२२	राम जानकी मन्दिरको भवन निर्माण र घेरा वेरा समेत	६०००००	
२३	नेपाली काग्रेस ट्रेड युनियनको कार्यलयलाई व्यवस्थापन	५००००	
२४	राधा कृष्ण मन्दिरको घेरा वेरा तथा सम्वर्द्धन गर्ने	५०००००	
२५	ऐलानी तथा खाली जग्गामा चौतारा निर्माण र घेरा वेरा पक्की पर्खाल निर्माण	३०००००	
२६	वौंकी माईको जग्गा यकिन गरि घेरा वेरा तथा पक्की दिवाल तथा पक्की मन्दिर निर्माण गर्ने पहल गर्ने	३०००००	
२७	ऐलानी जग्गा खोजी गरि खेलकुद मैदान निर्माण गर्नु पर्ने	१०००००	
२८	विपन्न वाल वालिका शिक्षा	४०००००	
२९	दिनाभन्द्री मन्दिर	२८००००	
३०	सचेतना केन्द्र	२००००	
३१	मदरसा प्राष्यस (मुस्लीम टोल)	१०००००	
३२	महिला विकास	१०००००	
	जम्मा	१०००००००	
	वडा नं.३ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू		
१	शिव मन्दिर धर्मशाला निर्माण	१५०००००	
२	बरगाछी पासवान टोल हुँदै लिलाको घरसम्म सडक कालोपत्रे गर्ने	१५०००००	
३	विनोद मण्डल देखि लक्ष्मी घरसम्म नाला निर्माण	१५०००००	
४	लेलह घर देखि भौनी घरसम्म नाला निर्माण गर्ने	१५०००००	
५	यादव टोलको चौतारा देखि दक्षिण सरस्वती मन्दिरसम्म कालोपत्रे गर्ने	१५०००००	

६	वडा अध्यक्ष कप क्रिकेट टुनामेन्ट	२०००००	
७	सहलेस मन्दिर नारायण पासमान घर छेत मर्मत	२०००००	
८	श्री जनप्रिय पछाडि ॐ शान्तीको अधुरो भवन निर्माण	२०००००	
९	नेपाल राष्ट्रिय दलित समाज कल्याण संघको भवन निर्माण	२०००००	
१०	असोको घरदेखि कुकला मियाँको घर तथा विजय कुर्मीको घर देखि भुट्वाको घर सम्म बाटो पुरी ग्राम्भेल गर्ने	३०००००	
११	बेचन पासवानको घर देखि ठक्कन मण्डलको घरसम्म सडक ग्राम्भेल	२०००००	
१२	साना योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	४०००००	
१३	महिला तथा बालबालिकालाई सरसफाई तथा सचेतनामुलक कार्यक्रम	१०००००	
१४	किशोर किशोरीहरूलाई लागु औषध सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम	२०००००	
१५	ट्यूसन कक्षा सञ्चालन दलित, गरिव, विपन्न वर्गका लागि	२०००००	
१६	गुडिया बनाउने ४ दिने तालिम	२०००००	
१७	पोष्ट ओ डि एफ सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम	१०००००	
		१०००००००	
	वडा नं.४ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू		
१	सोलार जडान कार्यक्रम	२९०००००	
२	मेहदी मियाँको घरदेखि सुदामा चोकसम्म पुर्व पट्टी नाला निकास तथा निर्माण	१५०००००	
३	नानीरामको घर देखि किम्सन बोडिंगसम्म जाने सडक निर्माण	५०००००	
४	सुदामा चोक देखि नहरसम्म अधुरो सडक कालोपत्रे गर्ने	८०००००	
५	शिव मन्दिरको बाटो हुँदै राजु शाहको घरसम्म सडक ग्राम्भेल	२०००००	
६	श्री आधारभुत विद्यालयमा शौचालय मर्मत खेयरवना	१०००००	
७	शिव मन्दिर हुँदै चुलाई साहको घरसम्म सडक ग्राम्भेल	२०००००	
८	जुडि उत्तर दिना भद्री मन्दिर मुर्ति स्थापना तथा रंग रोगन	२०००००	

९	शिव मन्दिर अधुरो भवन निर्माण	२०००००	
१०	जामा मस्जिद निर्माण	२०००००	
११	शितलामराड दिना भद्री मन्दिर निर्माण	२०००००	
१२	नेशल एकेडेमि जाने सडक निर्माण नयाँबजार	२०००००	
१३	युवाको लागि पलम्बर तथा हाउस वायरीड तालिम	३०००००	
१४	बेमौसमी तरकारी खेती सम्बन्धी तालिम तथा बिठ विजन वितरण	३०००००	
१५	महिला सिलाइ ,कटाइ, बुटीक लगायत शिपमुलक तालिम	५०००००	
१६	लोहन्द्राघाटमा कलभर्ट निर्माण	५०००००	
१७	सितलामरान जुडीखोला देखि ५ नं. वडा सिमानासम्म जाने सडक ग्रामेल गर्ने	५०००००	
१८	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	१०००००	
१९	वडामा आइपर्ने विविध मर्मत तथा आकस्मीक कार्य गर्ने	६०००००	
	जम्मा	१०००००००	
	वडा नं.५ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू		
१	बाबुराम उराको घरदेखि दक्षिण जाने सडक कालोपत्रे	२००००००	
२	पैनी टोल भुथु मुडियारीको घर देखि उत्तर विराटनगर १९ जाने सडक कालो पत्रे	३००००००	
३	आर सि सि कलभर्ट निर्माण पिछडा खोला	२००००००	
४	एन सेलको टावर देखि पूर्व जाने सडक ग्रामेल	५०००००	
५	आर्यघाट निर्माण सुखानी खोला छेत	५०००००	
६	साविक गाविसको जग्गा खाली तथा वस्ती व्यवस्थापन कार्य	५०००००	
७	महिला तथा बालबालिकाहरुका लागि सचेतना कार्यक्रम	२०००००	
८	आकस्मिक मर्मत कोष	१००००००	
९	खेल मैदान व्यवस्थापन वडा कार्यालय अगाडी	३०००००	
	जम्मा	१०००००००	
	वडा नं. ६ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू		

१	लोहान्दा घाटदेखि उत्तरजाने सडक ग्राम्भेल गर्ने	१५०००००	
२	आर्मिक्याप देखि उत्तर सन्थाल वस्तीसम्म सडक ग्राम्भेल	१२०००००	
३	नन्दलाल साहको घर उत्तर सडक ग्राम्भेल	७०००००	
४	जुडि पुल देखि दक्षिण मन्नेलाल सरदारको घरसम्म सडक ग्राम्भेल	५०००००	
५	लोहान्दा घाटदेखि उत्तर नयाँटोलमा जाने सडक ग्राम्भेल गर्ने	२०००००	
६	राम कुमार लुइटेलको घर देखि पश्चिम मुलवाटोसम्म सडक ग्राम्भेल	२५००००	
७	शितपुर पञ्ची राजवंशीको घरदेखि पुर्व नहरसम्म सडक ग्राम्भेल	२०००००	
८	जितन सरदारको घर उत्तर सडक ग्राम्भेल	१०००००	
९	बाल कुमार अधिकारीको घरजाने सडक ग्राम्भेल	१०००००	
१०	शुकदेव सरदारको घर उत्तर सडक ग्राम्भेल	२०००००	
११	दुर्गानन्द सरदारको घरदेखि बाबुनन्द सरदारको घर सम्म सडक ग्राम्भेल	२०००००	
१२	सवुरलाल सरदारको दोकान देखि पुर्व शत्तीलाल सरदारको घर हुँदै नहर सम्म सडक ग्राम्भेल	२०००००	
१३	दिलिप सरदारको घरदेखि पश्चिम सडक ग्राम्भेल	१०००००	
१४	टिका सरदारको घर पश्चिम सडक ग्राम्भेल गर्ने	२५००००	
१५	श्याम कुमार सरदारको घर देखि पुर्वजाने सडक ग्राम्भेल	१०००००	
१६	मन्सी सरदारको घर पुर्व सडक ग्राम्भेल गर्ने	१०००००	
१७	विरेन्द्र रातको घर देखि पुर्व सडक ग्राम्भेल गर्ने	१०००००	
१८	स्वास्थ्य चौकी थलाहा भौडाहा सरसफाइ तथा कार्यालय सञ्चालन दुइ दुइ लाखका दरले	४०००००	
१९	बालमैत्री घोषणा कार्यक्रम तथा लक्षित वर्ग सचेतना कार्यक्रम	३०००००	
२०	वडाका विभिन्न स्थानमा ट्यूवेल जडान गर्ने	१०००००	
२१	श्री प्रजातन्त्र मा.वि.भौडाहालाइ फर्निचर खरिद	५०००००	
२२	रामजानकी आ.वि. भौतिक पुर्वाधार निर्माण	४०००००	
२३	श्री लक्ष्मी आ.वि. भौतिक पुर्वाधार निर्माण	४०००००	
२४	श्री सरस्वती आ.वि. भौतिक पुर्वाधार निर्माण	२०००००	

२५	श्री भगवती आ.वि. भौतिक पुर्वाधार निर्माण	२०००००	
२६	श्री ग्रामबाबा आ.वि. भौतिक पुर्वाधार निर्माण	२०००००	
२७	वडा समितिको निर्णय बमोजिम खर्च गरिने आकष्मीक कोष	१००००००	
२८	बालुघाटमा लगाएको वनको घेरावेरा	२०००००	
२९	खेलकुद कार्यक्रमका लागि	१०००००	
	जम्मा	१०००००००	
	वडा नं. ७ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरु		
१	ललित सरदारको घरदेखि उत्तर लुहागडी घाट सडक ग्रामेल	१००००००	
२	डुंगटोली पक्कीनाला निर्माण	१५०००००	
३	हम्वर चौकदेखि बनस्खण्डी सम्म सडक ग्रामेल	१००००००	
४	आसलाल सरदारको घर देखि हुतहुते पैनी सम्म सडक ग्रामेल	१००००००	
५	सुरेन्द्र कार्कीको घर देखि पुर्वजाने सडक ग्रामेल	८०००००	
६	कुमार खवासको घर देखि लुहागडी घाटसम्म जानेसडक ग्रामेल	१००००००	
७	लक्ष्मी आ.वि. भौतिक पूर्वाधार निर्माण	५०००००	
८	वडा प्रोफायल निर्माण	५५००००	
९	पदम खरेलको घर देखि परिचम जाने सडक ग्रामेल	४०००००	
१०	राधा कृष्ण आ.वि. भौतिक पूर्वाधार निर्माण	४०००००	
११	बाडगे हटिया व्यवस्थापन	३०००००	
१२	अम्वर आ.वि. मर्मत तथा शैक्षिक सामाग्री	२०००००	
१३	भैपरी तथा आकष्मीक कोष	५५००००	
१४	साना योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	८०००००	
	जम्मा	१०००००००	
	गाउँपालिकाका समग्र पुर्वाधार सम्बन्धि योजना तथा कार्यक्रमहरु	५३३७१०००	
	वडास्तरिय बजेटबाट संचालन हुने योजनाहरु	७०००००००	
	जम्मा	१२३३७१०००	

अनुसूचि ६

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन विकास

१	बन तथा भुसरक्षण , विरुवा रोप्ने	४०००००
२	फोहोर मैला व्यवस्थापन	१५०००००
३	बिपद् व्यवस्थापन	१५०००००
४	जलवायू परिवर्तन र अनुकूलन व्यवस्थापन	५०००००
५	ट्याक्टर खरिद टली समेत	२००००००
६	बातावरण र जलवायू परिवर्तन गोष्ठी	५०००००
		६४०००००

अनुसूचि ७

स्थागत विकास

सि.न.	विवरण	रकम
१	सुरक्षा व्यवस्थापन	२००००००
२	डिजिटल सूचना बोर्ड	१००००००
३	पन्जिकरण व्यवस्थापन	५०००००
४	अभिलेख व्यवस्थापन	५०००००
५	सुशासन प्रवर्द्धन कर्मचारी क्षमता विकास	५०००००
६	डिजिटल प्रोफायल	१५०००००
७	सम्पुरक कोष	२०००००००
८	जातजाती र कल्चर खोज तथा सरक्षण	५०००००
९	न्यायीक समितिको लागि लजिस्टीक सामान	५०००००
१०	मेलमिलाप कर्ता क्षमता विकास कार्यक्रम	३०००००
११	खेलकुद विकास	१००००००
		२८३०००००

अनुसूचि ८

आयोजना व्यवस्थापन खर्च

१	आयोजना सर्वे, डिजाइन स्टमेट	४०००००
२	उपभोत्ता समिति क्षमता विकास कार्यक्रम	३०००००
३	सूचना प्रकाशन	१००००००
४	सामाजिक परिक्षण	४०००००
५	सार्वजानिक सुनुवाइ	५०००००
६	सभा सञ्चालन खर्च	३०००००
७	लजिस्टिक सामान खरिद	५०००००
८	योजनाका फाराम, नापी किताव र कार्यक्रमको किताव	२०००००
	जम्मा	३६०००००

अनुसूची ९
अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण
स्थानीय तह (कटहरी गाउपालिका, मोरड)
आर्थिक वर्ष २०७६/०७७

२६३३२	सशर्त अनुदान					१४९०००००
३०८००१०४	राष्ट्रिय ग्रामीण नविकरणीय ऊर्जा कार्यक्रम (३०८००१०४)					१०२५०००
३१२०१०११	कृषि विभाग (३१२०१०११)					५०००००
	२.७.१५.१९	सहकारी सिचाई, साना सिचाई मर्मत सम्भार तथा निर्माण	नेपाल सरकार	नगद	५०००००	
३१२०११०५	केन्द्रीय कृषि प्रयोगशाला कार्यक्रम (३१२०११०५)					५०००००
	२.७.१५.१८	माटो परीक्षण गरी माटो सूधारको लागि सामग्री/प्रविधि वितरण/हस्तान्तरण	नेपाल सरकार	नगद	२०००००	
	२.७.१५.२२	भकारो सूधार कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	३०००००	
३१२०२१०२	पशुस्वास्थ्य, रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेण्टाइन कार्यक्रम (३१२०२१०२)					४०५०००
	२.७.१८.४	विभिन्न खोपहरु लगाए बापत भ्याक्सिसनेटरलाई पारिश्रमिक	नेपाल सरकार	नगद	१२५०००	
	२.७.१८.५	पशु स्वास्थ्य व्यवस्थापनको लागि औषधि वितरण	नेपाल सरकार	नगद	१४५०००	
	२.७.१८.६	बर्डफ्लू रोग लगायत अन्यरोगहरुको नियन्त्रणको लागि बैठक तथा नमूना संकलन गरी पठाउने तथा प्रदेश तथा संघमा रिपोर्टिङ गर्ने	नेपाल सरकार	नगद	७५०००	
	२.७.१८.७	पशुपन्थी तथा मत्स्य	नेपाल सरकार	नगद	६००००	

		उपचार सेवा				
३१२०२१०३	पशुपन्धी स्रोत व्यवस्थापन तथा प्रबद्धन कार्यक्रम (३१२०२१०३)					२४००००
	२.७.१८.३	तरल नाइट्रोजन ढूवानी भण्डारण तथा वितरण तथा व्यवस्थापन	नेपाल सरकार	नगद	२४००००	
३४३००१०२	खेलकुद विकास कार्यक्रम (३४३००१०२)					१०००००
	६.२.२.११३	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	नेपाल सरकार	नगद	१०००००	
३५००००१४	सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह (३५००००१४)					४८४३४०००
	१.१.१.६७	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनूदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनूदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	नेपाल सरकार	नगद	४८४३४०००	
३५००००१५	माध्यामिक तह (३५००००१५)					६८३१०००
	१.१.३.४	माध्यामिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनूदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनूदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	नेपाल सरकार	नगद	६८३१०००	
३५०००८०१	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम जिल्लास्तर (३५०००८०१)					२०१६८०००
	१.१.४.१	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनूदान	नेपाल सरकार	नगद	३६१४०००	

	१.१.४.१	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	५७६०००	
	१.१.४.१	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	१०२४०००	
	११.१.२.१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	२०१०००	
	११.१.२.१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	३२०००	
	११.१.२.१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	५७०००	
	२.४.६.१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशूल्क पाठ्यपूस्तक अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	१७१४००	
	२.४.६.१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशूल्क पाठ्यपूस्तक अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	२७३०००	
	२.४.६.१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशूल्क पाठ्यपूस्तक अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	४८६००	
	२.७.१३.१०	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	६७५०००	
	२.७.१३.१०	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	१०८०००	
	२.७.१३.१०	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हुने अनुदान	१९१०००	

	२.७.१३.११	शैक्षिक पहुंच सूनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	नेपाल सरकार	नगद	२२१८०००	
	२.७.१३.११	शैक्षिक पहुंच सूनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	३५४०००	
	२.७.१३.११	शैक्षिक पहुंच सूनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	६२८०००	
	२.७.१३.१३	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुर्दृढीकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	१२०८०००	
	२.७.१३.१३	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुर्दृढीकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	१९३०००	
	२.७.१३.१३	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुर्दृढीकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	३४३०००	

	२.७.१३.८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाई सामग्री एवं कक्षा ८ को परिक्षा व्यवस्थापन अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	१०६९०००	
	२.७.१३.९	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाई सामग्री एवं कक्षा ८ को परिक्षा व्यवस्थापन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	१७००००	
	२.७.१३.८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाई सामग्री एवं कक्षा ८ को परिक्षा व्यवस्थापन अनुदान	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	३०३०००	
	७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	नेपाल सरकार	नगद	१४६००००	
	७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	२०६०००	
	७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	एस.एस.डि.पि.	सोधभर्ना हूने अनुदान	४५५०००	
३७००१०१२	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (३७००१०१२)					१००२००००
	६.२.२.११	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलब महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोशाक लगायत अन्य प्रशासनिक खर्च समेत	नेपाल सरकार	नगद	१००२००००	
३७००११०१	क्षयरोग नियन्त्रण (३७००११०१)					१६५०००

	२.६.५.१	विश्व क्षयरोग दिवस मनाउने	नेपाल सरकार	नगद	९००००	
	२.७.२२.३७	कम्यूनिटी डट्स कार्यक्रम संचालन खर्च	नेपाल सरकार	नगद	३६०००	
	२.७.२२.३८	उपचार केन्द्रहरूमा आकस्मिक अवस्थामा औषधि, ल्याव सामग्री ढुवानी, स्थानीय तह संचालन खर्च (फर्म फरमेट फोटोकपी, मर्मत सम्भार, ल्याव तथा आवश्यक सामग्री खरिद) एवं क्षयरोगका विरामीको व्यक्तिगत विवरण ई टि.वि. रजिस्टरमा अध्यावधिक	नेपाल सरकार	नगद	४००००	
	२.७.२२.४०	कारागार, गूम्वा, स्कूल, बृद्धाश्रम, उद्योग भएको क्षेत्र, शहरी, घनावस्ती लगायत अन्य क्षयरोगका जोखिमयूक्त जनसंख्यामा माइक्रोस्कोपिक क्याम्प संचालन	नेपाल सरकार	नगद	३२०००	
	२.७.२२.४३	समूदायमा निदान नभएका क्षयरोगका विरामी उपचार दायरामा ल्याउन शिक्षक, समाजसेवी, म.स्वा.स्व.से. परिचालन	नेपाल सरकार	नगद	८००	

	२.७.२२.४४	उपचाररत क्षयरोगका विरामीको उपचारको कोहर्ट नतिजा, कार्यक्रमको प्रगति एवं चूनौति र क्षयरोग कार्यक्रममा भएका नयाँ विषयमा उपचार केन्द्रका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अध्यावधिक गर्ने उपचार केन्द्र स्तर कोहर्ट विश्लेषण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	३९०००	
३७००११०३	एकीकृत महिला स्वास्थ्य तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम (३७००११०३)					१७२६०००
	११.३.९.१	परिवार योजन तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रमका लागि औजार/उपकरण खरिद	नेपाल सरकार	नगद	२७०००	
	२.५.७.२	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रमका लागि व्यक्ति करार	नेपाल सरकार	नगद	२६६०००	
	२.७.२२.२०	परिवार योजन तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	३६५०००	
	२.८.१.४	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण	नेपाल सरकार	नगद	१००००	
	७.१.१.३	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तगत आमा सुरक्षा, ANC, न्यानो झोला, Vitamin K, Magnesium Sulphate, Calcium, Glucomate र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१०६००००	
३७००११०४	एकीकृत बाल स्वास्थ्य एवं पोषण कार्यक्रम (३७००११०४)					१४३२०००
	२.७.२२.२२	पोषण कार्यक्रम (नेपाल सरकार)	नेपाल सरकार	नगद	४२२०००	

	२.७.२२.४९	दादुरा, रुवेला, खोप अभियान	नेपाल सरकार	नगद	३७०००	
	२.७.२२.५०	रोटा खोप सूर्वात	नेपाल सरकार	नगद	१५०००	
	२.७.२२.५१	नियमित तथा पूर्ण खोप दिगोपना र खोप ढूवानी	नेपाल सरकार	नगद	२२२००	
	२.७.२२.५२	खोपकेन्द्र निर्माण	नेपाल सरकार	नगद	७३६००	
३७००११०५	महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम (३७००११०५)					८७३००
	२.७.२२.१	रेविज, सर्पदंश आदिको जनचेतना सम्बन्धी प्रचार प्रसार तथा दिवस मनाउने पशु पक्षी आदिवाट हूने इएन्फुएन्जा, वर्ड फ्लू, ए यम आर सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सहवारोग सम्बन्धी रोकथान र सचेतना कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	२००००	
	२.७.२२.१०	नसर्ने रोग सम्बन्धी कार्यक्रम (अभिमूलिकरण, नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम (Hyper tension, Diabetes, COPD, Cancer days)	नेपाल सरकार	नगद	७००००	
	२.७.२२.११	मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी महत्वपूर्ण दिवस मनाउने (आत्महत्या रोकथान दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाइमर दिवस) मानसिक स्वास्थ्य समस्याबाट प्रभावित व्यक्तिका परिवारका सदस्यहरू (स्याहारकर्ताहरू)का लागि	नेपाल सरकार	नगद	१९०००	

		क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम				
	२.७.२२.३	महामारी तथा प्रकोपजन्य रोगहरूको अवस्थामा RRT/CRRT परिचालन गर्ने, चौमासिक रिम्यु तथा अभिसंखिकरण गर्ने	नेपाल सरकार	नगद	६००००	
	२.७.२२.४	औलो नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवं सुल्यांकन औलो महामारी हुने औलो ग्रसित क्षेत्रको छानौट गरी विषादी छ्रकर्ने (रेस्पोन्सिभ स्प्रेइड समेत), विश्व औलो नियन्त्रण दिवस मनाउने तथा औलो नियन्त्रणका लागि बहु निकाय अन्तरक्रिया	नेपाल सरकार	नगद	१५०००	
	२.७.२२.५	कालाजार माहामारी हुने क्षेत्रमा विषादि छ्रकर्ने खर्च, कालाजार रोगीहरूलाई उपचारका लागि अस्पतालसम्म आउने यातायात खर्च अनुदान (प्रति केस रु. १०००), कालाजार विरामीहरूको विभिन्न परीक्षण गर्ने (प्रति केस रु. ५००। सम्म)	नेपाल सरकार	नगद	१०००००	
	२.७.२२.९	हात्तीपाइले रोग विरुद्धको आम औषधि सेवन MDA कार्यक्रम संचालन (१५ जिल्लाका १५६ पालिकाहरू)	नेपाल सरकार	नगद	५८९०००	
३७००११०६	अपाङ्गता रोकथाम तथा कूष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम (३७००११०६)					१६८०००

	१.१.१.२१	लेप्रोसी पोष्ट एक्पोजर एनालाइसिस (Leprocy Post Exposure Prophylaxis (LPEP) सेवाको निरन्तरता	नेपाल सरकार	नगद	५००००	
	१.१.१.४	विश्व कूष्ठरोग दिवस तथा अपांगता दिवसको उपलक्ष्यमा कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१५०००	
	१.१.१.५	कूष्ठरोग पत्ता लगाउन चर्मरोग शिविर	नेपाल सरकार	नगद	१०००००	
	१.१.१.६	नियमित उपचार पूरा गर्ने विरामीलाई यातायात खर्च	नेपाल सरकार	नगद	३००	
३७००११०८	अस्पताल निर्माण सूधार तथा व्यवस्थापन सुचना प्रणाली (३७००११०८)					९७००
	२.७.२२.१४	स्थानीय तहका स्वास्थ्य संस्थाहरुको मार्शिक, चौमार्शिक समीक्षा, सुचना संकलन, गूणस्तर सूधार साथै विद्युतीय प्रतिवेदनका लागि इन्टरनेट सेवा महशूल भूक्तानी समेत	नेपाल सरकार	नगद	९७००	
३७००११०९	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सुचना तथा संचार केन्द्र (३७००११०९)					१२५०००
	१.१.२.१०	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा, आमा समुह तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन प्रवर्द्धन अभियान	नेपाल सरकार	नगद	१२५०००	
३७००११०१	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम (३७००११०१)					१६०००००
	६.२.२.१५	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको लागि आवश्यक औषधि खरिद	नेपाल सरकार	नगद	१००००००	

	६. २. २.१६	औषधिको समूचित प्रयोग प्रवर्द्धनको लागि साथी समुह शिक्षा कार्यक्रम (Peer group discussion) तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी स्तरीय उपचार पद्धति अभियानिकरण तथा समीक्षा कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१२५०००	
	६. २. २.१७	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवा स्वास्थ्य चौकी/प्रा.स्वा.के./प्राथमिक अस्पतालको न्युनतम सेवा मापदण्ड अनुगमन सम्बन्धी अभियानिकरण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	७५०००	
	६. २. २.१८	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको सुनिश्चितताको लागि औषधिको आपूर्ति र उपयोग सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मुल्यांकन (अनुगमन मुल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	नेपाल सरकार	नगद	७५०००	
	६. २. २.१९	न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयनका लागि आवश्यक औजार उपकरण तथा स्वास्थ्य सामग्री खरिद, मर्मत तथा व्यवस्थापन	नेपाल सरकार	नगद	१०००००	
	६. २. २.२०	विरामीको लागि ओ.पि.डि. टिकट (कार्बन कपी सहितको) छपाई	नेपाल सरकार	नगद	७५०००	

	६. २. २. २१	औषधि लगायतका सामग्रीको दुवानी तथा रिप्पाकिङ् र वितरण समेत	नेपाल सरकार	नगद	१०००००	
	६. २. २. २२	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमका लागि औषधिको पुर्वानुमान, परिमाण निर्धारण तथा स्पेशिफिकेशन तयार गर्न	नेपाल सरकार	नगद	५००००	
३७००१९०२	नरिङ्ग तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम (३७००१९०२)					१२०००
	२. ७. २२. ३६	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (अर्धवार्षिक समीक्षा र दिवस मनाउने)	नेपाल सरकार	नगद	१२०००	
३७००१९०२	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम (३७००१९०२)					४७७०००
	१. १. १. ६६	तलब	नेपाल सरकार	नगद	४९७०००	
	१. ३. १. २	अस्थायी तथा करार कर्मचारीका लागि पोशाक	नेपाल सरकार	नगद	१००००	
	२. ४. १. २	कायांलय संचालन तथा मसलन्द खर्च	नेपाल सरकार	नगद	५००००	
		जम्मा				९४९०००००

३.६ गाउँसभावाट पारित निर्णयहरु :

क) गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धी निर्णयहरु

- १) गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यूवाट गाउँसभामा प्रस्तुत गरिएको उल्लेखित बजेट, नीति तथा कार्यक्रमलाई स्वीकृत गरियो ।
- २) गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट प्रस्तावित आगामी आ.ब. २०७६/७७मा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरुको बाँडफाँड स्वीकृत गरि सो अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन, संशोधन गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकालाई प्रदान गरियो ।
- ३) आ.ब. ०७६/७७ को लागि यस गाउँपालिकाको अनुमानित आय व्यय सहितको योजना स्वीकृत गरियो ।
- ४) उफभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने योजनाहरुको ठोस संरचना निर्माणमा कम्तीमा माटोको काममा २० प्रतिशत, ग्रामेलको कामामा १५% र निर्माण कार्यमा १०% ले हुने जनसहभागिता गर्ने नीति अनिवार्य रूपले लागू गर्ने निर्णय गरियो ।
- ५) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय राजश्व (जस्तै कर, दस्तुर सीफारीस शुल्क) पहिचान गर्ने कार्यको लागि आय प्रक्षेपण तथा पहिचान गरि कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।
- ६) आ.ब. ०७६/७७ को लागि प्रचलित कानूनको अधिनमा रही राजश्व परामर्श समितिले प्रस्तुत प्रस्तावित उल्लेखित दररेटहरु पारित गर्ने निर्णय गरियो ।
- ७) जिम्मेवारी अनुसार कार्यालयको काम कार्यावाहीलाई छिटो छरितो व्यवस्थित गरी जनमुखी सेवा दिने उद्देश्यले कामको चाप र प्रकृति अनुसारको प्रत्येक शाखाको कारवाहीलाई चुस्त तथा मितव्ययी समय सापेक्ष संगठनलाई सुधार गर्ने निर्णय गरियो ।
- ८) गाउँपालिकाले सम्पादन गरेको विविध विकास गतिविधिहरु नागरिक समक्ष जानकारी गराउन बुलेटिन, गाउँ सूचना पुस्तिकाहरु, खर्चको फाटवारी प्रकाशन गर्ने निर्णय गरियो ।
- ९) आ.ब. ०७५/७६ को खरिद योजना अनुमोदन गरी आ.ब. ०७६/७७ को वार्षिक खरिद योजना स्वीकृत गरियो ।
- १०) यस गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने विकास निर्माण तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाइ गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।
- ११) गाउँपालिकाको कार्य सम्पादनलाई नियमित गर्न स्थानीय तह संचालन ऐनको परिधिभित्र रही अर्को गाउँसभा सम्मको लागि यस सभामा रहेको निम्नानुसारको अधिकारहरु गाउँकार्यपालिका कार्यालयलाई प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय गरियो ।
- गाउँपालिका अन्तर्गतका अन्य कार्यक्रम र आयोजनाहरुको वार्षिक कार्यक्रम संशोधन र परिमार्जन गर्ने ।
- गाउँपालिका अन्तर्गत चालु तथा पुँजीगत खर्चको विनियोजित रकम सम्बन्धित क्षेत्रमा Line Items मा प्रदान गर्न स्वीकृत गर्ने ।
- गाउँपालिकामा लगाइने कर, दस्तुर, शुल्क आदिको दर र ठेक अंक रकम स्वीकृत संशोधन तथा परिमार्जन गर्ने ।
- गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनका सिललिमा आवश्यक पर्ने अन्य प्रशासनिक अधिकारहरु प्रयोग गर्ने ।
- १२) गाउँपालिकालाई प्राप्त हुने केन्द्रीय तथा प्रदेश अनुदान, आन्तरिक राजश्व लगायतका अन्य श्रोतहरु स्थानीय संचीत कोषमा जम्मा गरी सो अन्तर्गतको चालु तथा पुँजीगत खर्च

कार्यक्रमहरूमा विनियोजित रकम अनुसार योजना छनौट, वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

१३) सहभागितामूलक पद्धतिमा टोल, बस्ती हुँदै **बडा सभावाट** प्राथमिकतामा परि वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश भएका तर श्रोतको अभावले गर्दा गाउँसभाले विकास योजनामा समावेश हुन नसकेका योजना बैकमा रहेका योजनाहरू कार्यापालिकाको स्वीकृतमा सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो ।

१४) देहायका विषयहरूमा गाउँपालिका कोषको पुँजीगत रकमबाट खर्च गर्न निषेध गर्ने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरियो

- कुनै पनि प्रकारको तलब भत्ता, बैठक भत्ता, दैनिक तथा भम्ण भत्ता र कर्मचारी एवम राजनैतिक पदाधिकारी व्यक्तिको पारिश्रमिक तथा कर्मचारी सेवा निवृत हुँदा दिइने सुविधा सम्बन्धी खर्चहरु ।
- पुँजीगत तर्फको रकम सापटी ल्याई वा रकमान्तर गरि चालू शीर्षकमा वा चालू प्रकृतिको कार्यमा खर्च गर्न ।
- घरभाडा, विजुली, टेलिफोन, पानीको महशूल लगायत मसलन्द खर्च जस्ता चालू प्रकृतिका सबै खर्चहरु ।
- विमा, क्रृषि, कारोबार, शेयर, लगानी वा बैंकमा मुद्रती वा बचत खातामा रकम जम्मा गर्न ।
- कुनै पनि प्रकारका राजनैतिक दल तथा तीनका भातृ/भणिनी संगठन, संघसंस्था वा व्यक्ति आदिलाई कुनै पनि किसिमको आर्थिक सहायता प्रदान गर्न ।
- दामासाही वा भागबण्डाको हिसाबले रकम बाँडफाँड गर्न ।
- गाउँसभावाट बजेट बाँडफाँड गर्दा अवण्डा शीर्षकमा राखी पछि बाँडफाँड गर्न ।
- गाउँसभावाट निर्णय नभएका कार्यक्रमहरूमा खर्च गर्न ।
- दश जोड दुई तह वा सो भन्दा माथिल्लो तहको विद्यालय वा क्याम्पस खोल्नका लागि धरौटी राख्न ।
- आर्थिक सहायता, चन्दा एवम पुरस्कार सम्बन्धी खर्च गर्न ।
- यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम स्वीकृत नभई गत विगत वर्षमा वा यसै आर्थिक वर्षमा पनि सम्झौता हुनुपूर्व कार्य सम्पन्न गरिएको भनी भुक्तानी माग गरिएको कार्यक्रम / आयोजनामा खर्च गर्न ।
- वातावरण संरक्षण ऐन २०५३, “वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४” तथा मंत्रालयबाट स्वीकृत “सामाजिक तथा वातावरणीय सुरक्षाको रूपरेखा” मा उल्लेखित प्रावधानहरुको प्रतिकूल छनौट भएका कार्यक्रम वा आयोजनामा लगानी गर्न पाइने छैन ।

ख) प्रशासनिक तथा नीतिगत निर्णयहरु

१५) गाउँकार्यपालिका तथा वडाका, अन्य अस्थायी, करार, स्वास्थ्य, कृषि, भेटनरी तर्फका कर्मचारी दरबन्दी तपशिल बमोजिम स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

कटहरी गाउँपालिकाको कर्मचारी दरबन्दी तेरीज

सि नं	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	८ औं	प्रशासन	सा.प्र.		१
२	इन्जिनियर	७/८ औं	इन्ज.	सिभिल		१
३	अधिकृत	७/८ औं	शिक्षा	शि.प्र.		१
४	अधिकृत	७/८ औं	प्रशासन	लेखा		१
५	अधिकृत	६ औं	प्रशासन	सा.प्र.		२
६	आन्तरिकलेखापरीक्षक	५ औं	प्रशासन	लेखा		१
७	सहायक	५ औं	प्रशासन	सा.प्र.		४
८	कम्प्यूटरअपरेटर	५ औं	विविध			१
९	लेखा सहायक	५ औं	प्रशासन	लेखा		१
१०	प्रा.स.	५ औं	शिक्षा	शि.प्र.		१
११	हे.अ.	५/६ औं	स्वास्थ्य	हे.ई.		१
१२	सव-इन्जिनियर	५ औं	इन्ज.	सिभिल		१
१३	अ.सव.इन्जिनियर	चौथो	इन्ज.	सिभिल		१
१४	स. महिलाविकास निरिक्षक	चौथो	विविध			१
१५	खा.पा.स.टे.	चौथो/पाचौ	इन्ज.	सिभिल	स्यानीटरी	१
कार्यालय तर्फ जम्मा						१९
बडा कार्यालय (७ वटा)						
१	सहायक	५ औं	प्रशासन	सा.प्र.		३
२	सव-इन्जिनियर	५ औं	इन्ज.	सिभिल		३
३	सहायक	चौथो	प्रशासन	सा.प्र.		४
४	अ.सव-इन्जिनियर	चौथो	इन्ज.	सिभिल		४
बडा कार्यालय तर्फ जम्मा						१४
कुल जम्मा						३३

कटहरी गाउँपालिकाका अस्थायी तथा करारका कर्मचारी दरबन्दी तेरीज

क्र.सं.	पद सङ्ख्या	श्रेणी/पद	स्वीकृत दरबन्दी			जम्मा
			प्राविधिक	अप्राविधिक	स्थायी	
१	सूचना प्रविधि अधिकृत	६ औं	१	-	-	१

२	नायव सुब्बा (सा.प.)	५ औं	-	२	-	२
३	महिलाकार्यकर्ता	चौथो	-	१	-	१
४	खरिदार(सा.प.) समेत	चौथो	-	६	-	६
५	कम्प्युटर अ. सहायक र अमिन	चौथो	२	-	-	२
६	मुखिया	तेश्रो	-	-	१	१
७	डाइभर	श्रेणी विहिन	-	१	१	२
८	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	-	१३	४	१७
९	स्वीपर	श्रेणी विहिन	-	१	-	१
१०	सुरक्षा गार्ड	श्रेणी विहिन	-	७	-	७
जम्मा			३	३१	६	४०

कटहरी गाउँपालिकामा कार्यरत तिन स्वास्थ्य संस्ताहरुमा कार्यरत कार्मचारीहरु

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी	जम्मा
१	अधिकृत	६ औं	हे.इ		३	३
२	अधिकृत	६ औं	क.न		३	३
३	सहायक	५ औं	हे.इ		९	९
४	सहायक	चौथो	हे.इ		३	३
५	सहायक	चौथो	क.न		६	६
६	सहायक	चौथो	अ.न.मि.		३	३
७	का.स.	श्रेणी विहिन	प्रशासन		६	६
	जम्मा				३३	३३

कटहरी गाउँपालिकामा कार्यरत कृषि शाखामा कार्यरत कार्मचारीहरु

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी	जम्मा
१	अधिकृत	६ औं	कृषि		१	१
२	सहायक	५ औं	कृषि		२	२
३	सहायक	चौथो	कृषि		१	१
	जम्मा				४	४

कटहरी गाउँपालिकामा कार्यरत भेटनरी शाखामा कार्यरत कार्मचारीहरु

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समुह	दरवन्दी	जम्मा
१	अधिकृत	६ औं	पशुसेवा		१	१

२	सहायक	५ औं	पशुसेवा		३	३
३	सहायक	चौथो	पशुसेवा		२	२
	जम्मा				६	६
	कुल जम्मा					११६

- १६) गाउँपालिकाको स्वामित्व तथा संरक्षणमा रहेका सार्वजनिक मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, पाटी, पौवा, प्राचीन स्मारक, ताल, तलैया, पार्क, पर्ति जग्गा, सार्वजनिक जग्गा, देवालय तथा अन्य सार्वजनिक सम्पतिहरुको अभिलेख तथा संरक्षण गर्ने निर्णय गरियो ।
- १७) गाउँकार्यपालिका कार्यालयको स्वामित्वमा रहेका खर्च नभएर जाने चल अचल सम्पतिलाई संरक्षण गर्न गाउँ कार्यपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।
- १८) यस गाउँपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासन Child Friendly Local Governance(CFLG) अवलम्बन गरी २०७८ सालभित्रमा बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्ने निर्णय गरियो ।
- १९) यस गाउँपालिकामा पूर्वाधार विकास योजना संचालन गर्दा दिगो, गुणस्तरीय र बातावरणीय मैत्री पक्षमा जोड दिने निर्णय गरियो ।
- २०) गाउँपालिका विकास योजना संचालन तथा व्यवस्थापन लैंगिक तथा सामाजिक समावेशी समुदाय लाभान्वित हुने गरि संचालन गर्ने निर्णय गरियो ।
- २१) प्रत्येक आयोजनाको सम्बन्धित कार्यान्वयनकर्ताले आयोजना स्थलमा नै सार्वजनिक परिक्षण गरेपछि मात्र अन्तिम किस्ता भुक्तानी दिन तथा सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालनका लागि योग्य व्यक्ति संस्था छानौट गरि कार्यक्रम संचालन गर्ने गाउँपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

ग) सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन (Public Financial Management)

- २२) गाउँपालिकामा सुशासन कायम गर्नका लागि वित्तीय सुशासन जोखिम न्यूनीकरण कार्ययोजना निर्माण गरि लागू गर्न निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।
- २३) गाउँपालिकाको लागि राजश्व प्रक्षेपण प्रतिवेदन तयार गरी कार्यान्वयन गर्न निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।
- २४) गाउँपालिकाको अन्तिम लेखा परिक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल गरियो र देखिएका बेरुजुहरुलाई नियमित असुली गर्न गाउँपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।
- २५) गाउँपालिकाका लागि देहायको आन्तरिक क्षमता विकास तालिम तथा गोष्ठी संचालनको खर्च मापदण्ड (Expenditure Norms for Internal Training) स्वीकृत गरियो ।

क्र.सं.	विवरण	परिमाण	दर	कैफियत
१	प्रस्ताव लेखन	१	१०००।	
२	व्यानर लेखन	१	५००।	
३	परिवहन प्रशिक्षक स्थानीय	१ प्रतिदिन	१०००।	
४	प्रशिक्षक राजपत्राङ्कीत	प्रति सेशनको	२०००।	
५	प्रशिक्षक राजपत्र अनडकीत	प्रति सेशनको	१५००।	

६	डायरी	१प्रति गोटा सम्मको	१५०।	
७	स्पाइरल	१प्रति गोटा सम्मको	७०।	
८	पाइलट पेन	प्रति गोटा	७०।	
९	डटपेन	प्रति गोटा	१०।	
१०	कार्डबोड	प्रति गोटा	५।	
११	सेतो कागज	प्रति गोटा	८।	
१२	सेल्लो टेप	प्रति गोटा	२५।	
१३	मास्केटिंग टेप	प्रति गोटा	३५।	
१४	बेण्डीड टेप	प्रति गोटा	१००।	
१५	मारकर पेन	प्रति गोटा	६५।	
१६	बोड मारकर	प्रति गोटा	५०।	
१७	पंचिङ	प्रति गोटा	१२५।	
१८	स्टीच	प्रति गोटा	१००।	
१९	स्टीच पीन	प्रति डब्बा	१५।	
२०	स्केल	प्रति गोटा	३०।	
२१	सहभागी व्याकिहरुलाई चियाखाजा	प्रति व्यक्ति	१३०।	
२२	सहभागी व्यक्तीलाई खाना	प्रति व्यक्ति	२५०।	
२३	सहभागी यातायात खर्च नजिक	प्रति व्यक्ति	५००।०	
२४	प्रशिक्षक यातायात खर्च वाहिरी	टिकट अनुसार	-	
२५	विशिष्ठ प्रशिक्षक	प्रति सेशन	३५०।	
२६	कार्यक्रम सहायक	प्रति व्यक्ति	१००।	
२७	संचार खर्च	ल.स.	५००।०	
२८	प्रतिवेदन तयारी खर्च	१ वटा	२००।०	
२९	भाडा तथा विविध	ल.स.	१००।०	
३०	फोटो कपि खर्च वढिमा	ल.स.	४५००।०	
३१	दैनिक भ्रमण प्रचलित नियमानुसार	प्रति दिन प्रति व्यक्ति	-	
३२	कार्यक्रम संयोजक	एक जना प्रतिदिन	१५००।०	
	माथि उल्लेखित नभएको बस्तु तथा सेवाको हकमा तोकीएको भन्दा वढी नहूने गरी प्रचलित नम्स अनुसार कायम हुनेछ संस्थाको हकमा संस्थाको नियमानुसार हुनेछ ।			

- २६) गाउँपालिकाबाट पेशकी लिई हालसम्म पनि पेशकी फछ्योट नगर्ने व्यक्ति संघ संस्थाहरुलाई अविलम्ब पेशकी फछ्योटका लागी गर्ने ताकेता गर्न कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।
- २७) गाउँपालिकाले तयार गरेको नामावली अनुसार संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट आ.व.२०७५/७६मा प्राप्त सामाजिक सुरक्षा अनुदान आम्दानी खर्चको विवरण र नियमानुसारको संख्या अनुमोदन साथै नयाँथप संख्या वाहेक यस आ.व.को लागि यही संख्यालाई प्रस्ताव गर्ने निर्णय गरियो ।

विवरण	नवीकरण	नयाँ थप	जम्मा	खुद कायम	कैफियत
जेष्ठ नागरिक	५९४	७	६०१	६०१	
दलित जेष्ठ नागरिक	५९०	४०	६३०	६३०	
एकल महिला	२८७	(१४)	२७३	२७३	
विद्यवा	९९३	९८	१०९१	१०९१	
पूर्ण अपाङ्ग	७४	(९)	६५	६५	
अतिअसक्त अपाङ्ग	७८	५	८३	८३	
दलित बालबालिका	११४१	४४	११८५	११८५	
जम्मा	३७५७	१७१	३९२८	३९२८	

- २८) २०७५साल श्रावण देखि २०७६साल असारसम्म गाउँकार्यपालिकाले बनाएका योजना ,कार्यक्रम र तेश्रो चौथौ गाउँसभावाट स्वीकृत भएका तर विभिन्न कारणले कार्यान्वयन गर्न नसकीएका योजनाहरु जनचाहना बमोजीम संसोधन गरी कार्यान्वयन भएकोमा त्यस्ता योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई यस गाउँसभावाट अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।
- २९) प्रदेश कानून बमोजिम जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो ।
- ३०) साक्षर गाउँपालिका घोषणा गर्ने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरियो ।
- ३१) पुर्ण खोप सुशिच्चतता घोषणा गर्ने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरियो ।

अनुसूची-१०

राजपत्रको अनुसूची- २

(दफा ४तथा अनुसूची-१को भाग-१ सँगसम्बन्धित)

कटहरी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ३ संख्या: १६असार २०७६ (संख्या ६)

भाग-१

कटहरी गाउँपालिका

स्थानीय तहको आर्थिक ऐन

गाउँसभावाट स्वीकृत मिति

२०७६/०३/११

कटहरी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन
प्रस्तावना: कटहरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानका भाग १९को धारा२२८ को उपधारा (२) बमोजिम कटहरी गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७६” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७६ साल श्रावण १ गतेदेखि कटहरी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. सम्पति कर गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ , सम्पती करको हकमा आवश्यक प्रक्रियापुरा गरेर मात्र लागु गरिनेछ ।
३. भूमि कर (मालपोत):गाउँपालिका क्षेत्रभित्र भूमि कर (मालपोत) असूल उपर गरिनेछ ।
४. घर वहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरे आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
५. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापतको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
७. सवारी साधन कर:गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
८. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. मनोरन्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१०. बहाल बिटौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार वा पसलमा बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. पार्किङ शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र रङ्ग्याफ्टीङ शुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र रङ्ग्याफ्टीङसेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारतको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. सेवा शुल्क, दस्तुरः गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४. पर्यटनशुल्कः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूवाट उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

सिन	विवरण	रकमरु
सि न	विवरण	आ.व.२०७६/०७७
१	मालपोतवा भूमी कर	
क	ज.वि. -१-० वा ३३८.६३ वर्ग मीटर सम्मलाई (सबै किसिमको जग्गालाई) प्रति कडा	५०
ख	ज.वि. -१-० वा ३३८.६३ वर्ग मीटर भन्दा माथि १-०-० वा ६७७२.६० वर्ग मीटरको प्रति कडावा ३३८.६३ वर्ग मिटरसम्मको (सबै किसिमको जग्गालाई) प्रति कडा थप	१५
ग	ज.वि. १-०-० वा ६७७२.६० वर्ग मीटर भन्दा माथि २-०-० सम्म वा १३,५४५.२० वर्ग मीटरको प्रति कडा (सबै किसिमको जग्गालाई) प्रति कडा थप	२०
घ	ज.वि. २-०-० वा १३,५४५.२० मीटर भन्दा माथि प्रतिकडा (सबै किसिमको जग्गालाई) वा ३३८.६३ वर्ग मीटरको थप	२५
ड	जग्गाघडेरी मुल्याकनको आधारमा प्रति लाख रु	७

नोटः घरजग्गा कर र मालपोत कर तोकिय बमोजिम बार्षिक रूपमा चुक्ता नगरेमा प्रचलित ऐन, कानूनको अधिनमा रही बार्षिक १०% का दरले जरिवाना गरिने

२	घरजग्गातथा घरधुरी करको सम्बन्धमा आगामी आ.व. मा गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सम्पति करलगाइने हुनाले सो घरजग्गा तथा घरधुरी कर साबिकको दरहरूमा नै लगत खडा गरी बक्यौताअसुल गरिनेछ ।	
३	. घर बहाल कर	१० प्रतिशत
क	वहालकर उठाउने प्रयोजनका लागि सरकारी कार्यालय तथा आन्तरिक राजस्व कार्यालयसंगसम्बन्ध गरिनेछ	
ख	सरकारीनिकाय वित्तिय संस्थाले बहालमालगाएको घरहरूमा	

	सम्बन्धित निकायसँग भएको सम्झौताअनुसार रहनेछ ।	
ग	यसगाउँ पालिका क्षेत्र भित्रका घर, पसल, गोदाम, टहरा, सेड, कारखाना, जग्गावापोखरी पूरै वा आंशिकरूपमा बहालमा दिइएकोमा सम्बन्धित धनीबाट बहाल रकमको २प्रतशित बहाल कर लिइने सरसफाई शुल्क ग्रामिणक्षेत्रको सरसफाईको लागि सरसफाई तथाफोहर मैला व्यबस्थान ऐन तथा प्रचलित ऐन, कानून बमोजिम सरसफाई शुल्क निर्धारणगर्न गाउँपालिकालाई अधिकारप्रत्यायोजन गरिएको	
घ	पक्किसटर प्रति वर्गफिटको बार्षिक	२०
ड	टिनकोछानो भएको सटर वा प्रतिवर्ग फिटब्यबसायीको लागि	१५
च	टिनकोछानो भएको सटर वा घर प्रतिघर	१०००
छ	जग्गावा फिल्ड आपसी सम्झौता अनुसार	
ज	नोटमाथि उल्लेखित दरमा नघट्ने गरी गाउँपालिकाले माथि उल्लेख भए बमोजिमको घर, टहरा, सटरर जग्गा खुल्ला प्रतिष्पर्धा गराई अधिकतम कबोल अंकको आधारमा भाडा लगाउने .	
४	विटोरीकर जग्गा व्हाल कर	
क	मुख्यहुलाकी मार्ग मुख साइडको जग्गा प्रतिवर्ग फिट मासिक	
ख	भित्रीसडकमा, गुद्री पट्टीको पिच सडकले छोएको जग्गा प्रतिवर्ग फिट मासिक	
ग	सोबाहेक अन्य सम्पूर्ण जग्गा प्रतिवर्ग फिट मासिक रु.	
घ	खेतीयोग्य जमीन प्रतिकट्टा वार्षिक	
ड	पक्किसटर प्रतिवर्ग फिट	३०१००
च	कच्चीसटर प्रतिवर्ग फिट	१५१००
५	व्यापारव्यवसाय कर	
क	गल्लातथा किराना पसल	
	१.किराना थोकपसल	१,१००१००
	२.किराना खूदा पसल	४००१००
	३.भित्री सडकमा रहेका साना किराना पसल	३००१००
	४.चिया, नास्ता तथा मिठाई पसल	१,०००१००

	५.पितने पानी (प्युरिफायर) वितरण पसल कोक, पेप्सी डिलर	१,७००।००
	६.कृषी सामाग्री संस्थानको डिलर	५००।००
	७.चुरोटको डिलर (प्रति डिलर)	५,०००।००
	८.चाउचाउ, चिप्स आदिको डिलर	१,०००।००
	९.फलफूल पसल डिलर	१,०००।००
	१०.तरकारी पसल डिलर	१,०००।००
ख	कपडातथा फेन्सी पसल रेडिमेट तथा थानवाला	
	१.कपडातथा फेन्सी पसल	१,१००।००
	२.ब्याग हाउस	१,१००।००
ग	जुत्ताच्चप्पल पसल	
	१.जूत्ताको च्चप्पल बिक्री गर्ने पसल	१,१००।००
	१.जूत्ताको च्चप्पल मरमत गर्ने पसल	३००।००
घ	भाडापसल, किचन सामाग्री	
	१.भाडातथा किचन सामाग्री पसल	१,१००।००
ङ	होटेलएंड लज	
	१.होटेल श्रेणी क 5 star	७,०००।००
	२.होटेल श्रेणी ख 4 star	६,०००।००
	३.होटेल श्रेणी क 3 star	५,०००।००
	४.होटेल श्रेणी ख 2 star	४,०००।००
	५.होटेल श्रेणी ख 1 star	३,०००।००
	६.मदिरारहित भोजनालय	१,५००।००
	७.शिलबन्दी मदिरसमेत बिक्री गर्ने होटलहरु (वडा सर्जिमान गरेर आएपछि)	३,०००।००
	८.साना चिया पसलहरु	५००।००

	९.होटेल, लज, मिष्ठान्न, क्याटरिंग आदि सेवाहरु मध्ये कम्तिमा कुनै ३प्रकारका संयुक्त सेवा व्यवसाय	१,५००।००
	१०.होटेल ,लज, मिष्ठान्न, क्याटरिंग आदि सेवाहरु मध्ये कम्तिमा कुनै २ प्रकारकासंयुक्त सेवा व्यवसाय	१,१००।००
	११.हल्का पेय पदार्थ	१,०००।००
	१२.चिया कफी तथा मिठाई पसल	१,१००।००
	१३.सामान्य चिया कफी (फुटथापमा)	५००।००
	१४.पार्टी प्यालेस	५,०००।००
	१५.डेरीपसल	१,२००।००
	१६. रिसोर्ट	५,०००।००
	१७. रेष्टुरेन्ट एंड बार	५,०००।००
	१८. रेष्टुरेन्ट	२,०००।००
	१९.१५ बेडभन्दा माथिका लजलाई	२,०००।००
	२०.१५ बेडसम्मका लजलाई	१,५००।००
	२१.१० बेडसम्मका लजलाई	१,०००।००
	२२.७ बेडसम्मका लजलाई	७००।००
छ	निर्माणसामग्री तथा विद्युत सामाग्री पसल	
	१.हार्ड वेयर/मेशिनरी/पेन्ट/सेनेटरीतथामार्बल पसल	५,०००।००
	२.विद्युत सामाग्री खूद्रा पसल	३,०००।००
	३.सोलार बत्ति बिक्री पसल	५,०००।००
	४.ग्लास हाउस	१,०००।००
ज	सुनचांदीतथा गहना बनाउने पसल	
	१.सून चादी खरिद बिक्री थोक सहित गहना बनाउने	११,०००।००
	२.सून चादी गहना मात्र बनाउने	२,५००।००

झ	स्टेशनरी, पूस्तक तथा मनिहारी पसल	
	१.स्टेशनरी तथा पूस्तक थोक पसल	९,५००।००
	२.स्टेशनरी तथा पूस्तक खूदा पसल	५००।००
(ज)	कस्मेटिकिपसल	
	कस्मेटिकिपसल	९,९००।००
	धागोटाक फस्नर पसल	५००।००
	माछा, मासु विक्री पसल	
	१.सुगुर/राँगा/खसीको मासु विक्री फ्रेश पसल	३,०००।००
	२.ताजा माछा, सिद्राविक्री पसल	९,०००।००
	३.अण्डाविक्री पसल	६००।००
	४.गाइगोरु, रांगाभैंसी, खसीबोका छाला संकलन वा विक्रि	९,०००।००
	५.कुखुराको फ्रेशपसल	९,०००।००
च	औषधीव्यवसाय	
	१.औषधी थोक तथादistributes	५,०००।००
	२.औषधी पसल चिकित्सक राखि व्यवसाय गरेका	५,०००।००
	३.औषधी खूदा पसल	९,०००।००
	४.आयुर्वेदिक /होम्योपेथिक/भेटेनरी पसल	९,०००।००
	५.आँखा क्लिनिकसहितको चश्मा पसल	९,०००।००
	६.दन्त चिकित्सालय	३,०००।००
छ	सूचीकार (सिलाई) पसल	
	१.सिलाई पसल श्रेणी क	९,५००।००
	२.सिलाई पसल श्रेणी ख दुईथान मेसिनसम्म भएको	९,०००।००
	३.बुटिक ल्याब्रेटोरी	९,५००।००
	नोट:हाते मेसिन राखि सिलाई गर्नेलाई कर नलिने ।	

ज	इलेक्ट्रोनिकविक्री पसल	
	१.मोवाइल कम्पनी सेल्फ उपशाखा, distributes	५,०००।००
	२.फ्रीज, टि.भी. डेक तथा पार्ट विक्री पसल	२,९००।००
	३.मोबाईल, क्यामरा, रेडीयो, घड़ी पसल	१,५००।००
	४.रेडीयो, घड़ी, क्याल्कूलेटर पसल	१,०००।००
	५.अड़ीयो, भिड़ीयो क्यासेट पसल	१,५००।००
	६.इलेक्ट्रोनिक सामान बिक्री तथा पार्टपूर्जा	१,०००।००
	७.कम्प्युटर, टि.भी., फोटोकपी डिलर	५,०००।००
	८.फोटोकपी, कम्पुटर, फ्याक्स, पंखा, डेक मर्मत	५००।००
	९.फोटोकपी, कम्पुटर, फ्याक्स, लेमिनेशन	१,०००।००
६	मर्मततथा संभार सेवा	
क	इन्जिनमर्मत (हेभी) बस, ट्रकर्टर्फ	३,०००।००
ख	जीप, कार तथा टेक्टरमर्मत तथासर्भिसिंग	३,०००।००
ग	मोटरसाइकल, रिक्सा बड़ी बनाउने	१,०००।००
घ	टि.भी, डेक, मोबाईल, फ्रिजमर्मत सेवा	१,५००।००
ङ	इलेक्ट्रोनिकमर्मत सेवा	१,५००।००
च	रेडीयो,घड़ी, क्याल्कूलेटर र प्रेसरकुकर, हिटर तथाअन्य सानो विद्युत समान मर्मत पसल	१,५००।००
छ	रिक्सा, साइकल मर्मत	४००।००
ज	सवारीसाधन सर्भिसिंग (सवारी धुलाई) तथा सिटहूट मर्मत तथा निर्माण	५००।००
झ	सिलाईमेशिन, ग्राँस चुल्हो, स्टोभ मर्मत पसल	४००।००
(ञ)	सवारीसाधनको ब्याट्री चार्ज तथा मर्मत गर्ने पसल	७००।००
ट	टायरमर्मत, हावा भर्ने पम्पचत टाल्ने	४००।००
७	सवारीसाधन एजेन्सी, थोक विक्री पसलतथापार्टपूर्जा/शो रूम पसल	

क	बस, ट्रक, ट्याक्टरजिप, कार प्रतिडिलर	१५,०००।००
ख	मोटरसाइकलतथा स्कूटर	७,०००।००
ग	साईकल	३,०००।००
घ	मोटरपार्ट तथा बोडीबिल्डर्ससामान विक्री	५,०००।००
ङ	टायरडिलर	४,०००।००
च	सिटिरिक्सा	३,०००।००
छ	ब्याट्रीसाइकल	२,५००।००
८	सञ्चारसेवा	
क	कलरल्यावसेवा	२,०००।००
ख	फोटोस्टुडियोसेवा	७००।००
ग	टेलिफोन, मोवाईल सेवा प्रदायक कम्पनीलाई निजी	५,०००।००
घ	मोवाईलसेवा प्रदायक कम्पनीको सर्भिस सेन्टर	५,०००।००
ङ	मोवाईलसेवा प्रदायक कम्पनीकोShop	२,०००।००
च	टि.भि.च्यानल प्रसारण सेवा	१०,०००।००
छ	केबूलच्यानल प्रसारण सेवा	२०,०००।००
ज	एफ.एम.प्रसारणसेवा	५,०००।००
झ	टुरएंड ट्राभल्ससेवा/वायु सेवा कम्पनिकोशाखा	३,०००।००
ञ	फोटोकपि/पी.सी.ओ.साइवरक्याफे सेवा	२,०००।००
ट	कुरियरसेवाको मुख्य कार्यालय	२,५००।००
ठ	कुरियरसेवाको शाखा कार्यालय	१,५००।००
९	ड्राई-क्लिनिक धोवि पसल	
क	१.ड्राई- क्लिनिक पसल	७००।००
१०	सैलुनतथा ब्युटिपार्लर सेवा	
क	ब्युटिपार्लर सेवा ब्युटिशियन तालिम सहितको	१,०००।००

ख	ब्युटिपार्लर सेवा	७००।००
ग	सैलून२ सीट माथि	७००।००
घ	सैलून२सीटसम्म	५००।००
११	मदिरा, सुर्तीजन्य पसल	५०००।००
क	रक्सी, वियरको कम्पनी	१०,०००।००
ख	रक्सी, वियरको डीलर/सप्लायर्स	५,०००।००
ग	चूरोट, बिडी, सुर्तीजन्य पदार्थको थोक पसल	३,०००।००
घ	चूरोट, बिडी, सुर्तीजन्य पदार्थको खुद्रा पसल	५००।००
ड	हल्कापेय पदार्थको डीलर	२,५००।००
१२	बित्तीयसेवा	
क	बाणिज्यवैंक तथा बिकास बैंक प्रतिशाखा कार्यालय	१०,०००।००
ख	फाइनान्सकम्पनी मुख्य कार्यालय	२५,०००।००
ग	फाइनान्सकम्पनी शाखा प्रति शाखा	१०,०००।००
घ	वित्तीयसहकारी संस्था (बहुउद्देसिय)	१,०००।००
ड	वित्तीयसहकारी संस्था (अन्य)	१,०००।००
च	लघुवित्तकम्पनीहरु	७,०००।००
छ	विमाकम्पनीहरु मुख्य कार्यालय	७,०००।००
ज	विमाकम्पनीहरु शाखा	२,५००।००
झ	मनीएक्सचेन्जर तथा ट्रान्सफर	१,५००।००
(ञ)	कमिसनएजेन्ट	१,५००।००
ट	कुरियरसेवा	१५००।००
ठ	जग्गाखरिद बिक्री	२५,०००।००
१२	पेट्रोलियमपदार्थ	
क	पेट्रोलियमपदार्थ (डिजल र पेट्रोल) पम्प भएको	१०,०००।००

ख	पेट्रोलियमपदार्थ पम्प नभएको डिलर	३,५००।००
ग	ग्यांससिलिन्डर विक्री डिलर	१,५००।००
घ	मटीतेलडिलर	३,०००।००
ङ	मटीतेलखुद्र पसल	१,०००।००
१३	कवाडीसमान, खालि वोरा खरिद बिक्री	२,५००।००
१४	डुंगा, गिड्डी, बालुवा जम्मा गरी बिक्री गर्ने	२,०००।००
	बांसजम्मा गरी बिक्री गर्ने	१,०००।००
१५	टेन्टहाउस तथा पेण्डाल बनाउने	
क	टेन्टहाउस	२,५००।००
ख	पेण्डालबनाउने (विदेशी भारतीयलाई पटके)	२,५००।००
ग	क्याटरिंगकोसमानहरु भाडामा उपलब्ध गराउने	१,०००।००
घ	बैण्डबाजा	१,०००।००
१६	काठतथा कोइला खरिद बिक्री	
क	कोईलाखरिद बिक्री	५,०००।००
ख	काठतथा दाउरा	२,०००।००
ग	दाउरामात्रविक्री गर्ने	१,०००।००
१७	फर्निचरएवं फर्निशर्स	
क	स्टील, काठआल्मूनियमको फर्निचर पसल	२,०००।००
ख	फर्निशर्सपसल	१,०००।००
१८	स्नुकर/पुलहाउस	१,०००।००
१९	बिजापनसेवा	१,०००।००
२०	रोजगारीसेवा	
क	स्वदेशीरोजगारी सेवा	५,०००।००
ख	विदेशीरोजगारी सेवा	१०,०००।००

२१	साईनबोर्डलेखने (पेन्टर)	९,०००।००
२२	हाउजिंगकम्पनी (जग्गा खरिद बिक्री)	१०,०००।००
२३	पेशा (बिशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायीक सेवा)	
क	चिकित्सक	३,०००।००
ख	पशुचिकित्सक	२,०००।००
ग	दन्तचिकित्सा सेवा	३,०००।००
घ	इंजिनियर	३,०००।००
ड	सवइंजिनियर	२,५००।००
च	कानूनव्यवसायी बरिस्ठ	३,०००।००
छ	अधिबक्ता	३,०००।००
ज	अभिवक्ता/अभिकर्ताई. प्राप्त लेखन्दास	१,५००।००
झ	कम्पाउण्डर	१,०००।००
ञ	क्लिनिक	१०००।०
ट	विमाएजेन्ट/शेयर दलाल	१,०००।००
ठ	कवाडीपसल	५०००।००
ड	कविराज	१,०००।००
ढ	अनुसन्धानकर्तापरामर्श दाता	३,०००।००
ण	सर्भेयर	२,०००।००
त	कन्सल्टेन्टसेवा	५,०००।००
२४	निर्माणव्यवसाय (केन्द्रीय कार्यालय भएको)	
क	श्रेणीक	१०,०००।००
ख	श्रेणीख	८,०००।००
ग	श्रेणीग	६,०००।००
घ	श्रेणीघ	४,०००।००

ડ	વિદેશીનિર્માણ બ્યવસાયી ભાએમા	દોવ્વર
ચ	ઘરનિર્માણ ઠેકદેદારી વ્યવસાય	૩,૦૦૦૧૦૦
૨૫	લેખાપરિક્ષણબ્યવસાય તર્ફ	
ક	લેખાપરિક્ષણબ્યવસાય શ્રેણી ક	૩,૦૦૦૧૦૦
ખ	લેખાપરિક્ષણબ્યવસાય શ્રેણી ખ	૨,૦૦૦૧૦૦
ગ	લેખાપરિક્ષણ બ્યવસાય શ્રેણી ગ/ઘ	૧,૦૦૦૧૦૦
ઘ	કમ્પ્યુટરએનાલિસ્ટ તથા પ્રોગ્રામર	૧,૦૦૦૧૦૦
ડ	અનૂવાદક	૧,૦૦૦૧૦૦
ચ	સામાનદુવાનીકર્તા તથા કમ્પની	૨,૦૦૦૧૦૦
૨૬	શિક્ષાસેવા	
ક	નિજીક્યામ્પસ સ્નાતક તહ વા સોભન્દા માથિ	૧૫,૦૦૦૧૦૦
ખ	નિજીશિક્ષાલય ઉચ્ચ માધ્યમિક વિદ્યાલય	૧૦,૦૦૦૧૦૦
ગ	નિજીમા.બિ.૧૦ કક્ષાસમ્મ	૭,૦૦૦૧૦૦
ઘ	નિજીઆ વિ ૮ કક્ષાસમ્મ	૫,૦૦૦૧૦૦
ડ	નિજી .આ બિ.	૫,૦૦૦૧૦૦
ચ	છાત્ર/છાત્રાબસ	૧,૫૦૦૧૦૦
છ	મન્ટેશ્વરીતથા શિશુ સ્યાહર કેન્દ્ર તથા પૂર્બ પ્રા.બિ.	૨,૦૦૦૧૦૦
જ	પોલીટેકનિકલ ઇન્સ્ટિચ્યુટ, પ્રશિક્ષણસમેત	૩,૦૦૦૧૦૦
ઝ	નર્સિંગ, સિ.એ.મ.એ. ર એ.ચ.એ. પ્રશિક્ષણ સમેત	૫,૦૦૦૧૦૦
ઝ	એજુકેશનલકન્સલ્ટન્સીસેવા	૨,૦૦૦૧૦૦
ટ	તાલિમતથા અનૂસન્ધાન કેન્દ્ર	૨,૦૦૦૧૦૦
ઠ	કમ્પ્યૂટર/ઇલેક્ટ્રોનિક .તાલિમ/ભાષા શિક્ષા/કોચિંગ સેન્ટર/સવારી ચાલક તાલીમ કેન્દ્ર	૨,૦૦૦૧૦૦
ડ	સંગીત /ડાન્સતાલિમ કેન્દ્ર/ જિમખાના (ફિટનેસસેન્ટર)	૧,૦૦૦૧૦૦

ए	ब्यबसायिकप्रशिक्षणकेन्द्र	३,०००।००
त	प्राविधिकशिक्षण संस्था	३,०००।००
२७	गैरसरकारी संस्थाहरु (केन्द्रीय कार्यालय)	
क	अन्तरास्ट्रियगैर सरकारी संस्थाहरु	१०,०००।००
ख	रास्ट्रीयगैर सरकारी संस्थाहरु	२,०००।००
ग	स्थानीयगैर सरकारी संस्थाहरु	१,०००।००
घ	स्वास्थसेवा	
ड	गैहसरकारी अस्पताल / नर्सिंगहोम	१५,०००।००
च	एम्.बि.बि.एस्. क्लिनिक	३,०००।००
छ	एम.आर.आइ., सि.टि .स्क्यान, अल्ट्रा साउण्डक्लिनिक	३,०००।००
ज	दिशा,पिसाव,रगतजांच (प्याथोलोजी क्लिनिक) तथा एक्सरे क्लिनिक	३,०००।००
झ	अक्युपन्चर,थेरापी,	२,०००।००
ऋ	चश्मापसल श्रेणी	१,५००।००
ट	एक्सरेक्लिनिक	१,५००।००
ठ	प्रयोगशाला (ल्याब)	१,५००।००
ड	मेडिकलक्लेज	१५,०००।००
२९	पशुपक्षिकोआहार /दाना बिक्री पसल	३,०००।००
३०	डिपार्टमेन्टलपसल	७,०००।००
३१	गिफ्टतथा फोटोप्रेम पसल	१,०००।००
३२	बांसकोनागलो, डोको, कुचो बिक्री	१,०००।००
३३	दालचिनी, अलैचि, सकमेल, सुपाडी बिक्री गर्ने (सामान्य)	१,०००।००
३३	लूब्रिकेसनसेकेसन तर्फ	
क	लूब्रिकेसनDistributes	२,०००।००

ख	लूब्रिकेसनखूद्रा बिक्री	१,०००।००
३४	विविधविषयका सामान सप्लायर्स तथा एजेन्सीहरु (नियम १४२ को अनुसुचि १०कोसि.न १९ बमोजिम)	३,०००।००
३५	फलफूलपसल	१,०००।००
क	फलफूलथोक पसल	१०००।००
ख	फलफूलखूद्रा पसल	५००।००
ग	सागसब्जीथोक पसल	१,०००।००
घ	सागसब्जीखूद्रा पसल	४००।००
ड	फुलतथा विरुवा बिक्रेता	१,०००।००
च	पानपसल	४००।००
३६	छापाखाना	
क	अफसेटसिलिण्डर सहित प्रेस	५,०००।००
ख	छापाखानाउद्योग	१५,०००।००
ग	स्क्रिनप्रिन्ट	२,०००।००
३७	नर्सरीव्यवसाय	२,०००।००
३८	मोविलरिफाइन उद्योग	५०,०००।००
३९	चाउचाउउद्योग	५०,०००।००
४०	कूकिज/पाउरोटीउद्योग	३,०००।००
४१	पापड/चिप्स/फिगर/नूडल्सउद्योग	५,०००।००
४२	सुर्तीजन्य,गुटका, बिडीउद्योग	२५,०००।००
४३.०	अगरबत्ती साना उद्योग	५०००.००
४४.०	मैनबत्ती उद्योग	३०००.००
४५	दालमोठ/भुजिया/ फुकुरदाना उद्योग	२,०००।००
४६	मसलाउद्योग	१०,०००।००

४७	कपासउद्योग	५,०००।००
४८	इलेक्ट्रिकस्विच बोडबनाउने	१०,०००।००
४९	मिल	
	सेलरमिल ठुलो	३५,०००।००
	फ्लावरमिल	१५,०००।००
५०	चित्राकुटानी	१०,०००।००
	सेलरमिल	१०,०००।००
	कुटानीपिसानी	२,०००।००
५१	प्लास्टिककुर्सी उद्योग	३५,०००।००
	प्लास्टिकझोला उद्योग साना उद्योग	१०,०००।००
५२	जुटउद्योग	५०,०००।००
५३	डेरीउद्योग	१०,०००।००
५४	कराहीउद्योग	१०,०००।००
५५	गलौचाउद्योग	१०,०००।००
५६	पलाइउडउद्योग	२०,०००।००
क	गारमेन्टउद्योग	
	१००भन्दा बढीमेशीन भएको	२५,०००।००
ख	७०देखि १००मेशनि भएको	२०,०००।००
ग	१देखि ७०सम्म मेशीन भएको	१५,०००।००
५७	फर्निचरतथा सःमिल	
क	सःमिल	१०,०००।००
ख	फर्निचरउद्योग	५,०००।००
ग	काठकोविट उद्योग समिल सहित	१५,०००।००
घ	ग्रीलउद्योग	५,०००।००

ड	पशूआहर उद्योग	१५,०००।००
च	चकलेटउद्योग	५,०००।००
छ	सिरकडसना उद्योग	५,०००।००
ज	मिनरलवाटर उद्योग	१०,०००।००
झ	बरफ, आइसक्रीम उद्योग	५,०००।००
ञ	फलामकाभाडा उद्योग	५,०००।००
ट	तामा, पित्तल, कूकर	२०,०००।००
ठ	आल्मूनियमफिल्टर/आल्मूनियमको गूल तथा सामान बनाउने	२५,०००।००
ड	फलामकाबाल्टी/स्टोभ	५,०००।००
ण	सोडा/स्क्वासशर्वत उद्योग	३,०००।००
त	अचारजस्ता घरेलुउद्योग	१,०००।००
थ	सेनेटरीउद्योग	५,०००।००
द	भेनियरउद्योग	२५,०००।००
ध	पशुपालन उद्योग	३,०००।००
न	पन्छीपालन उद्योग	३,०००।००
प	स्टीलउद्योग	३००००।००
फ	चियाउद्योग (हरियो पत्ती पेली चिया उत्पादन गर्ने)	८,०००।००
ब	चियाउद्योग (सानोग्रिन चिया उत्पादनगर्ने)	४,०००।००
भ	रेलिंग, पुल, इनारको रिंग तथा सिमेन्टका अन्य सामान बनाउने उद्योग	५,०००।००
म	सिमेन्टकापोल तथा ह्युम पाईप उद्योग	२५,०००।००
य	धागोवाटतैयार गरिने झोला	५,०००।००
र	एल.पि.जीग्यास उद्योग	२५,०००।००
ल	झॅटउद्योग प्रति चिमनी	२५०,०००।००

व	कपडाउद्योग	५०,०००।००
श	कोल्डस्टोरेज	१०,०००।००
ष	इन्टरनेटसेवा प्रदायक	७,०००।००
स	सिमेन्टउद्योग	३००,०००।००
ह	रासायनिकमल उद्योग	२५,०००।००
क्ष	वायरउद्योग	२५,०००।००
त्र	क्रसरउद्योग	२५,०००।००
	हस्तकलाउद्योग	३,०००।००
	अन्डातथा चल्ला उत्पादन ह्याचारी	४०,०००।००
	चिप्सतथा फिंगर पापड उद्योग	५,०००।००
	बिस्कुटउद्योग	२५,०००।००
	खानेतेल उद्योग	७५,०००।००
	कपीउद्योग	७,०००।००
	औषधीउद्योग	५०,०००।००
	चालुब्यबसायको हकमा माथि उल्लेखित दररेट तथा बन्द ब्यबसायको हकमा यस आर्थिकबर्षभित्र बन्द गरेको सूचना दिएको हकमा माथि उल्लेखित दरमा ५० प्रतशित रनिर्माणाधीन अबस्थामा रहेको तर चालु नरहेको हकमा कर नलिने .	
माथि उल्लेखित बाहेका कुनै पनि व्यवसाय र उद्योगलाई संचालन गर्नकार्यपालिकाबैठकबाटतत्काल निर्णय गरी गाउँसभामा अनुमोदन गराउने गरी ५००देखि ५००० सम्म कर लगाउनसकिनेछ		
५८	सवारीकर तर्फ	
गाउँपालिका क्षेत्र भित्र दर्ता भएका निम्न सवारीहरूमानिम्नानुसारको वाषिक कर लिने		
क	बस, ट्रक, लहरी	३,०००।००

ख	जीप, कार, मिनी बस (भाडा)	१,०००।००
ग	मिनीबस (निजी)	१,०००।००
घ	टेम्पो	५००।००
ङ	ट्रेक्टर	१,५००।००
च	कार	७००।००
छ	ठेलागाडी तथा रिक्शा	५०।००
ज	रांगागाडी	५०।००
झ	गोरुगाडी	५०।००
ञ	रिक्शाभेन (बोर्डिंग स्कुल)	७५।००
ट	सामानबोकने रिक्शा भेन	५०।००
ठ	पावरटेलर	२००।००
५९	वार्षिकसरसफाइशुल्क तिरेका बाहेक बाहिरबाटआउने निम्न सवारीहरुमा निम्नानुसारकोसरसफाइ शुल्क लिने	
क	विदेशीकन्टेनर सरसफाइ शुल्क	२००।००
ख	विदेशीबस/ट्रीपर सरसफाइ शुल्क	१५०।००
ग	विदेशीजीप, कार, टेम्पो सरसफाइ शुल्क	१००।००
१	सडक मर्मत संभार शुल्क प्रति कन्टेनर	१००।००
२	सडकमर्मत संभार शुल्क प्रति बस/ट्रीपर	५०।००
३	सडकमर्मत संभार शुल्क प्रति मिनी बस	२५।००
४	सडकमर्मत संभार शुल्क प्रति ट्रेक्टर	२५.००
५	सडकमर्मत संभार शुल्क प्रति जीप, कार, टेम्पो	१५.००
६०	रिक्सादर्ता, नविकरण तथा चालक प्रमाणपत्र तर्फ (नियम १४३ को अनुसूचि ११ को सि.नं. ३ बमोजिम)	

क	बैट्री, सोलारवाट चल्ने नयां रिक्सा, ठेला, भेन दर्ता गाँउपालिका बाहिर तथा डिलरलाई	३,०००।००
ख	बैट्री, सोलारवाट चल्ने नयां रिक्सा, ठेला, भेन दर्ता नगरवासी	१,५००।००
ग	बैट्री, सोलारवाट चल्ने नयां रिक्सा, ठेला, नविकरण	१,०००।००
घ	नयांरिक्सा, ठेला, भेन दर्ता	१००।००
ड	रिक्सा, ठेला, भेन नवीकरण	५०।००
च	रिक्सा, ठेला, भेन बुक र फारम दस्तुर रु.५।०० समेत	५०।००
छ	रिक्साचालक अनुमती पत्र बुक सहित	५०।००
ज	रिक्साचालक अनुमति पत्र नविकरण	३०।००
झ	रिक्सानामसारी दस्तुर	५०।००
	नोट:भारतीय रिक्साहरु कटहरी क्षेत्रमा प्रवेश गरेमा प्रतिदिन १००।०० का दरले जरिवानालिइनेछ । इ-रिक्सा व्यक्तिगत नगरवासी दर्ता गर्न ल्याएमा वाषिंक रु १५००।००लाग्ने छ ।	
६१	मनोरञ्जनकर तर्फ	
क	सार्बजनिकस्थानमा संकस प्रदर्शनगर्नलाई दैनिक	५००।००
ख	बहुरूपीखेल देखाउनेलाई दैनिक	१००।००
ग	समयसमयमा लाग्ने मेलामा (मेला ठेकेदारबाट पेशा कर वापत) दैनिक	१,०००।००
घ	सार्बजनिकस्थानमा भिडियो तथा फिल्म शुटिंग गर्ने स्वदेशी निर्माणकर्तालाई	५,०००।००
ड	गा.पा.पार्कमाभिडियो तथा फिल्म शुटिंग गर्ने दैनिक	५००।००
च	सार्बजनिकस्थानमा भिडियो तथा फिल्म शुटिंग गर्ने विदेशी निर्माणकर्तालाई	१०,०००।००
छ	केबुलसंचालन गर्ने व्यवसाय	
	१.२०० सम्म ग्राहक संख्या भएको	५,०००।००
	२.२०० देखि ५०० सम्म ग्राहक संख्या भएको	८,०००।००
	३.५०० देखि माथि ग्राहक संख्या भएको	१२,०००।००

	४.व्यक्तिले बनाएको निजी पार्क, पिक्निक स्थल	१०,०००।००
	नोट :गा.पा.को विज्ञापन प्रसारण गरे वापत ५० प्रतिशत कर छुट दिइने	
६२	विज्ञापनकर	
क	होर्डिङबोर्ड प्रतिवर्ग फिट	२५।००
ख	ग्लोसाईन विद्युतिय बोर्ड प्रतिवर्ग फिट	३०।००
ग	स्क्रिनबोर्ड प्रतिवर्ग फिट	१५।००
घ	त्रिभिजनबोर्ड प्रतिवर्ग फिट	३०।००
ड	फिल्मीव्यानर वा पोस्टर प्रतिवर्ग फिट	१०।००
च	आकासेवेलुन प्रतिवर्ग फिट	५००।००
छ	सानावोर्ड ३०वर्गफिट भन्दा घटी	३०।००
ज	गाडीमालेखि विज्ञापज प्रतिवर्ग फिट	२५।००
झ	गाडीमावोकि विज्ञापन प्रतिवर्ग फिट	३०।००
ञ	व्यानरगेट	१००।००
ट	ठुलोसाइजव्यानर	३००।००
ठ	वालपोस्टर प्रतिवर्ग फिट	५।००
ड	वालपेन्टिंग प्रतिवर्ग मिटर	५।००
ण	प्रतिवोर्ड बाषिक रु.१५००।०० मा नबढ्ने गरी	
त	मदिरावा सुर्तीअन्यमा ७०%थप गरि लिने	
६३	पार्किंगशुल्क	
क	बस, ट्रक, मिनी बस, ट्रयाक्टरलाई	३०।००
ख	कार, जीप, भेनलाई	२०।००
ग	मोटरसाइकल	१०।००
घ	साइकल	२।००

	नोट:उपरोक्त सवारी साधनहरु ३ घण्टाका लागि मात्र पार्किंग गर्न सकिनेछ। त्यसपछिप्रति ३ घण्टाको ५० प्रतिशत थप शुल्क लाग्नेछ।	
६४	अस्थायीहाट बजारतर्फ	
	चुराबाटीदार पसल	१५
	चामल बटीदार पसल	८
	सिलाईमेसिन प्रति पसल एक मेसिनमा	१०
	चुनाहाडी, छाँडीमा	५
	दाउराथोक राखी बेच्ने पसल	२५
	दाउराएक बोझमा	५
	पहाडीबाँस एक बोझमा	१०
	खाजानास्ता पसल एकमा	२५
	खाजानास्ता पसल ढाकिमा	१०
	पानथोक खुद्रा बिक्री गर्ने पसल	२५
	दहीभारावाल पसलमा	७
	खुर्पी, हसुवा, चक्कु आदी फलामे पसलमा	२५
	झाङु, कुचो, खरारा पन्ती पसल	२५
	पटेर, परालको गुन्दी (पटिया) प्रतिगोटा	५
	नंगलोसुपो प्रतिपसल	१०
	बिरुवाबेच्ने प्रतिपसल	२०
	फाटाकम्पनीको कपडा बेच्ने	२५
	कपडामिश्रित रेडिमेड पसल	५०
	सब्जीगोरु गाडी पसल एकमा	२५
	बित्तिजनबेच्ने प्रतिपसल	२५
	आलुबोरा प्रतिपसल	२५

	किरानासामान बेच्ने छाप्रो भुइँ समेतमा	१५
	मनिहारीपसल	२५
	चुडी, लट्टी समेतको पसल	२५
	तेजपात प्रति भार	१५
	सनपाटकोडोरी, सिक बेच्ने पसल	१५
	अत्तर, तेल, दबाई, साबुन आदी	२५
	पुस्तकबेच्ने प्रतिपसल	२५
	चकटीखेल तमासा	२५
	टर्च, ताला आदी मर्मत गर्ने	५
	सुकेकोखुर्सानी प्रतिबोरा, भारमा	१०
	सुन्त्तल, कटहर, केरा, जामुन, नासपाती, आँप प्रतिगडी	२५
	सुन्त्तल, कटहर, केरा, जामुन, नासपाती, आँप प्रतिबोरा	१०
	खश्रेणी को चुरा चामल बट्टीदार पसल १ मा	१०
	नूनमात्र बेच्ने पसल	१०
	साबेडोरी बेच्ने पसल एकमा	१०
	दाउराबैल गाडीमा	२५
	दाउराभार एकमा	१०
	बाँसप्रतिगोटा	५
	खर एकबोझमा	५
	सखरगुड बेच्ने पसल	२०
	दबाईजडिबुटी बेच्ने	२५
	खैनी, सुर्ती, पिन, कंकड प्रतिपसल	२५
	पटेर, परालको पटिया थोक	२०
	खेलौनापसल	२५

	घिउटिनको बिक्री गर्ने पसलमा	२५
	घिउखुद्रा बेच्ने	१०
	कम्बल, राडी पसल	५०
	सब्जीचट्टीदार पसल छाना छाप्रोमा	२५
	मट्टीतेल, खानेतेल खुद्रा बेच्ने	२५
	आलुसानो ढाकिमा बेच्ने	५
	मसलापसल	१०
	माटोकोभाडा पसल	२५
	बिस्कुट, चकलेट आइसक्रिम	१०
	बेल्ना, चाक्ला आदि बेच्ने	१०
	टोकरी, ढाकी, छिटा बेच्ने प्रतिपसल	१०
	आल्मुनियम, टिना, पित्तलको भाडा पसल	२५
	सैलुनप्रतिपसल	१०
	छातामर्मत गर्ने पसल	५
	जुत्तामर्मत गर्ने पसल	५
	पिठोमात्रबेच्ने पसल	५
	सबैकिसिमको माछा पसल	५०
	खसी, बोका मासु पसल	१००
	सुगुर, बगुरको मासु पसल	१५०
	राँगा (भैसी) को मासु पसल, हाँस, कुखुरा मासुको पसल	५०
	परेवाप्रतिजोडी	१०
	हाँसकुखुरा जिउदो प्रतिगोटा	१०
	खसी, बोका, जिउदो बिक्री प्रतिगोटा	१००
	गोरु, गाई, बाघा, बाढी, राँगा, भैसी आदी प्रतिगोटा	२००

नोट: मालबाहक हलुका तथा हेभी सवारी साधन हटियाभित्र पर्सन मनाही गरिएको छ . अन्यथा हटिया बट्टी शुल्क जरिवाना बापत रु. ३०० लाग्नेछ .

६५	सम्पत्तिमूल्यांकन दस्तुर	
क	गाउँपालिकाभित्रकोघर जग्गाको सम्पति मूल्यांकन गर्नुपर्ने भएमा सो वापत सम्पत्ति धनीबाट प्रतिहजारमा	०.२५
ख	बिद्धार्थीहरुकोहक गाउँपालिकाभित्रको घर जग्गाको सम्पति मूल्यांकन गर्नुपर्ने भएमा सो वापत सम्पत्ति धनीबाट प्रतिहजारमा	०.१५
६६	घरनक्षा पास दस्तुर	
क	आवासीयघरको नक्साकच्ची पास गर्दा प्रतिवर्गफिट	२
क	आवासीयघरको नक्सा पक्की पास गर्दा प्रतिवर्ग फिट	३
ख	उद्योगतर्फ	
१	टिनकोछानो र टिनको पर्खालको प्रतिवर्ग फिट	६
२	छानोटिनको तथा झट्टाको पर्खाल प्रतिवर्ग फिट	७
३	झट्टाकोपर्खाल तथा सिमेन्टको ढलान भएको प्रतिवर्ग फिट	८
४	घरनक्षा पास को किताब (आवासीय)	५००
५	घरनक्षा पास को किताब (उद्योग)	१,०००।००

नोट : नक्षा पास गर्नु पर्ने नियम पछि नक्षा पास नगरी घर बनाएमानियमानुसार लाग्ने दस्तुरमा प्रति वर्ग फुटको ५० प्रतिशतथप जरिवाना लिई नियमित गरिनेछ । साथै पहिलेगा.वि.स. हुदा नक्षा पास भएको मा पहिलेको रकम घटाई हाल कायम भएको रकम असुल गरि कार्य सम्पादन गरि दिने ।

६	नामसारीप्रतिघर (आवासीय)	१०००.००
७	नामसारीप्रतिघर (उद्योग)	१०,०००।००
६७	निवेदनतथा सिफारिस दस्तुर	
क	निवेदनदस्तुर नियमानुसार लाग्ने	१०
ख	नक्कलदस्तुर नियमानुसार लाग्ने (प्रतिपाना)	१०

ग	नक्कलदस्तुर सम्पति कर	२०
घ	नक्कलदस्तुर सिफारिस	५०
ड	नक्कलदस्तुर नक्शा पास	३००
च	नागरिकतावंशजको नाताले सिफारिस दस्तुर फारमसहित	०
छ	नागरिकताअंगीकृतको सिफारिश दस्तुर फारमसहित	३००
ज	नागरिकताप्रतिलिपी दस्तुर	०
झ	मिलापत्रदस्तुर (दुवै पक्षबाट आधा/आधा बेहोरिने गरी)	११०
ञ	नाताप्रमाणित दस्तुर नेपालीमा (अग्रेजीमा नाता प्रमाणित दस्तुर थप रु ८००/- लाग्नेछ)	२००
ट	घरकायमको सिफारिश	५००
ठ	सरजमीनसिफारिश दस्तुर	४५०
ड	उजुरीतथा मुद्दा दस्तुर	१००
ण	चालचलन, तीन पुस्ते, नाता सम्बन्ध सम्बन्धी सिफारिश नेपाली	२००
त	विद्युत, खानेपानीको सिफारिश	१००
थ	उफेसको विद्युत सिफारिस (उद्योग)	१,०००।००
द	उफेसको विद्युत सिफारिस (कृषि)	१००।००
ध	व्यवसायनामसारी सिफारिश दस्तुर	२००
न	व्यवसायलगत कट्टा सिफारिश दस्तुर	२००।००
प	माथिबाहेकका अन्य सिफारिस	२००।००
फ	चारकिल्ला प्रमाणित/जग्गा नामसारी	
	(१) प्रति कित्ता	२६०।००
	(२) थप प्रतिकित्ता	१००।००
ब	घरबाटो सिफारिस सम्पतीकर मूल्यांकनको०।१० प्रतशित (जुन जग्गाको जति क्षेत्रफलको सिफारिस गरिने हो त्यसै जग्गाकोत्यतिनै क्षेत्रफल बराबरको मूल्यांकन गरी कर अशुल गरिने छ)	
भ	संघसंस्था दर्ता सिफारिश दस्तुर	१,०००।००
म	फोटोटाँसको सिफारिस	२१०।००
य	अंग्रेजीभाषामा सिफारिश गराउदा सिफारिश दस्तुर वापत थप रु. ३००।०० लाग्नेछ ।	
६८	मोहीलगत कट्टा सिफारिश	

क	१कट्टासम्मको	५००
ख	१कट्टादेखि माथि प्रति कट्टा थप	५०
६९	उद्योगस्थापना सिफारिश दस्तुर व्यबसाय दर्ता गर्दा लिएको बराबर नै लग्नेछ .	
७०	व्यक्तिगतघटना दर्ता शुल्क	
क	३५दिनभित्र दर्ता गर्न आएमा (निवेदन दस्तुर वापत मात्र)	०
ख	३५दिनपछि दर्ता गर्न आएमा	०
ग	व्यक्तिगतघटना प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी	०
७१	निजीविद्यालय स्थापना दस्तुर	
क	नयांविद्यालय स्थापना गर्ने	१०,०००।००
ख	थपकक्षा सिफारिश प्रतिकक्षा रु.	३,०००।००
ग	विद्यालयठाउं सारी / नामसारी	७,५००।००
७२	धनिपुर्जामातिन पुस्ते कायम तथा संसोधन	३००
७३	लकडीप्राप्त गर्ने प्रयोजनको लागी	३००
७४	रुखकाटने सिफारिस प्रति किवि	१०
७५	अपूतालिकोसिफारिस दस्तुर	५००
७६	छुटजग्गा दर्ता सिफारिस	५००
७७	पेन्शनपट्टाको सिफारिस	२००
७८	संस्थागतअनुरोधमा व्यक्ति विशेषलाई गरिएको किटानीसिफारिस	५००
७९	घरभत्काएर सामान ल्याउने सिफारिस	५००
८०	बाटोप्रमाणित	८००
८१	विद्युतलाइनतर्फ	
८२	केन्द्रीयविद्युत प्रशारण लाइनको प्रतिखम्बारु.	५,०००।००
क	प्रतिट्रान्सफर रु.	३,०००।००
ख	साधारणखम्बा रु.	१,५००।००
ग	सबैकिसिमका तारको प्रति मिटर रु.	१
८३	खानेपानीसंस्थान/ उपभोक्ता समितितर्फ	
क	पाइपविछाएकोप्रति मिटर रु.	१
८४	नेपाल टेलिकम तर्फः	
क	भूमिगतकेवुल मेनहोलको रु.	५,०००।००
ख	टेलिफोनक्याविनेट प्रति रु.	२,०००।००

ग	केबलतार प्रति मिटर रु.	१
घ	केबलतार तानेको प्रति खम्बा रु.	५००
	सरसफाई शुल्क	
८५	भाडा	
क	सभाकक्ष हल भाडा दैनिक	१,५००।००
ख	मल्टिमिडियाभाडा दैनिक	१,०००।००
८६	कार्डस्तुर	
क	पारिवारिकलगत कार्डको दस्तुर नयाँ	२५
ख	पारिवारिकलगत कार्डको प्रतिलिपी दस्तुर	५०
ग	पारिवारिकलगत कार्डको थपघटदस्तुर	२५
घ	व्यवसायप्रमाण पत्रको कार्डको दस्तुर	५०
ङ	फोटोकपीदस्तुर प्रतिपाना	२
८७	गाउँपालिकाको अमिन लगी निजी जग्गा नाप जांच गर्नु परेमा	५००
८८	दुडगा, गिटी, रोडा मु. अ. कर बाहेक प्रति घन फीट	३
८९	बालुवाप्रति घ.मि.मु.अ. कर बाहेक प्रति घन फीट	२.५
९०	भरौटमु.अ. कर बाहेक प्रति घ.फीट.	१.२५
९१	सरसफाईशुल्कप्रति ट्याक्टर प्रति टिप २०७७ देखि लागु हुने	५०
९२	सरसफाईशुल्कप्रति ट्रक, बस, टिपर प्रति टिप २०७७ देखि लागु हुने	१००
९३	सरसफाईशुल्कप्रति लरी प्रति टिप २०७७ देखिलागु हुने	२००
९४	तमासुकप्रमाणी प्रति गोटा प्रतिपटक	२१०
९५	उद्योग, व्यवसाय सम्बन्धित आ. व.मा नविकरण नगराए विलम्ब	
	शुल्कप्रतिवर्ष १० प्रतिशतका दरले थप शुल्क जोडी लिने	

१५. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन दैविप्रकोपपरि कर तिर्न असमर्थ भएमा कार्यापालिकाको निर्णयानुसार कर छुट दिन सकिने छ ।

१६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

आज्ञाले,
नाम: गणेश वहादुर कार्की
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

**लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत बालबालिकाका क्षेत्रमा प्रत्यक्ष सहयोग पुग्ने कार्यक्रमहरूको
विवरण (बालमैत्री स्थानीय शासन रणनीति तथा कार्यविधि, २०८८ का आधारमा)**

नेपाल सरकार

कटहरी गाउँपालिका, मोरड

(बालमैत्री स्थानीय शासन रणनीति तथा कार्यविधि, २०८८ का आधारमा)

१) बाल बचाउ

- प्राथमिकत स्वास्थ्य, मातृ शिशु कार्यक्रम, HIV/AIDS, प्रजनन स्वास्थ्य, खोप जस्ता सम्बन्धी कार्यक्रमहरू
- स्वास्थ्य चौकी उपस्वास्थ्य चौकीहरूमा बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य सेवाका आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन
- स्तनपान, पोषण तथा बालबालिकाको लागि खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरू
- बाल अधिकार सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम

२) बाल संरक्षण

- बाल विवाह विरुद्धका कार्यक्रमहरू
- जन्म दर्ता सम्बन्धी कार्यक्रमहरू
- किशोरी किशोरहरूमा मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यमा आउने परिवर्तन र यस सम्बन्धी व्यवस्थापन तथा अभिभावकहरूलाई बाल बालिकाहरूको हेरचाह सम्बन्धी ज्ञानको अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू
- जोखिममा परेका बालबालिकाहरूको सहयोग तथा हिंसा पिडित बालिकाका लागी आकस्मिक संरक्षण थलो, सुमदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली विकास, सञ्चालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू बाल श्रम न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरू

३) बाल विकास

- आर्थिक अवस्था कमजोर, जेहेन्दार र असक्त अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको लागी छात्रवृत्ति तथा आर्थिक र सामाजिक अवस्थाले स्कूल पठन पाठन गर्ने र बीचमा स्कूल छोड्ने बालबालिकाहरूको लागी शैक्षिक विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू
- बालमैत्री शिक्षण सिकाई कार्यक्रम तथा प्राथमिक शिक्षा, शैक्षिक सामग्री, विद्यालय मर्मत सुधार, बालबालिकाको लागी फर्निचर, पुस्तकालय, शैचालय निर्माण तथा मर्मत सुधार, खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरू
- बाल उद्यान तथा खेल मैदान मर्मत सम्भार, बाल भवन मर्मत सुधार तथा बाल पुस्तकालय सञ्चालन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू
- विद्यालय भर्नां प्रारम्भिक बाल कक्षा, अतिरिक्त क्रियाकलाप तथा खेलकुद सम्बन्धी कार्यक्रमहरू

४) बाल सहभागिता

- स्थानीय तहको योजना तर्जुमा, अनुगमन, समीक्षा तथा मूल्यांकन प्रक्रियामा १२ देखि १८ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरूको सहभागीता वृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरू

- बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको विकास, विस्तार सुदृढीकरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु समुदायमा सचिव अनुगमन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- स्थानीय स्वास्थ्य तथा विद्यालय व्यवस्थापनमा बालबालिकाहरुको सहभागिता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- सूचना र सञ्चारमा बालबालिकाको पहुँच र उपयोगिता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु

५) संस्थागत विकास

- बालबालिकाहरुको वस्तुगत विवरण, बालबालिकाहरुको स्थितिपत्र तथारी, प्रकाशन, वितरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालकलव सञ्जाल तथा बालबालिकाको क्षमता विकास र सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको विकास, विस्तार सुदृढीकरण गर्न मानवीय तथा संस्थागत क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालबालिकाहरुको क्षेत्रमा गरिएका अनुकरणीय सफल कार्यहरुको अध्ययन, अनुसन्धान तथा अभिलेखन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालमैत्री व्यवहार, आचार संहिता, विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु ।

लगानीका क्षेत्रगत आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको विवरण
आगामी आवका लागी विषयगत क्षेत्र अनुसार प्रस्तावित मुख्य कार्यक्रम / योजनहरु

(अ) लक्षित समूहका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु

(१) बालबालिकालाई प्रत्यक्ष फाईदा पुरने आयोजनाहरु सूची

क) पुर्वाधार विकास

- बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय खाका र कार्यविधि, २०६८ को सूचक अनुसार बालमैत्री गाउँपालिका, बालमैत्री विकास सम्बन्धी कार्यक्रम,
- प्राथमिक शिक्षा (प्रारम्भिक बालबालिका भवन, बालमैत्री शैक्षिक सामग्री, खेलकुद मैदान, खेलकुद सामग्री, विद्यालय मर्मत सुधार, फर्निचर, पुस्तकालय निर्माण तथा मर्मत सुधार, शौचालय निर्माण तथा मर्मत सुधार, खानेपानी तथा सरसफाई आदि कार्यक्रम
- हिंसा पिडित बालिकाका लागी आकस्मित संरक्षण थलो, औषधी उपचार सहयोग कार्यक्रम ।

ख) सामाजिक/क्षमता विकास

बाल अधिकारको आधारमा विभिन्न बाल मैत्री सूचनाहरुको विकास गरी बाल मैत्री योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने

- स्तानिय तहको योजना तर्जुमा कार्यक्रमहरुमा बालबालिकाहरुको सहभागिता वृद्धि र बालबालिकाहरुको विकासको लागी बजेट विनियोजन कार्यक्रमहरुमा जोड दिने कार्यक्रम
- बाल मैत्री शिक्षण सिकाई (शिक्षक/ शिक्षिका तालिम, शिक्षण सामग्रीहरु, बातावरण सुधार आदि कार्यक्रम)
- बाल क्लव र बालबालिकाहरुको समूहहरुको संस्थागत विकास र व्यवस्थापन(नेतृत्व विकास, क्षमता विकास कार्यक्रम)
- गाउँपालिका, वडास्तरीय तथा विद्यालयस्तरीय बालक्लव संजालहरुको संस्थागत विकासका लागी आवश्यक सहयोग जस्तै: विभिन्न अभियान सञ्चालनका लागी फर्निचर, बालभित्ति पत्रिकाका वोर्ड तथा स्टेशनरी सहयोग आदि)
- किसोरी किसोरहरुमा मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यमा आउने परिवर्तन र यस सम्बन्धी व्यवस्थापन सम्बन्धी ज्ञान र चेतना अभिवृद्धि जस्तै महिला कक्षा शिक्षिका, बालक्लवका महिला सदस्यका लागी सरसफाई सम्बन्धी तालिम ।
- किशोरी विकास कार्यक्रम र किशोरीहरुको नेतृत्व विकास गर्ने खालका कार्यक्रम ।
- बाल विवाह विरुद्ध अभियान कार्यक्रम ।
- किशोरी शिक्षा अभियान कार्यक्रम र बैकल्टिप्क विद्यालय स्थापना ।
- जीवन उपयोगी शिपहरु सम्बन्धी ज्ञानको अभिवृद्धि ।
- प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, एच.आई.एडस, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम ।
- जन्म दर्ता अभियान कार्यक्रममा सहयोग ।
- विभिन्न खोप अभियानहरु कार्यक्रमहरुमा सहयोग ।
- पोषण कार्यक्रममा सहयोग ।
- जोखिममा परेका बालबालिकाहरुको लागी सहयोग कार्यक्रम ।
- सूचना र संचारमा पहुँच र उपयोगिता ।
- आर्थिक अवस्था कमजोर, जेहेन्दार र असक्त अपाङ्गता भएका छात्राहरुको लागी छात्रवृत्ति कार्यक्रम ।

- आर्थिक र सामाजिक अवस्थाले स्कूल पठन पाठन गर्न नसक्ने र विचमा स्कूल छोड्ने छात्र, छात्राहरुको लागी शैक्षिक विकासको विशेष कार्यक्रम ।
- अशक्त, अपाङ्गता भएका छात्राहरुको लागी शैक्षिक र बाल स्वास्थ्य सम्बन्धी विकासको लागी विशेष कार्यक्रम ।
- बालबालिकाहरुको क्षमता विकास र सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ।
- बाल स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन ।
- स्वास्थ्य चौकी, उपस्वास्थ्य चौकीहरुमा बालबालिकाहरुको स्वास्थ्य सेवाका लागी आवश्यक सामग्री ।
- अभिभावकहरुलाई बाल बालिकाहरुको हेरचाह सम्बन्धी ज्ञानको अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम ।
- समुदायमा आधारित सूचना प्रणालीको विकास, सहभागितामूलक अनुगमन विधिहरुको विकास (उदाहरणः सामुदायिक सूचना पाटी, पिआरए आदि)
- बालबालिकाहरुको क्षेत्रमा काम गर्ने स्वयंसेविकाहरु जस्तैः सामुदायिक परिचालिकाहरुको क्षमता अभिवृद्धि, संजाल निर्माण, नियमित बैठक सञ्चालन सहयोग कार्यक्रम ।
- बालबालिकाहरुको अवस्थामा सुधार ल्याउने कार्यक्रममा सहयोग पुऱ्याउने सहजकर्ता, सामुदायिक परिचालिकाहरुका लागी व्यवस्थापन सहयोग, उत्तरणामूलक पुरस्कार ।
- स्थानीय निकायमा बालबालिका, महिलाहरुको विकासको योजना तर्जुमा, समिक्षा गर्न समन्वय समिति बैठकमा सहयोग ।
- बालबालिकाहरुको अवस्था विश्लेषण गर्न सर्वेक्षण, बालबालिकाहरुको प्रोफाईल तयारी सम्बन्धी कार्यक्रम ।

(ग) संस्थागत विकास

विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, बालक्लव, बालसंजाल संस्थाहरुको संस्थागत विकास गर्ने आदि कार्यक्रम बालबालिकाहरुको क्षेत्रमा गरिएका अनुकरणीय सफल कमको अभिलेखन किशोरी/यूवा क्लव गठन, विस्तार ।

२) महिलालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने आयोजनाहरुको सूची

क) पूर्वाधार विकास

- स्वास्थ्य तथा सरसफाई :-प्रसूतिगृह निर्माण तथा मर्मत सुधार, प्रसूति एवम् स्वास्थ्य जाँचका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री
- खानेपानी तथा सरसफाई :- इनार निर्माण तथा मर्मत, ट्यूबेल जडान, धारा निर्माण तथा मर्मत सुधार ट्याकीं निर्माण, आकाशेपानी संकलन, खानेपानी श्रोत संरक्षण, शौचालय निर्माण, मर्मत र सम्भार
- विपन्न वर्गका महिलाहरुको कार्यबोध घटाउने खालका आयोजना जस्तै बैकिल्पिक उर्जा, सुधारिएको चुलो, सौर्यउर्जा, गोवर र्यास, पानी घट्ट, खाद्य प्रशोधन आदि आयोजनाहरु
- हिंसा पिडित महिला र किशोरीहरुको लागि अस्थायी आवास गृह निर्माण र मर्मत सुधार
- अपाङ्ग महिलाहरु र किशोरीहरुको लागि सहयोग पुग्ने आयोजनाहरु जस्तै छात्राबास
- स्थानीय तहमा सामाजिक पुँजी अभिवृद्धि गर्ने तथा तालिम संचालन गर्न सामुदायिक भवन तथा महिला सहकारी भवन निर्माण गर्न सम्पूरक कोष आदि कार्यक्रम

ख) सामाजिक/ क्षमता विकास

- प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम,पाठेघर सम्बन्धी समस्या रोकथाम तथा जनचेतना जगाउने कार्यक्रम,छाउपडि प्रथा विरुद्ध जनचेतना जगाउने कार्यक्रम,एच.आई.भी/एडस सम्बन्धी जनचेतना जगाउने आदि कार्यक्रम ।
- महिलाहरुको लागि लोक सेवा तयारी कक्षा संचालन,वैदेशिक रोजगारीको लागि आवश्यक पर्ने जानकारीमूलक शिक्षा र सीप विकास ।
- स्थानीय निकाय एवम् विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाबाट संचालन गर्ने विकासको कार्यको समय,सीमा,कार्य पद्धति(योजना तर्जुमा,कार्यान्वयन,अनुगमन) महिला सम्बन्धी विभिन्न नीतिगत प्रावधानहरु बारेपा जानकारी दिने कार्यक्रम ।
- महिला साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम,किशोरीहरुको लागि जीवन उपयोगी सीप ।
- महिला सहकारीहरुको क्षमता विकासको लागि सहयोग(उदाहरण प्रस्तावना लेखन सम्बन्धी तालिम,नेतृत्व विकास आदि) ।
- महिलाको क्षेत्रमा काम गर्ने सामुदायिक स्वयंसेविकाहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि,प्रोत्साहन पुरस्कार ।
- गरिब महिला सामुदायिक संस्थाहरुलाई गाउँपालिका अनुदान सम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम ।
- लैगिंकतामा आधारित हिंसा र विभेदयुक्त प्रचलन र महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा उन्मूलन सम्बन्धी कार्यक्रम,महिला सम्बन्धी मानव अधिकार, नीति कानून आदिवारे चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम(बालविवाह,छाउपडी,बहुविवाह,जारीप्रथा आदि) ।
- महिला संजाल,सामुदायिक संस्था र सहकारी संस्थाहरुको महिलाहरुको नेतृत्व विकास र विकासमा पहुँच वृद्धि गर्ने ज्ञान र सीपको विकास,सूचना र संचारमा महिलाहरुको सहभागिता र पहुँच वृद्धि गर्ने कार्यक्रम (जस्तै किशोरीहरुलाई पत्रकारिता,कम्प्यूटर सम्बन्धी विस्तृत तालिम,महिला तथा किशोरीहरुको सामुदायिक संस्था तथा सहकारीहरुको बचत तथा लेखा व्यवस्थापनमा क्षमता विकास ,जीवन उपयोगी शिक्षा आदि)
- विपन्न वर्गका महिलाहरुको लागि क्षमता विकास कार्यक्रम(समूह निर्माण ,लघुउद्यम विकास योजना तर्जुमा जस्तै करेसावारी,फलफूल प्रशोधन , कम्पोस्टिङ, सिलाई कटाई,कम्प्यूटर, रेडियो, होटेल व्यवस्थापन तथा मोबाइल मर्मत आदि ।

ग) आर्थिक / सीप विकास

कृषिमा आधारित :-कृषि, खाद्य तथा फलफूल प्रशोधन,कृषि जन्य लघुउद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन ,जैविक कृषि व्यवसाय,कम्पोष्ट मल , गोठ सुधार, व्यवसायिक तरकारी एवम् फलफूल खेती विकास, माटो सुधार,बीउ विजन,उन्नत प्रविधिको विस्तार,हाट हाटियाको व्यवस्थापन, प्रबन्धन कार्यक्रम,महिलाहरुको आय वृद्धि गर्ने प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरु र अन्य कृषि, पशुविकास, मत्स्य विकास, पोखरी निर्माण तथा सहकारी सम्बन्धी कृयाकलापहरु ।

गैर कृषिमा आधारित :-घरेलु तथा लघुउद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन ,परम्परागत सीपलाई परिमार्जन गर्दै बजार मैत्री रूपमा आधुनिकरण गर्ने,गरिब महिलाहरुको आय वृद्धि गर्ने प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरु आदि । गरिब महिलाहरुको सामुदायिक संस्थाहरुलाई साना तिना आयआर्जन गर्ने कोषको सहयोग ।

घ) संस्थागत विकास

- स्वास्थ्य चौकी एवम् उपस्वास्थ्य चौकीहरुको संस्थागत सुधारका कार्यक्रम

- लैगिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति, महिला संचाल,लैगिंग निगरानी समूह,कानूनी उपचार तथा सहायता समिति, महिला सहकारी संस्था, सामूदायिक संस्था / महिला समूहहरुका संस्थागत सुधारका कार्यक्रम
- गरिब महिलाहरुको सामूदायिक संस्था गठन तथा विस्तारमा सहयोग ।

- (३) सबै जातिका विपन्न बर्ग,दलित,आदिबासी/जनजाति,जेष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मधेशी,मुश्लिम,पिछडा बर्ग र अन्य पिछडिएका वर्गका लागि आयोजना कार्यक्रमहरु

क) पूर्वाधार विकास

- खानेपानी तथा सरसफाई :- इनार निर्माण तथा मर्मत ,ट्यूबेल जडान ,धारा निर्माण तथा मर्मत सुधार ट्याकीं निर्माण, आकाशेपानी संकलन,खानेपानी श्रोत संरक्षण,शौचालय निर्माण,मर्मत र सम्भार
- बैकल्पिक उर्जा,सुधारिएको चुलो,सौरउर्जा,गोवरग्यास , पानी घट्ट, खाद्य प्रशोधन आदि आयोजनाहरु
- स्थानीय तहमा सामाजिक पुँजी अभिवृद्धि गर्ने तथा तालिम संचालन गर्न सामुदायिक भवन ,सांस्कृतिक/पुरातात्त्विक महत्वका ऐतिहासिक पूर्वाधार संरक्षण तथा मर्मत सुधार लक्षित समूहहरुको आवश्यकतामा आधारित सानातिना उत्पादनमूलक आयोजनाहरु आदि कार्यक्रम

ख) सामाजिक/ क्षमता विकास

- विपन्न पछाडि परेको तथा पारिएका विपन्न वर्गको पाश्वर्चित्र तयारी तथा विपन्न वर्गको नक्सांकन तयारी ।
- स्थानीय निकाय एवम् विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाबाट संचालन गर्ने विकासको कार्यको समय,सीमा,कार्य पद्धति ,वञ्चितमा परेको समुदाय र जनताका लागि विद्यमान् नीतिगत प्रावधानहरु सम्बन्धी जनचेतना जगाउने कार्यक्रम ।
- सूचना र संचारमा पहुँच,वैदेशिक रोजगारीकोलागि आवश्यकपर्ने जानकारी र सीपको विकास,लोक सेवा तयारी कक्षा संचालन ।
- अधिकारमा आधारित विकास अवधारणा, विभेद्युक्त प्रचलन, मानव अधिकार,नीति कानून आदिबारे चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम ।
- विपन्न पछाडि परेको वर्गहरुको समूह र संजालहरुको सुदृढीकरण र संस्थागत विकास कार्यक्रम , नेतृत्व विकास कार्यक्रम र सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ।
- यौनिक तथा अल्पसंख्यक समुदायको विकास ।
- जेष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि सामाजिक सुरक्षा विकास सम्बन्धी कार्यक्रम ।
- समाजका सबै भाषा, धर्म जातिहरु प्रति सदभाव जगाउन उन्मुख गराउने कार्यक्रम र जनचेतनामूलक आदि कार्यक्रमहरु ।

ग) आर्थिक / सीप विकास

कृषिमा आधारित :-कृषि, खाद्य तथा फलफूल प्रशोधन,कृषि जन्य लघुउद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन ,जैविक कृषि व्यवसाय,कम्पोष्ट मल , गोठ सुधार, व्यवसायिक तरकारी एवम् फलफूल खेती विकास, माटो सुधार,बीउ विजन,उन्नत प्रविधिको विस्तार,लक्षित समूहहरुको आय वृद्धि गर्ने प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिमहरु र अन्य कृषि, पशुविकास, मत्स्य विकास, पोखरी निर्माण तथा सहकारी सम्बन्धी कृयाकलापहरु ।

गैर कृषिमा आधारित :-घरेलु तथा लघुउद्योगहरूको संचालन तथा व्यवस्थापन ,परम्परागत सीपलाई परिमार्जन गर्दै बजार मैत्री रूपमा आधुनिकरण गर्ने , लक्षित समूहको आय बढ़ि गर्ने प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरु आदि कार्यक्रम ।

घ) संस्थागत विकास सामूदायिक संस्था,यस वर्गका विभिन्न संघ संस्थाको संस्थागत विकास सम्बन्धी आदि कार्यक्रमहरु ।

आ) क्षमता विकास अन्तर्गतका आयोजना/कार्यक्रमहरु

- क) स्थानीय तहको विनियम, निर्देशिका, बुलेटिन, आबधिक/विषयगत योजना तयारी एवम् अत्यावश्यक अध्ययन ,
- ख) स्थानीय निकायको संगठन संरचनाको अध्ययन कार्य,जिम्मेवारी किटान सम्बन्धी कार्यहरु ।
- ग) स्थानीय निकायको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी, विषयगत कार्यालयका कर्मचारी,विभिन्न समिति एवम् संयन्त्रको तालिम, अवलोकन भ्रमण ।
- घ) स्थानीय निकायसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने गैर सरकारी संस्था,निजी क्षेत्र,टोल विकास संस्था एवम् समुदायमा आधारित संस्था, उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कृयाकलाप
- ङ) स्थानीय निकायको आन्तरिक आय तथा श्रोतहरूको पहिचान,सम्भाव्यता अध्ययन, संकलन तथा व्यवस्थापन कार्य
- च) सामाजिक परिचालनमा संलग्न सामाजिक परिचालक,उत्प्रेरकहरूको क्षमता विकास
- छ) गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने महिला, बालबालिका,दलित,आदिबासी जनजाति, मध्येशी, मुश्लिम, पिछडा वर्ग र मुक्त कमैया, जेठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, वैदेशिक रोजगारको क्रममा पीडित विपन्न परिवार, आर्थिक एवम् सामाजिक रूपले विपन्न वर्ग सम्बन्धी गाउँपालिका स्तरीय संजाल,बालकलबको क्षमता विकास तथा सीप विकास सम्बन्धी कृयाकलाप
- ज) स्थानीय तहको क्षमता बढ़िका लागि प्रयोग हुने सामग्री, उपकरण आदि खरिद,जडान र व्यवस्थापन
- झ) क्षमता विकास कार्यविधि, २०६६ को आधारमा स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा पहिचान गरिएका अन्य क्षेत्रहरु
- ञ) पारदर्शिता तथा उत्तरदायित्व कायम गर्ने संचालन गर्ने कृयाकलापहरु (सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिक्षण) एवम् दस्तावेजहरूको तयारी
- ट) मानव संशाधन विकास केन्द्र र सूचना तथा अभिलेख केन्द्र व्यवस्थापन
- ठ) गाउँपालिकामा विद्युतीय शासन प्रवर्द्धन,विकास र सूचना तथा संचार प्रविधिको संस्थागत व्यवस्था
- ड) प्राविधिक परामर्श,विशेषज्ञहरूको पारिश्रमिक,भत्ता,सेवा प्रदायकहरूको सूचीकरण र परिचालन,सेवा प्रदायकहरूको सूचीकरण र परिचालन ।
- ढ) न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनका सूचकहरूले माग गरेका क्षेत्रहरु पूरा गर्न संचालन गरिने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु
- ण) स्थानीय निकायको विकास निर्माण एवम् सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित विषयमा विषयगत कार्यालय,नागरिक समाज, निजी क्षेत्रसँग गरिने अन्तरक्रिया एवम् समन्वय कार्यक्रम

- त) विकासका लैगिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका लागि संचालन गरिने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु
- थ) पूँजीगत लगानीका क्षेत्रगत आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको विवरण
- क) आर्थिक विकासका क्षेत्र**
- कृषिमा आधारित :-कृषि, खाद्य तथा फलफूल प्रशोधन,जैविक कृषि व्यवसाय,कम्पोष्ट मल , गोठ सुधार, व्यवसायिक तरकारी एवम् फलफूल खेती विकास,बीउ विजन,उन्नत प्रविधिको विस्तार, भूमिसुधार, हरित गृह निर्माण, डेरी उद्यम, हाट बजार निर्माण र मेला प्रदर्शन, शीत भण्डार, बधशाला र अन्य कृषि, पशुविकास, मत्स्य विकास, तथा सहकारी सम्बन्धी कृयाकलापहरु ।
 - गैर कृषिमा आधारित :- घरेलु तथा लघु उद्यम कृषि जन्य उद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन, परम्परागत सीपलाई परिमार्जन गर्दै बजार मैत्री रूपमा आधुनिकरण गर्ने , जस्तै सुधार आरन , छाला प्रशोधन आदि ।
 - सेवा क्षेत्र,ग्रामीण पर्यटन, पर्वतारोहण, रयाफटिङ, ट्रैकिङ, वातावरणीय प्रवर्द्धन र अन्य प्राकृतिक दृष्यावलोकन आदि ।
- ख) सामाजिक विकासका क्षेत्र**
- ❖ शिक्षा क्षेत्र : प्राथमिक /निम्न माध्यमिक/ माध्यमिक/ उच्च माध्यमिक विद्यालय भवन निर्माण तथा मर्मत सुधार, बाल विकास केन्द्र,शैक्षिक सामग्री,विज्ञान प्रयोगशाला र शिक्षा मंत्रालयबाट स्वीकृत मापदण्ड भित्र रही शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा भर्ना भएका शिक्षकको शिक्षक सहयोग अनुदान रकम आदि ।
 - ❖ स्वास्थ्य क्षेत्र: स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण तथा मर्मत , आयुर्वेद स्वास्थ्य सम्बन्धी, प्रसुतीगृह निर्माण तथा मर्मत , सुधारगृह निर्माण र सामग्री सहयोग र स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रयोगशाला निर्माण,स्वास्थ्य चौकी केन्द्र अस्पतालको स्तरअनुसार मापदण्ड बमोजिम स्वास्थ्य सम्बन्धी औषधी तथा उपकरणहरु जस्तै X-Ray Machine,Lab Machine खरिद जडान, स्वास्थ्य सम्बन्धी राष्ट्रीय अभियान कार्यक्रम जस्तै :भिटामिन ए,खोप आदि घुम्ती स्वास्थ्य शिविर ,महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु सम्बन्धी,एच आइ भी एडस र स्वास्थ्य मंत्रालयको स्वीकृत मापदण्डभित्र रही स्वास्थ्य कर्मीको पारिश्रमिक सहयोग अनुदान आदि ।
 - ❖ सामूदायिक पूर्वाधार :स्थानीय तहमा सामाजिक पूँजी अभिवृद्धि गर्न सामुदायिक भवन निर्माण, सामुदायिक तालिम केन्द्र,बृद्धाश्रम,महिला,बालबालिका तथा अपाङ्ग लागुऔषध दुर्घटनाको पुनःस्थापना केन्द्र, पाटी पौवा निर्माण तथा मर्मत सम्भार,कृषि तथा गैरकृषि बस्तुहरु,सीपमूलक व्यवसायबाट उत्पादन भएका बस्तुको संकलन र बिक्री केन्द्र आदि ।
- माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि ग्रामिण तथा शहरी यातायात पूर्वाधार क्षेत्रमा लगानी गर्दा जिल्ला यातायात गुरु योजनाको प्राथमिकतामा परेका र प्रचलित कानून बमोजिम सम्भावयता अध्ययन भएका आयोजनामा मात्र लगानी गर्न सकिनेछ । सडक आयोजनाको निर्माण,मर्मत सम्भार रस्तरोन्तीको कार्य गर्दा नियमित सडक संचालन भएको स्थानबाट प्राविधिक एवम् बातावरणीय दृष्टिले सम्भाव्य र उपयुक्त भएको प्रतिवेदनको आधारमा मात्र बजेट विनियोजन र खर्च गर्न सकिनेछ । सडक सम्बन्धित प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्दा स्थानीय तह संचालन नियमावली, बातावरण संरक्षण ऐन,२०५३ र नियमावली २०५४,स्थानीय निकाय बातावरणीय सुधार र सामाजिक तथा बातावरणीय सुरक्षा मापन विधिका प्रावधानहरुको अनुकूल हुने गरी मात्र तयार गर्नु पर्नेछ ।

ग) जलश्रोत विकास र विद्युतीकरण

- ❖ सिंचाई : समुदायमा आधारित कुलो, पैनी, नहर निर्माण, बाँध तथा मर्मत, आकाशे पानी संकलन, प्लाष्टिक पोखरी, डिप तथा स्प्रीकलर, स्यालो ट्यूबेल, रोअरपम्प आदि।
- ❖ विद्युतीकरण : सहकारीमा आधारित ग्रामीण विद्युतीकरण (विद्युत लाइन विस्तार र ट्रान्सफरमर खरिद तथा जडान)।
- ❖ खानेपानी : धारा, ईनार, ट्यूबेल, आकाशेपानी संकलन, खानेपानी श्रोत संरक्षण, मर्मत र सम्भार।
- ❖ सरसफाई : खुला दिशामुक्त कार्यक्रम, सामुदायिक र सार्वजनिक शौचालय निर्माण, ढल निकास, सरसफाई सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम।

घ) वन, वातावरण र नविकरणीय उर्जा

- ❖ वन: सामुदायिक वन विकास, सार्वजनिक जग्गा संरक्षण र बृक्षारोपण, गैह्न काष्ठ वन पैदावरको विकास र उपयोग, कवुलियती वन, वन्य जन्तुको आरक्षण र चिडियाखाना आदि।
- ❖ वातावरण : भूक्ष्य तथा नदी नियन्त्रण, स्वानिटरी ल्याण्डफिल साइट निर्माण, जग्गा पुनर्स्थापन, जलबायु परिवर्तन, प्राकृतिक ताल तलैया र सिमसार क्षेत्रको संरक्षण, फोहोरमैला व्यवस्थापन, ल्याण्डफिल्ड साइड आदि।
- ❖ नविकरणीय उर्जा : एक मेघावाट भन्दा कम क्षमताका लघु जलविद्युत, पेल्ट्रीक सेट, पानी घट्ट, सौर्य उर्जा, बायु उर्जा, वायोग्यास र ग्रामिण उर्जा नीतिले समेटेका क्षेत्र, सुधारिएको चुलो, सौर्य तापीय चुलो आदि,

ड) साँस्कृतिक पुरातात्त्विक महत्वका ऐतिहासिक पूर्वाधार संरक्षण उत्थनन (पुरातत्व विभागको सहमतिबाट)

- ❖ ग्रामिण यातायात पूर्वाधार क्षेत्र : जिल्ला यातायात गुरु योजनाको प्राथमिकताका आधारमा लगानी गर्ने गरि, ग्रामिण तथा कृषि सडक, भोलेङ्गे पुल, कल्मट, मोटेरेबल पुल, रोपबे, तुइन आदि।
- ❖ विपद व्यवस्थापन (Disaster Management) भूक्ष्य, बाढी पहिरो, अतिदृष्टि, अनादृष्टि, खडेरी, सुख्खा, भूकम्प, महामारी रोग नियन्त्रण जस्ता आदि कार्यहरु।
- ❖ अन्य साझेदारीमा गर्ने सकिने कार्यक्रमहरु